

1
4763

522

710

BIBLIOTECA

PENTRU TOTI

I. A. Candrea și Ov. Densușianu

Poezii Populare

Din diferite regiuni locuite de Români

51096 C

Editura Librăriei LEON ALCALAY

București, Calea Victoriei, No. 37.

Prețul 30 ba

100

1224

~~cellar naplô sz.: 740~~
~~S. akre tarî sz.:~~
~~tes. e. re. lde e:~~

Y no. 527

~~Erasmus~~

n. 254

~~Inv. 1021-~~

BIBLIOTECA PENTRU TOTI

~~T. A. CANDREA și OV. DENSUȘIANU
Leltar naplo sz.~~

~~Szakértari sz.~~

~~Beszerzes ideje:~~

POEZII POPULARE

Ym. 527

din diferite regiuni locuite de români

BUCUREȘTI
EDITURA LIBRĂRIEI LEON ALCALAY
37, CALEA VICTORIEI, 37.

1-4763

859.0-91-1 (082)
398.2 (498 + 498.7)

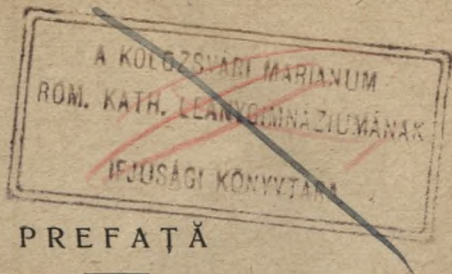

526833R

RIBLIOTECA JUDEANA
— UJ —

526.833

4
1995

PREFAȚĂ

După culegerea de povești ce s'a tipărit tot în această «bibliotecă» dăm, ca urmare, această culegere de poezii, alcătuită după acelaș plan. De data aceasta textele, putând fi mai numeroase, se înfățișează mai variate și dau specimene din toate genurile populare.

Poeziile sunt reproduse din Graiul nostru și colecțiunile D-lor Enea Hodoș, Iarnik-Bârseanu, Marian, Papahagi, Picot, Tocilescu și Weigand — versurile din Basarabia sunt inedite.

POEZII POPULARE

MUNTENIA

I

Amărită turturea
Când rămâne singurea
Pune cuibu 'ntr'o nuiă,
Bate vântul și i-l ia,
Când soțioara-i răpune
Nici alta nu-și mai 'mbună ¹⁾,
Trece frumoasă livede
Și să duce de să pierde,
Să lasă, parc'o să cadă
Și pe lemn verde nu șade ;
Când șade câte odată,
Pe câte-o zmicea uscată ;
Să bagă 'n dumbrav' adâncă,

Nici nu bea, nici nu mănâncă ;
Unde vede apă rece,
O turburește și trece ;
Unde vede apă rea,
O turburește ș'o bea
Să-și direagă inima ;
Unde ulmă ²⁾ vânătoru
Acolo mi-o duce doru,
Ca să dea să mi-o lovească
Să nu să mai pedepsească,
Destul s'o pedepsit :
Ce-o pierdut n'o mai găsit.

(Mehedinți)

II

Luniță, luniță,
Glas de porumbiță,
Fă-mi-ț luminiță,
Sara pe uliță ;
Ieu am înserat
Departa de sat
Cu doi călușei
Vineți-porumbi,
Ieu nu i-am furat,

Și i-am cumpărat
Din sat
Din Bănat.
Iei că mă 'ntreba
De dovezi pe cine am
Când i-am cumpărat ;
Dovezile mele :
Ușa grajdului.
Grajdul cailor.

(Mehedinți)

1) Nu mai gândește, nu mai speră să aibă.

2) Simte.

III

Când eram în vremea mea, Și-mi făcù d'un lățișor
 Sburam ca o turtureà; Și mă prinse de picior
 Și sburam din cracă 'n cracă, Și mă băgă 'n colivie,
 N'aveà nimeni ce să-mi facă! Să mă scoață 'n prăvălie,
 Ș'un drăcit de vânător, Să mă ducă la Domnie!
 Smulse trei fire de păr,

(Mehedinți)

IV

— Frunză verde d'asomie, Iar tu, maică măiculiță,
 Mă duc, maică 'n miliție, Și tu, taică drăguliță,
 C'am ajuns în vârstnicie, Rugați-mi mie de bine,
 Să port pușca 'nchituită, Că voi plecà azi și mâine
 O sabie subțirică, Și mă duc în București
 O manta și c'o tunică, În palatele domnești,
 Și pinteni pe la picioare; Spre-a vă face vouă nume,
 Iară calu cu zorzoane, C'aveți un fiu bun pe lume!
 Cum le place la cocoane, Deci să nu vă'nstrinați,
 Mă duc, maică drăguliță, Pe mine să m'așteptați,
 Să slujesc cu-a mea credință, Că voi veni cum mă duc,
 Pentru rege, pentru frați, Mai frumos și mai făcut!
 Ce-s în lume străinați!

(Mehedinți)

V

Și'altă dată bob năuț, Șapte ani și șapte luni
 Vineri maica m'a făcut, Și vr'o patru săptămâni.
 Sâmbătă m'a botezat, — Dac'oi vedeà că nu viu
 Duminecă m'a 'nsurat, Să sameni, puică, busuioc,
 Luni în oaste m'a băgat, Iarna, pe geru de foc.
 Vorbă la nevast'am dat: De-o ieși el crăcănos,
 Să m'aștepte șapte ani, Să știi că sânt sănătos;

D'o ieși el cam pălit,
 Să știi că m'am prăpădit;
 D'o ieși el resfirat,
 Să știi că m'am depărtat!
 Soldatu ce mi-și făcè?
 El, frate, să liberă,
 Acasă că mi-și plecă,
 Pe drum singur că veniă
 Și c'un moș că se 'ntâlniă :
 — Bună-ziua, moșule !
 — Mulțumim, voinicule!
 — Unde-ai plecat, moșule?
 — Ia, mă duc în deal la vie
 Să tai viea din trupină
 Că s'a umplut de ciorchină.

— Spune, moșule, adevărat
 De nu e vre-o nuntă 'n sat?
 — Spui, tată, în credința mea,
 Că e chiar la casa mea:
 S'a măritat noru-mea.
 — Spune, moșule, adevărat,
 Spune, pe cine-a luat?
 — Băiatu primarului,
 Din capu orașului.
 Soldatu că mi-și plecă
 Și la nuntă se ducea.
 Mireasa câtu-l vedeă:
 — Maică, măiculița mea,
 Mi-a venit soțioara!

(Mehedinți)

VI

— Când eram la maica fată,
 Știam floarea cum se poartă;
 Iar acum mă măritai,
 Floare 'n cap nu mai purtai.
 Multe dragoste stricai,
 Nu stricai numai pe-a mea,
 Ci stricai pe-a multora!
 Foaie verde salbă moale,
 Arză-te focul de vale,
 Cum rămăseși tu de jale,
 Fără glas de fată mare,
 Fără voinicel călare!
 Cât sânt tineri se jucară,
 Doi cu doi nu se luară;
 Cât sânt tineri se iubiră,
 Doi cu doi nu se 'ntâlniră.
 Infloriți, floricelelor,
 Da v'ar daica relelor!
 Infloriți de stați ca macul,
 Că daichi i-a trecut vacul;
 Infloriți de stați ca culmea,
 Că mie mi-a trecut lumea;
 Infloriți de stați părete,
 Că daica a plecat din fete!
 Infloriți, flori, înfloriți,
 Că mie nu-mi trebuiați,
 Căci când mie-mi trebuiați,
 Voi atunci înbobociați.
 Lăsați taică, lăsați maică,
 Și plecați în strini la soacră;
 Iar mila dela bărbat,
 Tot cu pumnul după cap!
 — Taci, mireasă, nu mai plinge,
 Că la mumă-ta te-oi duce,
 Când o face jugul mugur
 Și tânjalea iarbă verde;
 Atunci mă-ta te o mai vede:
 Când o cânta știuca 'n baltă,
 Atunci te-oi mai vedea fată!
 Copiliță la părinți,

Ce pripești să te măriți ;   Că voi sânteți vinovați,
 Că mila dela părinți   Că ce vedeți nu lăsați
 Amânat o s'o mai uțiți,   Și ce iubiți nu uitați !
 Iar mila de bărbat   Dragostile dintr'o lună,
 Ca frunza de păr uscat :   Le făcui grămadă 'n mână,
 Tu când dai să te umbrești,   Le aruncai peste grădină ;
 Tot mai rău te scorojești !   Dragostile dintr'o vară
 Fetitșo de om bogat,   Le făcui grămadă 'n poală,
 Nu pripî la măritat,   Le scosei pe gard afară.
 Că ruja la scuturat,   Nu știu vânturi le luară,
 Că ruja mai 'nfloare odată,   Ori în apă se 'nnecară ?
 Iar tu nu te mai vezi fată !   Și plecai pe poticele,
 Busuioc verde pe masă,   Găsiu maldăr de nuiele ;
 — Maică, rămâi sănătoasă   Răshirai nuielele,
 Că eu mă duc să-mi fac casă,   Plecară dragostile.
 Să-mi fac casă de mătășă,   De m'aș vedea măritată,
 Să trăesc cu drag în casă.   De pe potecele luată,
 Că, maică, de azi, de Joi,   Din gura lumii scăpată ;
 Mă despart, maică, de voi !   De m'aș vedea și cu concii
 Plângeți, ochi, și lăcrămați,   N'aș mai zice că nu poci !

(Mehedinți)

VII

Foaie verde peliniță,
 Pe cel deal, pe cea culmiță,
 Merghe Ghiță Columiță
 Cu-a lui dalbă mândruță ;
 N'are Ghiță ce făcea :
 „Mândră, mândruleana mea,
 De când eu că mi te-am luat
 Nici-o slujbă nu ți-am dat ;
 Să-mi cânti un cântecel
 Cu cuvinte voinicești,
 Cu viersuri femeiești“.
 Da llinca ce făcea ?
 Prin livezi s'abătea

Și niște flori culegea,
 Către Ghiț' așa zicea :
 „Ghiță, Ghiță, tinde mâna,
 Na-ți o floare
 Și mai mă pune călare,
 Că fu drumu ars de soare.
 — Mândră, mândruleana mea,
 Da nu vezi și dumneata
 Că mi-i murgu tinerel,
 D'abia-mi duce trupu meu ?“
 Da llinca ce zicea ?
 „Aude arămbașa,
 Arămbașa de haiduci

Peste patruzeci și cinci,	Toată ziua să luptară,
Tot călări pe cai d'ăi murgi“.	Zi de vară până'n seară
Da Ghiță ce-mi zicea?	Da Ghiță ce făcea?
„De când eu mi te-am luat	Odat' când se năcăjea
Tot pin codru m'am crescut	P'arâmbașa-l aducea,
Ca un puișor de lup,	Pe stânga-l învărtiă,
Frică de alții n'am avut.	Pe dreapta-l întorcea,
Mândră, mândruleana mea,	De pământ când îl dă,
. . . . .	Fierea 'n el că plezniă,
. . . . .	Mâna pe cizmă puneă,
Eu gândiam că iești a mea,	Iataganul și-l scoteă,
Și tu-ai fost a multora,	P'arâmbașa mi-l tăia
Vin de resfrânge brânașu,	Și din gur' așa zicea:
Că mă omoară vrăjmașu,	„Cum o să-mi iei muierea
— Ghiță, Ghiță Columiță,	Cu de-a sila?“
Care pe care veți răzbi	
Bun bărbat mie mi-ar fi“.	

(Gorj)

VIII

Frunzuliță spic de grâu,	Zaci, voinice, sau te scoală;
Ară lumea, pune grâu,	De-i zăcea de doru meu
Eu port pistoale la brâu,	Să te scoale Dumnezeu,
Ară lumea, pune orzi,	De-i zăcea de-al altii
Și eu sânt gazdă de hoți.	Să-ți dea Dumnezeu mai rea,
Chiar la fagu din cărare	Că m'am iubit cu dumneata
Zace-un voinic de lungoare,	Din dalba copilărea“.
Și mândruța-i la picioare.	

(Gorj)

IX

Între Olt și 'ntre Olteț	La tulpina nucului
Răsărit-a un nuculeț;	Cântă muma cucului
Nucu-i mare, frunza rară,	Și mai jos pe rămurele
Și să strâng cucii din țară	Cântă două turturele.
Și cântă de să omoară.	

(Gorj)

X

DESCÂNTEC DE FRIGURI

Fugi, moroi deochetori,	Și [cutare] să vaită de dureri,
Râmnetori,	De friguri că tremură. [gând
Cine-a rămnet,	Și Maica preceastă l-auzia plân-
Ochiu i-a plesnit,	Ș'a trimis fetele cu furcile,
Cine-a deochiat	Cu cusăturile și cu leacurile,
Ochiu i-a crăpat,	Furcile și cu cusăturile luară
Fugi cu frigurile și cu boalele	Și leacu-l lăsară 'n creierii
Și cu durerile,	Și 'n fața obrazului, [capului,
Duceți-vă unde cocoș nu cântă,	În moalle capului,
Fată mare coadă nu 'mpletește	Și 'n inima lui;
Și voinic ieșche ¹⁾ nu scoate,	L-o lăsat curat,
Și duceți-vă al fetele 'mpăra-	Luminat,
Că-s cu mese 'ntinse, [tului,	Din Dumnezeu dat,
Cu făclii aprinse,	Din Maica Precesta lăsat.
Iele beau și mănâncă	(Gorj)

XI

DESCÂNTEC DE BUBĂ

Bubă albă,	Din sculare,
Bubă neagră,	Nu umflă,
Bubă cânească,	Nu durea,
Bubă tătărască,	Nu junghia,
Bubă nemțească,	Nu facereț ²⁾ carne rea
Bubă de nouăzeci și nouă fe-	În inima [cutăruia],
Bubă cu izbitori, [luri,	Că eu te trag,
Bubă cu fulgerători,	Eu te mut;
Bubă din somn,	Cu nu știi când ai venit,

1) Așchie.

2) Nu faceți.

Aşa să nu ştii când-îi plecă; Cu dreapta ți-oi descântă,
 Cu cuțitu ți-oi tăia, Dela [cutare] ți-oi mută
 Cu mătura ți-oi mătura, Din inimă, din ficați.
 Cu sufletu ți-oi suflă, (Gorj)

XII

DESCÂNTEC DE SPURC

Fugi, spurc spurcat,
 De porci mâncat,
 Cu urlăturile
 Și cu bumniturile
 Și cu cuțitele,
 Cu umflăturile,
 Cu durerile
 Și cu junghiurile,
 Cum fuge dracu de tămâie
 Și Turcu de untură,

Aşa să fugă spurcurile
 Din oasele [cutăruia];
 Tu argintule, cum ştii
 De umbli prin toate cutiile
 Și prin toate prăvăliile,
 Să umbli prin încheieturile
 Să-i scoți durerile [cutăruia],
 Și să-i vindeci rănille.

(Gorj)

XIII

— Crișule, Crișuțule,
 Crișule, drăguțule!
 Apă limpejioară,
 De supt lespejioară,
 Tu mi-ești curătoare,
 Să-mi fii vcrbitoare.
 Eu te-aș întrebă,
 De-o mândruț'a mea.
 Apa așa-mi grăia:
 —Și să fi văzut
 Eu n'am cunoscut!
 Voinicu-mi grăia:
 —Lesne-i a cunoaște:
 Fețișoara ei
 Ca floarea de tei,

Coală de hârtie,
 Vara 'n prăvălie,
 Logofeți mi-o scrie,
 Ochișorii ei
 Doi luceferei,
 Două mure negre
 Intr'un povrag verde,
 Puse la pământ,
 Neatinse de vânt,
 Puse la răcoare
 Neatinse de soare.
 Cosicioara ei
 Doi bălăurei,
 In gură 'nclștați,
 In coadă 'nnodați.

Dar acea mândră frumoasă,	Departa de sat,
Mult mândră și drăgăstoasă	C'un băiețel înalt,
Dimineța cam pe ceață,	Nalt și sprâncenat
Pe ceață pe negureață,	Cu semne în vărsat ;
De pe vale că-mi veniă	Mustăcioara lui
Vaci din urmă că mână,	Spicul grâului,
Cu mândruțu se 'ntâlniă	Sprâncenele lui
Și 'ncepeă de-a-l sărută ;	Pana corbului,
Il sărută, îl îmbrățișă.	Ochișorii lui
Ea din gură că-mi ziceă :	Mura câmpului !
— Fă, surată dumneata,	M'am dus în țări pustii,
Mâi vacile tale,	In cele Nadolii,
Mâi și p'ale mele,	Ziduri părăsite,
Dă și 'ntr'ale mele ;	De mine-s gătite!
Să spuî maicii mele	
Că m'am depărtat	

(Gorj)

XIV

PĂTRU LETINU-BOGAT

In oraș în București,	Și Letinu ce-mi făceă ?
L'ale case mari domnești,	Sus pe casă se suiă
Mare masă mi-este 'ntinsă	Strig'odată românește,
Și de boieri mi-e cuprinsă,	De trei ori dobrogenește :
Că să 'nsoară Iancu-Vodă	„Care-mi este ginerile,
Și-l cunună Ștefan-Vodă.	Ginerile, mirele,
Mireasa de unde-o iă?	Ca să-m, saie porțile
Din oraș din Dobrogea ;	Să-i văz vitejiile?“
Iar socru cine-mi eră?	Iar ginerile c'auziă
Pătru Letinu-bogat,	Foarte rău că se 'ntristă
Vai! câinele și spurcat	Și la nașu-său mergeă.
Și de lege lăpădat	Dară nașu ce-mi ziceă ?
Și'n cruce nebotezat	„Taci, fine, nu te 'ntristă,
Și cu lutu după cap,	Te roagă la Dumnezeu
Parcă-mi este solz de crap,	Să trăiască nașu-tău,
Plecă nunta la Săm-Pietru	Și' la Maica precista
Și-mi ajungeă la Simiedru.	Să trăiască nașe-ta“.
Iară nunta c'ajungeă,	Pe vânătu 'ncălică,

Puțințel înfierbântă,
 Pe sus porțile săriă,
 Zăvoarele le tăia,
 Nunta 'n curte că intră.
 Iar Pătru Letinu-bogat,
 Vai! câinele și spurcat
 Și de lege lepădat
 Și 'n cruce nebotezat
 Și cu lutu după cap,
 Par-că-mi este solz de crap,
 Nici p'aia nu s'a lăsat:
 Nouă buți în rând puneă,
 Sus pe casă să suiă,
 Strig'odată românește,
 De trei ori dobrogenește:
 „Care-mi este ginerile,
 Ginerile, mirele,
 Să s'aleagă din nuntași,
 Din nuntași, din călărași,
 Să-mi saie buțile,
 Să-i văz vitejiile?“
 Iar ginerile c'auziă,
 Foarte rău că să 'ntristă,
 La naș-său că mergeă,
 Iar naș-său că ziceă:
 „Taci, fine, nu te 'ntristă,
 Te roagă la Dumnezeu
 Să trăiască nașu-tău,
 Și la Maica precista
 Să-mi trăiască nași-ta“.
 Pe vânătu 'ncălică,
 Puțințel înfierbântă,
 Pe sus buțile săriă,
 Cercurile le tăia
 Și vinurile că curgeă,
 Nuntași cail adăpă.
 Iar Pătru Letinu-bogat,
 Vai! câinele și spurcat,
 Nici p'aia nu s'a lăsat:

Nouă postavuri că luă,
 Toate 'n rând că le puneă
 Și din gur'așă strigă:
 „Care-mi este ginerile,
 Ginerile, mirele,
 Să-mi taie postavurile,
 Să-i văz vitejiile?“
 Iară iel că le săriă,
 Postavurile le tăia,
 La nuntași că le 'mpărția,
 Cum eră nuntașu
 Așa-i da și postavu.
 Pătru Letinu-bogat,
 Vai! câinele și spurcat,
 Nici p'aia nu s'a lăsat:
 Trei fete că-mi aducea,
 Tot un port și tot un stat
 Și'nainte le puneă:
 „Care-mi este ginerile,
 Ginerile, mirele?
 Să-și aleagă mireasa
 Și să nu ia pe alta,
 I să va scurtă viața.“
 Iară nași ce-mi făceă?
 Trei mere de aur luă
 Și pe tavă le puneă,
 Sabia lângă ele sta:
 „Care este fină-mea?
 Să să 'ntinză ca să ia,
 Iar să nu vie alta,
 Că frumos capu-i l-oi luă“.
 Mireasa să cunoșteă,
 Ochisorii-i lăcrămă
 Și la mere se 'ntindeă.
 Iară nașu ce-i făceă?
 De suptiori că mi-o luă
 Și 'n trăsuro aruncă
 Și 'nspre casă apucă.
 Pătru Letinu-bogat,

Vai! câinele și spurcat,
Nici p'aia nu s'a lăsat:
Sus pe casă să suiă
Și din gură blestemă;
Iar blestemu-i ajungea
Și pe cale se 'ntâmplă,

Sânge ginerilui curgea
Și viața i se scurgea.
Pe frate său că-l chiemă,
Mireasa de mân' o luă
Și'n mâna frățin'său o da.
(Vâlcea)

XV

Foaie verde samulastră
Joi de dimineață,
Pe rouă, pe ceață,
Bate-mi-se bate.
Ce frunză se bate?
Frunza teiului
Și cu a popului.
Dar de ce se bate?
Se bate că-i pasă,
Că e frunză deasă
Și foaia rătundă
Și codița lungă.

— Hai, teiule, hai,
Cum o să te tai,
Cu-o bardă tăioasă
Cu puica frumoasă,
Să mi te duc acasă
Să mi te fac d'o masă,
Mândră și frumoasă,
Pentru puicuța d'acasă;
Să-mi gătească de mâncare
Guriță de sărutare!
(Vâlcea)

XVI

Foaie verde de lipan,
Frumos cântă cucu 'n deal,
Cu glas ca de căpitan;
Mândra șade pe maidan
Și-mi înșiră la mărgean.
Și nu 'nșiră cum se'nșiră
Și-mi înșiră câte-un bob.
La tot bobul face nod

Ca să fiu de dânsa rob.
Să-i mai dau cu ghiocu
Să-i ghicesc ibomnicu;
Cu ghiocu i-oi mai da,
Gurița i-oi sărută,
Fi-uar dulce ca și-a mea.
(Vâlcea)

XVII

Firicel de iarbă neagră,
 Haideți, puică, haideți dragă,
 Haideți puică să fugim,
 Să fugim, să pribegim,
 C'acum e vremea de fugă
 Până este iarba crudă.
 Unde calci
 Urmă nu faci;
 Unde șezi
 Nu te mai vezi.
 Haideți puică, haideți dragă,

Haideți, puică, să fugim,
 Să fugim, să trecem Oltu,
 Că p' aici ne-a călcat focu!
 Trecui Oltu jumătate
 Mă cuprinse un dor de spate;
 Trecui Oltu, apă lină,
 Mă cuprinse un dor cu milă;
 Trecui Oltu și de tot
 Mă cuprinse un dor cu foc!
 (Vâlcea)

XVIII

Foaie verde iarbă mare,
 Colea'n vale la izvoare,
 Zace-un voinicel de-o boală,
 De-o boală și de-o lungoare,
 Mi-l păzește-o fată mare,
 Cu coadele pe spinare,
 Cu brâu încinsă pe șale,
 Cu stânga la inimioară,
 Cu dreapta pe lumânare!
 — Foaie verde de trei flori,
 Zaci, voinice, ori te scoli?
 Că mie-mi vin pețitori,

Pețitori, logoditori.
 — Foaie verde și-o lalea
 Catalino, fată fa,
 Mărită-te cum îi vrea,
 Că dac'o vrea Dumnezeu,
 M'oi mai ndreptă și eu;
 Și-oi veni la nunta ta,
 Să dau banii cu poala,
 Galbenii cu strachina,
 Icusari cu chivăra!
 (Vâlcea)

XIX

Foaie verde fir mărari,
 Pe dealu dela stejari
 Mi-aulește-un păcurar
 Din fluier și din căval.
 Da el frate ce-aulea?

„Uiuiu“ și „iaiaia“,
 De urātu oilor,
 De dragu nevestelor
 Și de iubu¹⁾ fetelor.
 Da iel frate ce-mi făcea?

1) Dragostea.

La un stejar se culcă,
 Oițele le pierdeă
 Și când el mi să sculă,
 Sta pe loc și se gândiă
 Pe ce colnice s'o ia.
 Mi-apucă pe-un colnicel,
 Pe-un colnicel strâmticel
 Cu troscot verde pe el.
 El cu lupu să'ntâlniă
 Și din gur' așa-i grăiă:
 — Bună ziua, lupule.
 — Iți mulțumesc, ciobanule.
 — Da tu frate lupule,
 Nu mi-ai văzut oile?

— Ba eu, frate, le-am văzut,
 Le-am văzut și le-am păscut;
 Pe drâle, prin vâlcele,
 Pasc sărmanele de ele,
 Prin vâlcele
 Cornițele,
 Prin gunoaie
 Tot cotoaie ¹⁾,
 Prin fântâni,
 Tot căpățâni,
 Dar în vârful dealului,
 Samaru măgarului,
 Hrana ciobanului“.

(Dolj)

XX

Foaie verde sălcioară,
 La Ploiești pe mărgioară
 Este un nuc cu frunza rară,
 Să fac nucile amară,
 Să strâng cucii de prin țară
 Și cântă de să omoară;
 Cântă, cuce, limba-ți pice
 S'o ia daica ²⁾ s'o dumice,

S'o dum'ce 'n lapte dulce
 S'o dea neicăi s'o mănânce;
 Da mai sus pe rămurele
 Cântă două turturele,
 Nu sânt două turturele,
 Ci sânt dragostele mele.

(Dolj)

XXI

Foaie verde de-o răchită,
 Câte păsări sânt prin luncă
 Bine ca cucu nu cântă;
 De-ar fi cucu de-un voinic,
 L-aș prinde de-un ibovnic,
 Și mi-e cucu păsăreă
 Și nu știe drogostea.

Ș'alta verde de măr creț,
 Intre Olt, între Olteț,
 Răsărit-a un nuculeț,
 Nuculeț cu frunza rară,
 S'ă strâns cucii toți din țară,
 Și cântă de să omoară.
 La trupina nucului

1) Ciolane.

2) Lelea.

Cântă tatăl cucului;
 Sus pe vârful nucului
 Cântă mama cucului,
 Jos pe două rămurele,
 Cântă două turturele;
 Și nu cântă cum se cântă:

Una fluiștură din cioc
 Tot ca Lina din mijloc,
 Ș'alta fluiștură din pene
 Tot ca Lina din sprâncene.
 (Dolj)

XXII

— Frunzuliță trei spanace,
 Und'te duci, badeo sărace?
 — La pimnița din pârlouage,
 Beau vinul cu trei soroace.
 — De ți-e rușine cu mine,
 Fă-mă brâu pe lângă tine,
 Ca să merg și eu cu tine,
 De ți-e rușine cu brâu,
 Fă-mă trăgător la frâu,

Că de tine nu rămâi.
 De ți-e rușine și-așa,
 Fă-mă trăgător la șea,
 Să merg și eu cu dumnea-ta.
 Că de-i zăbovi o lună,
 Mă găsești pe câmp nebună;
 Și de-i zăbovi un an,
 Mă găsești neagră buștean!
 (Dolj)

XXIII

Frunză verde ș'un dudău,
 Mult mi-e drag ce este-al meu!
 Și iubesc din răspuțeri,
 C'apăi mâine pot să pier.
 Uită-te 'ncoa și bateți cinci,
 Nu vă uitați la opinci!...

M'a apucat o 'ntristare
 Par' că-s plecat pe cărare.
 Dați la stânga și la dreapta,
 Să nu se rărească ceata,
 Câte trei pași îndoiți,
 Pământu să-l argăsiți.

Frunză verde ș'o răsură,
 Ce-aș mai sărută în gură,
 Că mâine plec la pichet
 Și nu știu să scriu bilet.
 Hai la dreapta câte doi,
 Voi vă iubiți amândoi!

Frunză verde ș'o cicoare,
 Să nu 'ncepi iar cu plânsoare.
 Stau numai o săptămână,
 Să-ți pară gura mai bună.
 Zi cu fetele 'mpreună,
 Cale bună, voie bună.

Frunză verde mătrăgună,
 Asta nu mi-este d'a bună;

Frunză verde tămâioară,
 Zi cu foc și iute, cioară.

Ce te uiți așa la diplă,
Cin' te ia, de-ți-este frică?
Strigați una, două, trei,
Bate'n loc să dea scânteii.

*

Fetelor, să nu fiți rele,
Ci-mi dați boabe de mărgele,
Să le pui în șir la gât,
Necurații să-i descânt.

Bateți din palme odată,
Să se ducă grija toată.

*

Frunză verde ș'o lalea
Mă copii, nu-i vina mea,
Dacă știu carte din fete
L' m' ziua lângă unghete
Și de lucru l'este frică,
Că din mână jos le pică;

Ci lumea este calvină
Nu le lasă la odină;
Și ce află tăinuește,
Pe fete le prăpădește.

Apucați-vă de brâu
Și 'ncet jucați ca un râu:
Porniți-o la dreapta, frate,
Și la stânga 'ncepeți bate;
Indărăt, apoi nainte,
Luați sama, fiți cu minte,
Hora ca să nu să 'ncurce
Și să facem chiar o cruce.

*

Nu vă strângeți de mijloc,
Că se face popa foc.
Roagă-te taică părinte,
Să le dea Dumnezeu minte!

(Dolj)

XXIV

Voinicul Olac,
De blagă bogat,
De părinți sărac.
Sus în Idioară,
La târgu d'afară,
Voinicel se 'nsoară.
El la târg eșia,
Și așa-mi grăia:
— Mândră, mândruliță,
Mândră, mândra mea,
Pune fața la albeală,
Buze moi la rumeneală,
Sprâncene la condeială,
Să eșim la târg afară,
La târgu de flori,
Unde-s negustori.

— Mă voinic Olac,
De blagă bogat,
De părinți sărac,
Mândra-ți este de vânzare,
Ori îți este de pierzare?
— Nu mi-e mândra de pierzare,
Ci mi-e mândra de vânzare.
— Da ce-mi cei pe ea?
— Nouă pungă de bani,
Nouă și cu nouă,
Care fac opt-spre-ce,
Pe voinic să-l sece.
— Ia așterne o ipingea,
Să-ți dau bani cu găleata,
El mândra și-o luă,
Acasă cu ea plecă.

Dar el mi-i ziceà:
 — Mândro, mândra mea!
 Ai să ne 'ntrebăm,
 Că prea semănăm,
 Din ce sat sântem?
 — Eu îs fata Popii Oprii,
 Din țara Moldovii.
 Da tu al cui ești?
 — Fecioru Popii Oprii,
 Din țara Moldovii.

— Frățioru meu,
 Turcii ne-au robit
 Și ne-au despărțit.
 Frățioru meu,
 La mâna stânguță,
 Aveà o bubuliță,
 Țapa grâului,
 Bobu orzului.

(Dolj)

XXV

Arde focu 'n paie ude,
 Strig la puica nu m'aude;
 Auzi puică ori n'auzi,
 Ori n'ai gură să-mi răspunzi?
 Auzi-te-ar stelele,
 Că mi-ai săcat zilele,
 Auzi-te-ar, puica mea.
 Că mi-ai săcat inima!

Arde focu 'n București
 Și dogoarea la Ploiești
 Și lumina 'n Slatina
 La Măria văduva
 Care m'am iubit cu ea
 Din copilăria mea.

(Romanați)

XXVI

Floriți, floricelelor,
 Da-v'ar daica ¹⁾ relor;
 Când erați de trebuială.
 Vă făceați neagră cerneală;
 'Nfloriți de stați ca culmea,
 Că daicăi i-a trecut lumea;

'Nfloriți de stați ca macu,
 Că daicăi i-a trecut vacu,
 Că daica s'a măritat,
 Florile i-s'a uscat.

(Romanați)

1) Lelea.

XXVII

Frunzuliță d'afion,
 Eu, murgule, o să mor;
 După Paști în sărbători
 Să-mi faci bradu cu flori.
 Pe tine cui să te las?
 Să te las la taică-meu?
 Taică-meu e om bătrân,
 Nu cosăște vara fân.
 Să te las la frate-meu?

Frate-meu e om bogat,
 Om bogat și dipotat,
 Ia bastonu pleacă'n sat,
 Tu, murgule, mori legat.
 Să te las la maică-mea?
 Maică-mea e vrăjitoare,
 Ia desagii pe spinare,
 Tu, murgule, mori de foame.

(Romanați)

XXVIII

Foaie verde ș'uu dudău,
 La crâșma din Făgădău
 Unde bea și bun și rău,
 Bea săracu și bogatu
 Până când o să-i ia dracu;
 Iar bogatu ce-mi grăiă?
 „Măi sărace, nu mai bea,
 Ce tot bei 'mpotriva mea?
 Că n'ai cară ferecate
 Nici pătule cu bucate“.
 Foaie verde ș'o lalea,
 Da săracu ce-mi grăiă?
 „Să-mi dai două-trei parale
 Să iau la copii nițică sare,
 Copii mi-au leșinat
 Mâncând mălai sărat;

Ș'am să trag o brazdă lungă
 Pe la bogat pe la pungă,
 Ș'am să trag o brazdă lată
 Pe la bogat pe la vatră,
 Că port nume de haiduc,
 D'unde iau eu nu mai duc,
 Și țin calea la strămtori
 Să despoiu la negustori;
 Pe negustoru bogat
 Să mi-l iau să-l bag sub pat
 Să-mi dea bani de cheltuială
 Și haine de premencală,
 Ca să ies în primăvară
 Când să 'ndeasă codrii iară,
 Când el geme de haiduci,
 La toți fagii câte cinci.

(Romanați)

XXIX

Frunzuliță trei măslina
 Printre munți, prtnire pădure,
 Trec fetițele la mure,
 Nevestele la alune,
 Cu coșulețele pe mână;
 Și băieții la nuiiele
 Să facă hamor cu ele.
 Frunzuliță trei granate,
 Pe supt munți, pe supt cetate,
 Trec fetițele la lapte,
 Cu oalele îmbăierate
 Cum una și alta de 'nalte,
 Cu frezura la o parte
 Inima 'n neica se bate.
 Pe supt poale de pădure

Se duce-o femeie 'n lume
 Cu prunculețu pe mână,
 Ne'nfășat, ne-botezat,
 Și-mi umblă din sat în sat,
 Oropsită de bărbat
 Pruncu-mi plânge
 Mă-sa-i zice:
 —Taci cu mama-nu mai plinge
 Pân'om sui în deal la cruce,
 Să te scald în lapte dulce.
 Dar pruncul ce-mi grăia,
 Așa mic cum se află?
 —Maică, fie și zahar
 Trupul meu tot este amar!

(Romanași)

XXX

Frunzuliță de sipică,
 Cine-mi flueră prin luncă?
 Rădița și cu Ionică,
 Taie răschitor și furcă;
 Ionică baston de ducă.
 Frunzuliță și-o lalea,
 Că se duce 'n Dobrogea
 Că să dă pământ în ea,
 Mânca-o-ar pârdaunica!
 De când Dobrogea s'a dat,
 Multe satemi s' a spart
 Și Marin că mi-a plecat.

Aoleo, ce foc mă calcă!
 Neica la Dobrogea pleacă,
 Cu cămașa necălcată,
 Batista neparfonată,
 Cu chica nepieptănată.
 De când Marin mi s'a dus
 Mai nimic că n'am făcut:
 Nici porumbii n'am prășit,
 Nici orzul n'am secerat,
 Nici grâul nu l-am cărat;
 M'am ținut de vorbă 'n sat,
 Tot de el mi-am întrebat!

(Romanași)

XXXI

Foaie verde de negară,
De negară, de secară,
Dunăre, apă vioară,
Face-te ai neagră cerneală,
Să te pun în călimară,
Să te scriu pe-o hârtioară,
S'o trimet la maica 'n țară.
Să-mi dea bani de cheltuială
Și haine de primineală

Și-un cal bun de călărie,
Ca să plec în haiducie
Ce-oi câștigă să-ți dau ție!
De-oi câștigă poli, argint,
Să-ți dau să-i pui la gât;
De-oi câștigă cai și boi,
Să-i împărțim amândoi!

(Romanați)

XXXII

ORAȚIE DE NUNTĂ

Ascultați, frați, înțelegeți,
Cu mintea vă culegeți,
Ascultați și luați aminte,
La vre-o câteva cuvinte,
Care în cărți ne stau scrise
Și trebuesc astăzi zise.
Când Dumnezeu cu cuvântu,
Făcù ceru și pământu,
Le-a dat podoabe mărețe
Și destulă frumusețe.
Ceru'mpodobit cu soare
Și cu stele lucitoare;
Marea și apele toate,
Cu pești fără număr, gloate.
Deci vrând să se proslăvească
Fapta-i cea dumnezească,
Intinzând prea sfânta mână,
Zidì pe Adam din țărână,
Dup 'a sa asemănare,
Cu cuvânt și cu suflare.

Apoi văzând că nu e bine
Să fie omul de sine,
Somn lin trimise 'ntr'însu
Și când dormiã, venì la dînsu
Și dintr' a lui coastă
Făcèa pe Eva strămoașa noas-
De aceea fiii acuma [tră.
Lasă pe tatăl și muma
Și doi cu doi se împreună,
C'așa Dumnezeu voește
Ș'a sa lege poruncește.
Cinstiți socri, acuma...
Acești fii ce 'ngenuchiară
Și smeriți cu rugăciune,
Vă cer astăzi iertăciune,
Sau că v'au grăit cuvinte,
Din prostie și ne minte
Și poate că în acea vreme
Veți fi zis niscai blesteme...

(Părinții răspund)

— Iertați să fie,	Să-i ție de păr norocu;
Să 'n florească ca crinu,	Și 'n traiu bun să se resfețe
Să 'n verzaască ca măslinu	Până 'n adânci bătrânețe!
Și 'n traiu bun, prin tot locu,	<i>(Romanați)</i>

XXXIII

CÂNTECUL MELCULUI

Melc, melc,	Pe-ale mele,
Codobelc,	Pe-ale tale,
Scoate coarne boierești	Pe-ale lui nea Stan din vale
Și te du la Dunăre	Și mănâncă leuștean
Și bea apă turbure	Și te fă cât un buștean
Și ado de-a limpede,	<i>(Romanați)</i>
Să spălăm cămășile;	

XXXVI

Foaie verde-a bobilor,	De ghete se descălță,
Sus pe dealu Grecilor,	Cu opinci că se'ncălță,
Starostea haiducilor	Opincă cu cataramă,
La cel fag mare din coastă	Și nu-i bagă nimeni seamă
Șade Radu ca'ntr'o casă	Foaie verde ș'o lalea,
Cu carabina pe masă,	Da după ce se'ncălță
Cu ocaua plină rasă,	În picere se sculă,
Nu știu plină or mi-e goală	La picere se uită,
Șapte poteri bagă'n boală,	Bine, mări, zău că-i stă,
Nu știu goală ori mi-e plină,	Trei dește'n gură că puneă
Bagă potera'n izână ¹⁾	Și'rcepea de șueră,
Foe verde micșunea.	Tovarășii că-i veniă,
N'avea dracu ce lucră,	Șapte inși că mi-ș veniă,
Pe Radu mi-l învăță,	Cu Radu opt că-mi făcea,

1) Primejdie.

Armele că le gătiă,
 La căprar Ion mergeă,
 „Bună seara“ că mi-ș dă :
 — Bună seara, căprar Ioane.
 — Mulțumescu-ți căpitane.
 Dar Radu ce-mi ziceă ?
 Lu căprar Ion i spuneă :
 „Căprar Ioane, dumneata
 Nu-m mai zice „căpitane“,
 Că pui mâna pe pistoale,
 Vezi de dă ceva mâncare,
 Că n'avem de cheltuială,
 Mâine seară oi veni,
 Până 'ntr'una ț-oi plăti“.
 Dară Radu ce făceă ?
 La masă să mi-ș ședeă
 Și băeții și-i chemă,
 D'o junincă că-mi tăiă,
 Patru ciozvârți o făceă,
 La frigări că mi-o puneă,
 Șase inși că mi-o frigeă,
 Nu mi-o frige cum se frige,
 Ci mi-o frige din cârlige
 Ca să-i fie carnea dulce,
 Și-i mai dă cu saramură
 Să se facă tot mai bună,
 S'aibă gust la băutură.
 Dară Radu ce-mi făceă ?
 Dela masă se sculă,
 Pe cai de-mi încălică,
 Mâna pe durdă puneă
 Și cu durda când îmi dă
 Se despică pădurea.
 La popa Stan că mergeă,
 Dela denie mi-l luă
 Ș'acasă că mi-l duceă,
 Trei măciuci'n spate-i da

Ș'una'n piept de-l îndreptă,
 Tot de bani-l întrebă :
 „Părinte, sfinția ta,
 la vezi de ceva parale
 Că n'avem de cheltuială,
 C'am copilași făr de minte,
 Prăpădesc la gloanțe multe,
 Bagă praf cu chivăra,
 Gloanțele cu banița,
 Rău-mi seacă inima,
 Că mi-a golit geantaua¹⁾.“
 Dară popa ce-mi făceă ?
 Tot pe barbă se jură
 Că n'are cruce de pară.
 Dară Radu ce-mi făceă ?
 „Părinte, sfinția sa,
 Acuma mi te-oi legă,
 Scoate bani cu banița“.
 Dară popa ce făceă ?
 De Radu nici nu grijiă.
 Dară Radu ce-mi făceă ?
 O funie că-mi scoteă
 Și pe popa mi-l legă,
 De grindă mi-l spânzură.
 Dară popa ce-mi făceă ?
 De moarte se speria
 Si lu Radu că-i zică :
 „Căpitane, dumneata,
 Mai slăbește-mă nișel,
 C'o să-ți cânt d'un cântecel
 De când eram băețel“.
 Radu mi-l slăbiă,
 Dară popa ce-mi făceă ?
 Din guriță graiu graiă :
 „Căpitane, dumneata,
 Du-te tată, la bordeiu
 C'avem d'un putineiu

1) Geanta.

Ereà plin de gălbenei,
 Dobânda banilor mei".
 Dară Radu ce-mi făceà?
 Mâna pe paloș puneà,
 La bordeiu că mi-ș mergeà,
 Putineiu mi-l găsià
 De mantà se desbracă.
 Putineiu-l deșertà
 Si preotesii-i ziceà :
 „Preoteșică, dumneata.
 Ado un cântar încoa
 Să-ți cântăresc rugina
 Ca să-ți dau dijma din ea".
 Da preoteasa ce-mi făceà?
 Cântariu mi-l aduceà
 Si lu Radu'n mână-l da ;
 Dară Radu ce-mi făceà ?
 Banii mi-i și cântărià,
 Optzeci de oca-mi găsià,
 La dăsagi că mi-i puneà,
 Patru cai că încărca,
 Iar la popa că-mi mergeà
 Si de barbă că mi-l luà.
 Dară popa ce-mi făceà ?
 De moarte se speria,
 Din guriță graiu grăia :
 „Cată, tată, după ușă
 Că mai am de-o găletușă,

S'ia plină de rublițe".
 Dară Radu ce făceà ?
 După ușă că-mi cătă,
 Găleata că mi-o găsià,
 In desagi mi-o puneà,
 Patru cai mai încarcă,
 Iar la popa că mergeà,
 Iar de gât că mi-l strângeà
 Da preoteasa ce-mi ziceà ?
 „Căpitane, dumneata,
 Mai slăbește pe popa
 Că ți-om dà din ce-om aveà :
 Ia ascultă, măiculiță,
 Pune mâna pe poliță
 Că mai am d'o săbuliță
 De când eram copiliță
 De sugeam la maica țâță".
 Radu mâna pe poliță puneà
 Și salba că mi-o găsià
 Și la gât că mi-o puneà,
 La picere-mi ajungeà,
 Inc'odată o'ndoià,
 La ghenuche-i rămâneà,
 A treia oară o'ndoià,
 La brâu că mi-o lăsà,
 Pe cai încălică
 Și la coastă că-mi plecà,

(Argeș)

XXXV

Foaie verde și-o lala,
 Cin' nu crede dragostea,
 Dumnezeu să nu i-o dea.
 Să-i dea boala cu anu
 Și dragostea cu dramu.

Și-altă foaie salbă moale,
 Dragostea e lucru mare :
 Nu-ți dà stare la mâncare,
 Nici odihnă la culcare.
 Șez la masă să mănânc,

Gândurile mi se duc;	Ci de îmbuc o 'mbucătură,
Ridic mâna să-mi fac cruce,	Mi se face clisă 'n gură.
Mâna din cot nu s'aduce.	Imbucai de două ori,
Şez la masă ne'nchinat,	Şi oftai de nouă ori.
Mă pomenesc nemâncat.	<i>(Argeş)</i>

XXXVI

Foaie verde foi de tei,	Ochii tăi arme nu poartă,
Puică, ochişorii tăi,	Mă mir cu ce mă săgeată!
M'aş băgă slugă la ei.	Ş'altă foaie trei smicele,
Dar sâmbrie nu ți-aş lua,	Puică, sprâncenile tale,
De la mine ți-aş mai da.	M'aş băgă slugă la ele.
Ochii tăi cuţite n'au,	Nu pe o lună, pe trei ani,
Mă mir junghiuri cu ce-mi dau!	Să fac voia la duşmani.
	<i>(Argeş)</i>

XXXVII

Foaie verde foi de nuc,	Să scot fagii din pământ,
Unde zic: mă duc, mă duc,	Să m'aşez rădăcină,
Mândrele se fac buluc,	Să spălăm arme de rugină.
Şi mă 'ntreabă: und' mă duc,	Să le ung cu unt-de-lemn,
Eu le spui la Câmpulung.	Să tragă bine la semn,
Şi tot frunză dintr'un nuc,	Şi cu seu de căprioară,
Astă vară am fost haiduc,	Pe cine-oiu lovì să moară.
Şi la vară iar mă duc.	<i>(Argeş)</i>

XXXVIII

Măi Stoiene, popă vechiu,	„Mândro, mândruliţa mea,
Popă vechiu şi de demult,	Cântă, mândro, cântecu
Ai urât biserica	Că mi-e drag ca sufletu“.
Ş'ai îndrăgit pe mândra.	Ea din gură că grăià :

„Mă Stoiene, popă vechiu,
 Dară eu când oi cântă
 Brazi înalți s'o legână
 Cetioara¹⁾ mi-o cură²⁾,
 Tarâmbașa m'o auzi,
 Tarâmbașa de voinici
 Peste patruzeci și cinci“.
 Ea când cântecu'ncepeă
 Fântânele se surpă,
 Văi adânci se 'mpreună,
 Tarâmbașa că-mi veniă:
 „Or la luptă să ne luăm
 Or în săbii să ne tăiem.“
 Da Stoian din gură grăiă
 Că la luptă să se ia:

„În săbii, să nu ne tăiem,
 Că lupta e mai dreaptă
 De Dumnezeu lăsată“.
 Iei la luptă că se luă,
 Si luptară zi de vară
 Până'n seară:
 Da Stoian din gură grăiă:
 „Mândră, mândrulița mea,
 Ia apă'n gurișoară
 Si mă udă la fețișoară“.
 Ea din gură că grăiă:
 „Mă Stoiene, popă vechiu,
 Care mi-ți birui
 Ala bărbățel mi-ți fi“.

(Muscel)

XXXIX

Foaie verde foile,
 Porni Costea oile
 Pe toate hobăile³⁾,
 Si umplu poenile
 De toate mielușelele.
 Azi mi-e Luni,
 Mâne mi-e Marți,
 Pleacă Costea la Galați
 Cu catării'nsămărați,
 Daoleo, ciobane măi,

Să ne faci brânză de oi
 Si opinci pe la ciobani,
 Sare moale
 La mioare,
 Bolovani
 Pe la cârlași ;
 Dară voi, ciobanii mei
 Ia s'aveți grije de oi,
 Că mi-s mieii mititei
 Si fură vâlcăn⁴⁾ din ei.

(Muscel)

1) Cetina.

2) Curge.

3) Văi înfundate.

4) Lupul.

XL

Lăsați dura pe călcâiu,
 Ca moara pe căpătâiu,
 Să jucăm hora cu drag.
 S rigă popa din Brăila
 Și cu soru-sa Păuna
 Să ținem dura la una.
 Dați-i una
 Luați-i urma!
 Ciocârlanu sus pe ouă,
 Țineți dura pân' la două.
 S'a dus una, mai e una
 Pân' om porni pe nebuna.
 Dați-i una,
 Luați-i urma!
 Foaie verde samulastră,
 Al treilea de casa noastră,
 Să roagă vecina noastră
 Să mai trec pe la fereastră
 S'a dus două, mai e una
 Pân' om porni pe nebuna.
 Dați-i una,
 Luați-i urma!
 Ciocârlanul deșelat
 Sări gardul tot pe lat;
 Se jelui la 'mpăratu.
 Să ținem dura la patru.
 S'a dus una, mai e trei
 Pân' om porni pe Andrei.
 S'a dus două, mai e două,
 Țineți dura pân' la nouă.
 S'a dus trei și mai e una
 Pân' om porni pe nebuna.
 Dați-i una,
 Luați-i urma!
 Frunzuliță de sipici,
 N'ați văzut dura p'aici?
 Ba uite-o, neică, în urzici,

Face la fete opinci,
 Să le rupă jucând aici.
 Țineți dura pân' la cinci.
 Și mi-a zis popa Năstase
 Să ținem dura la șase.
 S'a dus una, mai e cinci
 Pân' om porni pe Drăghici,
 A intrat cotoiu 'n lapte
 Și pisica jumătate.
 Țineți dura pân' la șapte.
 S'a dus una, mai e șase,
 Pân' o veni și Năstase.
 S'a dus două, mai e cinci,
 Țineți dura, măi voinici!
 Și mi-a zis un potropop
 C'ar mânca un porumb copt.
 Țineți dura pân' la opt.
 S'a dus una, mai e șapte,
 Iese cotoiu din lapte.
 Tăieți curmu și-i dați drumu,
 Că s'a 'ntărâtat nebunu.
 Și ne-a zis, mă, satu nouă,
 Să ținem dura la nouă,
 S'a dus una, mai e opt,
 Când zicea un potropop
 C'ar mânca un porumb copt.
 S'a dus două, mai e șapte,
 Ese cotoiu din lapte.
 Tăieți curmu și-i dați drumu,
 Că s'a 'ntărâtat nebunu.
 Să bem vinu până-i rece,
 Să ținem dura la zece.
 S'a dus una, mai e nouă,
 Știți ce ne-a zis satu nouă?
 Să ținem dura la nouă.
 Și s'o rupem drept în două.

(Muscel)

XLI

Verde de măslin
 Și de rusmalin,
 Voinicel străin,
 Străin și sărac,
 Intră noaptea 'n sat,
 Tot de câini lătrat,
 De nimeni chemat,
 De toți înconjurat.
 Mescioarele strânse,
 Făclioare stinse,
 Verde de pelin
 Și de rusmalin,
 Voinicel străin,
 Străin și bogat,
 Intră noaptea 'n sat,
 De câini nelătrat,
 De toate chemat:

Mescioarele 'ntinse,
 Făclioare aprinse.
 Verde de pelin
 Și de rusmalin,
 Voinicel străin,
 Ca măr dulce 'n drum :
 Câți călători trece,
 Toți sburătorește:
 Rămurica-i frânge,
 Tulpioara-i plânge.
 Vârful-i zice: taci,
 Că tot tu le faci,
 Nu e vina ta
 Ci a aluia,
 Care te-a sădit
 Și te-a prăsădit
 Și nu te-a 'ngrădit.

(Muscel)

XLII

Pusei pânza când da frunza
 Și-o gătii la Sân-Mării.
 Și-mi părû că mă grăbii.
 Și de lungă-i ca o pungă
 Și de lată, toată-i spartă.
 De la Crăciun la Sânziene
 Am tors de un fund de izmene
 Și-am țesut un cot,
 Și l-am aruncat în pod ;
 Pe sulu dinapoi,

O sută de lătunoi ;
 Pe sulu dinainte,
 Dracu le mai ține minte.
 Intre ițe și 'ntre spată,
 Paște o iapă împiedicată,
 Intre ițe și fuștei,
 Paște o scroafă de purcei.
 Bată-te focu războiu,
 Că te azvârl în cel lădoiu.

(Muscel)

XLIII

Frunzuliță măracine,
 M'a făcut maica pe mine
 Si m'a făcut porc de câine,
 Nu-și aude nici un bine;
 Da' ce bine să-și auză ?
 Că d'o lună stau în frunză
 De trag creștinași prin spuză,
 Copilașii prin cenușe :
 Să fi făcut și mai mulți
 Gemea codru de haiduci,
 De tulpină câte cinci.
 Câte cinci și câte șase,

Care'ndrăznesc pe la case
 Să-mi ia banii după masă,
 Câte doi și câte trei
 Care'ndrăznesc pe la bordeiu
 Si-mi ia banii din ulei¹⁾.
 Foaie verde barlaboi.
 Ne-a făcut maica pe noi.
 Unu Miercuri s'altu Joi,
 Se temeă Giurgiu de noi.
 Dacă făcea și mai mulți
 Se ducea satu d'aici.

(Dâmbovița)

XLIV

Vară, vară, primăvară,
 Ia zăpada după coastă
 Și bruma dela fereastră,
 Să văz mândra'n ișoară,
 Sărind ca o căprioară.
 Surioară căprioară,
 Nalță-te'n două picioare
 Si roade codru pe poale;
 Roade-mi poala codrului
 Să-mi văz matca Oltului,

Unde Oltu se cotește,
 Voinicii caii-și potcovește
 Cu potcoave de argint
 Săvai²⁾ rabde la nisip,
 Cu caiele de oțel
 Săvai rabde la muscel,
 Cu caiele de sârmă'ntoarsă
 Să rabde la pulbere groasă.

(Dâmbovița)

1) „Ulei“ înseamnă de obicei „coș de stupi“ ; aici înseamnă simplu „coș, ladă“.

2) Forma aceasta, care apare și în vechia românească, înseamnă aici, cum ne-a spus cel dela care s'a cules, „ca să“.

XLV

Foaie verde sălcioară,
 Mariușo, Marioară,
 la-ți bobocii de la moară!
 Că vin porcii și-i omoară. —
 — Mânca-mi-ți-ar lupii porcii
 Că mi-a omorât bobocii!
 Foaie verde foi lipan,
 Am să-ți fac procest verbal
 Să te dau la tribunal,
 Că mi-a fost bobocii mări,
 Să-i plătești c'un icușar
 Și c'un pol imperial.

— Frunză verde sălcioară,
 Ce ai în gură, Marioară?
 — Mărgărit și lămâioară
 Ș'o sămânță sălcioară.
 — Dă-mi și mie, Marioară
 O sămânță sălcioară,
 S'o samăn la primăvară,
 Să ne umbrească la vară.
 Dă-mi și mie lămâioară
 Că dragostea mă omoară;
 Dă-mi și mie mărgărit
 Ca să-mi treacă de urit!

(Dâmbovița)

XLVI

Foaie verde trei lalele,
 Mă 'nsurai să-mi iau mueri,
 Mă bucurai la avere,
 Și-mi luai muma mării mele,
 Vai de păcatele mele,
 La avere, la argint,
 La un bou de priponit!
 Bou ici, bou colea,
 Bou trece Dunărea.
 Avere a s'a cheltuit

Nebuna mi-a 'mbătrânit,
 Și eu tot m'am prăpădit!
 Puică, fusei urgisit
 De Dumnezeu cel iubit.
 Bată-vă crucea de femei,
 M'ați lăsat încins cu tei,
 Cu toată averea să piei!
 Fire-ai, maică, blestemată
 Că nu mă făcuși o fată!

(Dâmbovița)

XLVII

— Foaie verde bob de bob,
 Cucule de Topolog
 Coboară din deal în Olt,
 De-mi mai potolește un foc!

— N'am ce foc să-ți potolesc,
 Nici n'am glas să-ți hăulesc,
 Că mi l-a luat mândra 'n crâng
 Când eram copilaș mic,

Ș-acu n'am cu ce să-ți cânt. Mi i-a lăsat pe nisip,
 Și-altă foaie d'arțăraș, Pitulicea i-a găsit.
 S'a dus, neica, drăgălaș Trecu luna lu Sân-Pietru
 Și-a rămas puii golași, Părăsi cucu făgetu
 Și i-a lăsat golășei Și tutureaua vâlceaua
 Cu perișoru pe ei, Și mierlița poteceaua!
 De plânge codru de ei!

(Dâmbovița)

XLVIII

Foaie verde d'un bujor, Și-am zis foaie d'avrămeasă,
 Tot pe deal pe delușor, Că, când am plecat d'acșă,
 Urcă-o fată și-un fecior, Am trecut podu pe leasă;
 Fecioru urcă cântând, Și m'ajunse-un dor d'acasă
 Fata după el plângând. De copii și de nevestă!
 — De ce cânti, băiete, a jale? D'ar fi dor de la copii,
 Ori ți-e grea arma 'n spinare? Să pui șaua și să mâi;
 — Nu mi-e grea arma'n spi- D'ar fi dor de la nevestă,
 [nare, Să las calu să mai pască.
 Dar mi-e dor de părinți tare! D'ar fi doru de la mumă,
 Și-am zis verde d'avrămeasă, Să fac calu numai spumă;
 Eu când am plecat d'acasă, D'ar fi doru de la tată,
 Am lăsat boii 'njugați Să fac calu numai apă!
 Și căișorii 'nhămați
 Și părinții supărați!

(Dâmbovița)

XLIX

Foaie verde mărăcine, Cu frunza și cu iarba;
 Când îmi vezi vara că-mi vine, Să intru 'n codru cu ea.
 Mult mi-e drag și-mi pare bine, P'auzi, neică, 'n crângurei,
 Saltă inimioara 'n mine. Ia croește-mi poturei,
 P'auzi, neică, pupăza, Verzi ca și frunza de tei,
 Eși afară, nu mai sta, Să intru 'n codru cu ei,
 Ia-ți cotu și foarfeca Cu doi-spre-ce voinicei,
 Și-mi croiește o ipingeà, Să-mi apăr țara cu ei!
 Să samene cu frunza, Toți voinici înalți ca mine,

Imbrăcați și 'narmați bine.
 Foaie verde mărăcine,
 M'a făcut maica pe mine
 Un tâlhar ș'un porc de câine,
 Nu-și aude nici un bine,
 Numai blesteme pe lume.
 Dar ce bine să-și auză?
 Trage Greci de vii prin spuză.
 Și păzesc pe la zăvoi,
 Unde trec Turcii 'n puhoi,
 Eu de piele mi-i jupoi
 Și o vând de-mi cumpăr boi.
 Pielea de Turc cinci parale
 Și cumpăr la copii sare.
 Să fi făcut maica cinci,
 Mi-eră codru plin d'aiduci,
 De tot fagu câte cinci.
 Să fi făcut măcar doi,
 Jucam țara cum vream noi.
 M'a făcut numai pe mine
 Și tot mă știe o lume.
 Că-s voinic și sânt Oltean
 Copil de Mehedințean,
 De trec Oltu pe buștean,
 Sui în deal la popa Stan,
 Că mai ține câte-un ban,
 Pentru miné că's sârman.
 Mă cunoșteam că de mic
 Am să fiu Oltean voinic.
 Când eram de șapte luni,
 Furam iapa din grădini
 Și custuri de la vecini
 Și custuri și bricegele
 Și pânza de prin argele
 Și de la fete inele!
 M'am făcut de șapte ani,
 Dădui busna prin dușmani.
 Dușmanu meu om bogat,
 Venit de la Țarigrad,

C'o treanță de fes în cap,
 Cu caftanu zdrențuit,
 În cinci ani s'a 'mbogațit
 Și satu mi-a sărăcit!
 Pe tata fript l-a mâncat
 Și pe mine rob m'a luat.
 Multă vreme am slujit,
 Simbria nu mi-a plătit,
 Și pentru-o purcea păpată,
 Mi-a oprit simbria toată;
 Pentr'o șarlă de cățeà
 Mi-a mâncat tinerețea!
 Și iar verde mărăcine,
 Stau Loviștenii de mine,
 Ca să mă scoață din fire,
 Că știu calea 'n codru bine.
 Dar eu le spui că nu merg,
 Că sânt slugă la un Grec;
 Și Grecu mi-e om bogat,
 Simbrioara mi-a mâncat!
 Mă căznesc să-l bag sub pat
 Să-l trântesc, să-l tăvălesc,
 De el să mă mântuesc!
 D'ar veni ziua de mâine,
 Să-mi zică și el jupâne
 Și eu să-i zic: — porc de câine!
 Ții minte, fiară spurcată,
 Când m'aplecăm să beau apă,
 Mă picai cu cizma 'n ceafă,
 De dam cu gura de piatră,
 De beam apă sângerată,
 Cu măsele amestecată?
 De spuneam că-mi este sete,
 'Mi dai cu biciu pe spete;
 Și de spuneam că n'am pâine,
 Asmuțiai câinii pe mine!
 Mă făceai că sânt calic
 Și că nu-s bun de nimic?
 Verde frunză mărăcine,

Când îmi văz iarna că'mi vine,
 Rău îmi pare vai de mine;
 Iarna-i mare, geruri grele,
 Și că sânt sărac în piele, —
 Vai de păcatele mele!
 D'ar veni primăvara
 Cu frunza și cu iarba,
 Tot dărâmând vacilor
 Prin vârful copacilor,
 Nu dau sama sdrenților!
 Toată vara mi-am cosit,
 Altui am agonisit, —
 Eu nimic n'am folosit!
 Acum mă duc la vecini,
 Să-mi dea o poală de fân,
 Că mor vacile leșin!
 Dar vecinu, om bogat
 În seamă nu m'a băgat!
 Eu pui mâna pe țăpoiu,
 Oile se fac purcoiu,
 Crede că le dau trifoiu.
 Arunc țăpoiu 'n zăpadă,
 Vacile se fac grămadă,
 Crede că le dau la iarbă!
 Dar de un' să le dau iarbă
 Că-i pustia de zăpadă?
 Toată vara am muncit,
 Pe Grec l-am îmbogățit,
 Ș'am rămas sărac lipit!
 N'am să mă mai duc la sapă!
 Bată-i coada, nu 'mi-e dragă,
 Că prea are coadă lungă;
 Numai nojesc para 'n pungă.

Verde foaia fagului,
 Ia zi-i, maică, taicului
 Să zică Țiganului,
 Să dea firu dracului,
 Din gura ciocanului;
 Nu-mi trebuie sapa lui!
 Mi-a dat frunza și iarba,
 Și-mi trebuie flinta mea
 Ș'un brâu verde pentru șale
 Ș'un sileaf cu opt pistoale.
 Foaie verde de năut
 Taica mă mână la plug,
 Nu știu boii să-i înjug.
 Eu-i înjug cu codițele;
 Ei mă împung cu coarnele.
 Plugu-mi este o goangă rea
 Merge d'andaratele,
 Cu coarnele 'n burta mea.
 Niște lemne înșiruite
 Niște vite omorite
 Niște zile prăpădite.
 Niște brazde răsturnate
 Niște păcate 'nșirate.
 Câte găuri sânt la plug
 Toate mă mână la crâng,
 Să tai cuie să le astup.
 Taica mă mână la sapă,
 Nu mă duc, că nu mi-e dragă;
 Că sânt voinicel înalt.
 Rău-mi șade cocoșat,
 Cu argații la săpat!

(Dâmbovița)

L

DESCÂNTEC DE BRÂNCĂ

Brânca brâncilor,	Din fața obrazului,
Sora ciumelor,	Din jugul gâtului,
Nu junghià, nu cuțită,	Din umerii trupului,
Nu te 'ntinde,	Din fălcile dinților,
Nu coprinde ;	Din rostul măselelor.
Brâncă albă,	Să ieși din os în carne,
Brâncă tutungie,	Din carne 'n piele,
Brâncă cafenie,	Să piei,
Brâncă bășicată,	Să răspiei ;
Brâncă topsicată,	Brâncă văcească,
Ieși cu junghiurile,	Brâncă boiască,
Cu cuțitele,	Brâncă de nouăzeci de feluri,
Dela [cutare] din creerii capu-	Să te duci din vad în vad
Din sgârciul nasului, [lui,	Până-i intră în mal.

(Olt)

LI

DESCÂNTEC DE MĂTRICE¹⁾

Mătríce mătrăgună,	Și ciobanii 'nfipseră
Fă-te capră bătrână	Lăncile 'n pământ,
Și te sue 'n munte	Și mătricea să iasă curând
Cu nouă ciobani,	Din inimă,
Ciobanii cu nouă lănci ;	Din cap.

(Olt)

LII

Oaie, oaie rapănă,	— Cucule, Măria-ta,
Șade jos și dapănă	Dă-mi un cal porumbac
Și se roagă rugului	Să mă duc la soru-mea ;
Și se 'nchină cucului :	C'am auzit c'a făcut

1) Colici (mai ales la copii).

Trei feți logofeți.
Unul a murit,
Unul a pierit,
Unu 'n munte s'a suit.
Tiri, tiri tangarana,
Incălicai pe pestricioara,
Mă dusei la musca mare.
Musca mare treieră

Și-a mai mică vântură,
Păduchele premetiă,
Puricele măsură.
— Ieși, Voichiță, la portiță
Că te chiamă Talion,
Talion fecior de domn,
Cu tichie de frânghie,
Cu pană de ciocârlie.

(Olt)

LIII

Frunză verde de susai,
Spune-mi gura cui o dai,
Lelițo, lelițo?
Dă-mi-o mie cu chirie,
Pân' la Sfânta-Mărie,
Când se coace poama 'n vie

Și strugurii razachie;
Dă-mi-o mie cu parale
Până la Vinerea-Mare;
Dă-mi-o mie cu 'mprumutu
Până la Sfântu-Dumitru!

(Olt)

LIV

Lasă-mă, bade, de mână,
Să mă duc în cea grădină,
Să rup două trei crenguțe,

Busuic și tămâiță,
Mestecate cu trifoi
Să mai vii, bade, la noi.

(Olt)

LV

MIORIȚA

P'un picior de munte
Scoboară oi multe,
Muște și cornute
Și mai multe sute.
Și cin'le trăgea
Și cin'le mână?
Vătaful Ion,
Ca el nici un om,
Fecior de mocan
Și de mocârțan,

Adus din Ardeal.
Da Ion mi-avea,
Mi-avea o mielușică,
Mândră frumușică,
Cu lâna plăviță,
Cu patru cornițe,
Cu câte-o piatră nestimată,
De-mi lumină noaptea toată.
Când simțeă de vreme rea,
Trăgea oile la perdeă,

Și simțeà de vreme bună,
 Trăgeà oile la pășune,
 Unde iarba e mai bună.
 Vin nouă ciobani
 Dela Poienari,
 Tot prima-primari,
 Cu căciuli de urs,
 Că nu sunt supuși,
 Nalte și moțate,
 Pornite pe spate,
 Cată strinătate.
 La Ion mergeà
 La oi că-i băgà,
 Cu oile-i porneà.
 Măre, se vorbeà
 Ca ei să-l omoare
 Pe vătaful Ion,
 Ca el nici un om.
 Miaua mi-auzeà
 Și mi se 'ntristă
 La Ion mergeà.
 Ion mi-o vedeà
 Și el mi-o 'ntrebà:
 — Dragă mioriță,
 Cu lâna plăviță,
 Ce mi-ești tristișoară,
 Drăguță mioară?
 — Ioane, Ioane,
 Vătafe Ioane,
 Ai nouă ciobani
 Dela Poienari,
 Tot prima-primari,
 Măre, s'au vorbit
 Și s'au sfătuit
 Și-au făcut prinsoare
 Ca să te omoare.
 Ion că-i spuneà:
 — Dragă mioriță,
 Cu lâna plăviță,

Ei de m'or urî
 Și m'or omorî,
 Ei tot să mă 'ngroape
 La stână aproape,
 În strunga de oi,
 Să fiu tot cu voi,
 Cam în dosul stânii,
 Să-mi aud câinii.
 Foaie verde micșuneà
 Ciobanii 'soseà
 Și mi-l omorà.
 Unde mi-l îngropà?
 Cam în dosul stânii,
 Ca s'auză câinii.
 Stâlp ce mi-i puneà?
 Căvălașul lui,
 Crivăț că-mi băteà
 Cavalul urlà,
 Pe Ion jeleà.
 Dar ei ce-mi făceà?
 Ei mi se uită
 Și ei că-mi vedeà
 D'o cucie verde
 Sburând prin livede,
 Cu doi călușei
 Vineți, porumbei,
 Lucii ca șerpui
 Și iuți ca șoimii.
 Dar cine-i mânà,
 Cine-i biciueà?
 D'un mic mocănaș
 Cu glugă 'ntre spete,
 Cu baierul de bete,
 Fuge, nu se vede,
 Biciul cu zorzoane,
 Fug caii să moară.
 Cucia-mi veneà,
 Măre, mi-aduceà,
 D'o călugăriță

Albă la peliță,
 Neagră la hăinuță.
 La târlă-mi trăgea,
 Pe Ion strigă :
 — Ioane, Ioane,
 Vătafe Ioane.
 El nu răspundeă,

La mormânt mergeă
 Și ea mi-l jeleă
 Și mi-l deșteptă.
 În brațe că-l luă,
 În cucie mi-l puneă
 Și acasă că mi-l ducea.

(Teleorman)

LVI

MIERLIȚA ȘI STURZUL

Sus la munte ninge, plouă,
 Jos la baltă cade rouă.
 Sus la munte cu ȋtari,
 Jos la baltă cu șalvari.
 Uiu, iu și ia, ia, ia
 Mi-a văduvit mierlița,
 Și-umblă sturzul să mi-o ia.
 — Mierliță, mierliță,
 Pasăre pestrîță,
 Naiba să te 'nghiță,
 Ia-mă tu pe mine,
 Că mult ȋi-o fi bine.
 — Ba sturzule, ba,
 De urâtul tău
 Și d'al taică-tău
 Ce-oi să mă fac eu ?
 Dar eu de m'aș face
 D'o holdă de grâu,
 Și eu m'oiu uscă,
 De tine-oi scăpă.
 -- Fă-te, mierlă, fă-te,
 Fă-te sănătoasă,
 Că mie nu-mi pasă,
 Că și eu m'oiu face
 Mic secerător,
 Cu secerea 'n mână

Cu luleaua 'n gură
 Și 'n tine-oiu intră
 Și te-oiu seceră,
 Și snop te-oiu făcea,
 În brațe te-oiu înă
 Și te-oiu sărută
 Și-ei fi tot a mea
 Plesni-ȋi-ar fierea!
 — Sturzulețule,
 Mititelule,
 Gingășelule,
 Frumușelule,
 De urâtul tău
 Și d'al frate-tău
 Ce-o să mă fac eu ?
 Dar eu de m'aș face
 D'o turtă de pâine
 Și 'n foc c'oiu intră,
 De tine-oiu scăpă
 — Fă-te, mierlă, fă-te
 Fă-te sănătoasă,
 Că mie nu-mi pasă.
 Că și eu m'oiu face
 D'un mic vătrăiaș
 Cu coadă de fier,
 Cu pana d'oșel

Și 'n foc c'oiu intră
 Peste tine-oiu dà
 Și m'oiu aplecà

Și te-oiu sărută
 Și-ei fi tot a mea,
 Plesni-ți-ar fierea!

(Teleormau)

LVII

Foaie verde salbă moale,
 Intr'o zi de sărbătoare,
 Scoboram din deal de vale
 Cu vînățul de zabale.
 Mă 'ntâlnii cu puica 'n cale,
 Și 'ntr'o scară mă lăsai,
 De zulufi o apucaii,
 Și 'n guriță-o sărutai.

— Sărută-mă, neică, bine,
 Să-ți ție astăzi și mâine
 Pân' la patruzeci de zile,
 Că nu mai dau pe la tine.
 — Mă ține pămînt uscat.
 Nu pociu veni nechemat;
 Mă ține pămînt cu iarbă,
 Nu pociu veni făr' de trébă.

(Teleorman)

LVIII

Firicel de iarbă neagră,
 Dorul de cine se leagă,
 Nu-i paie lucru de șagă,
 Că de mine s'a legat
 Ca boala de om sărac,
 Ca fasolea pe arac,
 Fasolea are soroc
 Se suie pân'la un loc,
 Stă pe loc și leagă bob.

S'a legat și d'un voinic
 Și-a lăsat plugu 'n pămînt
 Și boii 'njugați la jug.
 Și-a plecat după iubit.
 S'a legat și d'o nevestă
 Și-a lăsat războiu 'n casă,
 Cusătura pe fereastră
 Și-a ieșit să mă iubească.

(Teleorman)

LIX

Luncă, luncă,
 Mult mi-ești lungă,
 Și n'am cal bun să te-ajungă.
 Că cal bun ce mi-am avut
 M'a pus naiba l-am vîndut.
 Banii i-am dat pe iubit.
 Cine știe goana luncilor?

Numa muma cailor
 Bătrâna cârlanilor
 Știe goana luncilor.
 Aruncaii ochii pe plai,
 Văz un car cu șase cai.
 Silește, murgule, silește,
 Că de gazdă nu-i nădejde,

Că iar gazdă mi-am avut,   Dacă nu-mi credeți cuvântul,
 Să vezi puica mi-a murit.   Aide să v'arăt mormântul,
 Frunză verde, foi de baltă,   Cat'o sapă ș'o lopată
 Hai să vezi unde-i 'ngropată,   Să mi-o vezi cum e 'ngropată

(Vlașca)

LX

Silește, murgule, silește   Să dorm ca un creștin sărac.
 Că de gazdă nu-i nădejde   Dacă văzui și văzui
 Oă ninge și viscolește   Dădui iar și tăbărâi,
 Și seara ne-a apucat,   Pusei șaua căpătâi,
 Nu-i voie să intru 'n sat;   Cu mantaua mă 'nvelii,
 M'oiu trage și eu lâng'un gard   De somn că mă îngrijii.

(Vlașca)

LXI

Veste'n țară mi-a ajuns   Luat-ai de drum răvaș,
 De un hoț, ce-i zice Tuns,   Să nu pătimești cevași?
 Care'n codru mi-a eșit,   Ce negustorie ai?
 Cu șase 'ntovărășit.   Birul la cine ți-l dai?
 Toți voinici, aleși panduri,   Spune, voinicule, drept;
 Tâlhari neaoși de păduri,   Te jur pe arma din piept;
 Cu ghebe și cu poturi.   De ai bani mai multicei
 Și-mi umblă din crâng în crâng,   Dă-mi jumătate din ei,
 Câți trec toți de ei se plâng.   Să-ți dau la mână răvaș
 Și-mi iese la colnicel   Să nu rămâi păgubaș,
 Și te 'ntreabă binișor,   Că eu cât oiu mai trăi,
 Cu cuvânt blând, blândișor: Până 'ntr'una ți-oiu plăti;
 — De unde vii, flăcăias;   Dar cum-va de oiu muri eu,
 Din ce sat din ce oraș?   Iți va plăti Dumnezeu!

(Vlașca)

LXII

Mugur, mugur, mugurel,
 Ia fă-te mai măricel
 Și 'nfrunzește frumușel;
 Că ne-am săturat de iarnă
 Si de greutate 'n țară,
 Cărând fân^u cu sarcina
 Și lemne cu crosnia.
 Decât slugă la ciocoi,

Mai bine cioban la oi,
 Cu capul pe mușuroiu,
 Cu ochii stâlpiți la oi.
 Și pielea după ciocoi
 S'o fac burduf de cimpoi,
 Ca să cânt cu el pe ploi;
 Și pielea după picioare
 S'o fac coburi de pistoale.

(Vlașca)

LXIII

Foaie verde solz de pește,
 Primăvara că-mi sosește,
 Zăpada se petește,
 Colțul la iarbă-mi ivește,
 Murgu 'n grajd înnebunește.
 — Scoal, mândro, de mă gă-
 Ia cotu și foarfeca [tește!
 Și-mi croește o ipingeà,
 Mai verde decât frunza,
 Să intru 'n codru cu ea;
 Și-mi croește dulămiță
 Verde ca foaia de viță,
 Să iau codru cu credință;
 Și-mi croește nădrăgei,

Mai verzi ca foaia de tei,
 Să intru 'n codru cu ei;
 Și-mi croește-un comănac,
 Verde ca foaia de fag,
 Să intru 'n codru cu drag;
 Și să nu mi-l croești larg,
 Că mă doare după cap,
 Umblând prin crâng aplecat.
 Și-mi croește imurluc,
 Verde ca foaia de nuc.
 Și să nu mi-l croești lung,
 Că mă doare după gât, [crâng!
 Tot umblând pe brânci prin

(Vlașca)

LXIV

— Arde Podu-Mogoșoaiei
 Și casele Morozoaiei.
 — Las' să ardă că nu-mi pasă,
 Că Iencuțu nu-i acasă;
 Este dus la vânătoare,
 Să-mi vâneze căprioare,

Căprioare n'a vânat,
 Iancu singur s'a 'arpușcat,
 Cu pistol de diamant
 Și cu pietre de smarand.
 Foaie verde de cicoară,
 Cântă cuțul sus pe moară,

Iancu-mi trage să moară.	Veniți, frați, veniți, surori,
Cântă cucul sus pe cracă	De-mi vedeți pe Iencușor,
Pe Iancu-l duce la groapă;	Cum e 'mpodobit cu flori!
Cântă cucul sus pe cruce,	Dela cap pân' la picere,
Pe Iancu la groapă-l duce;	Numai flori și micșunele,
Cântă cucul sus pe casă,	Și pe pieptu-i trandafiri,
Pe Iancu la groapă-l lasă.	Și în mână-i calomfir.

(Vlașca)

LV

Foaie verde de trei fire,	Mă bagă 'n boală câinească,
Cine n'a iubit în lume	Mă usucă ca p'o iască;
Să ia 'nvățul dela mine,	Dar dragostea de copilă
Căci când eram tânăr pe lume	E ca floarea din grădină,
Și iubiam numai copile,	Ca mierea dela stupină,
Eram flăcăiaș în fire;	Mănânci cu lingura plină
Dar de când iubesc neveste	Și-ți pare că e puțină.
Barba mi-a dat făr de veste,	Dragostea de cin' se leagă
Mustața mă prididește,	Nu-l lasă cu mintea 'ntreagă;
Păru 'n cap încărunțește,	Căci de mine s'a legat
Copilele mă urăște,	Ce-am mai dat pân'am scăpat,
Nevestele mă iubește.	De când s'a legat de mine
Cât oiu fi și-oiu mai trăi,	M'a prăpădit, vai de mine,
Nevastă n'oiu mai iubi,	M'a făcut din om neom
Că dragostea de nevăstă	Și m'a uscat ca p'un pom.

(Vlașca)

LVI

Foaie verde de molotru,	Foiliță d'o măslină,
Ce freamăt s'aude 'n codru?	Cântă cucul pe tulpină,
Se ceartă cucul cu corbul	Pe tulpină, pe fântână,
Care să rămâie 'n codru.	Corbul vine și-l îngână.
Corbu-mi are pană neagră,	—Taci, corbe, nu mă 'ngână,
Intră 'n codru și se 'nchiagă,	Că nu ești de legea mea;
Cucu -mi are pene verzi,	Tu-mi ești pasăre spurcată,
Intră 'n luncă nu-l mai vezi.	Mănânci vita nejunghiată,

Bei apșoara turburată
 Și cu sânge-amestecată.
 Eu sunt pasăre curată,
 Spovedită 'n an odată,
 Beau apșoară strecurată
 De la mândra din găleată,
 Prin tulpănaș strecurată.
 —Foaie verde matostat,

Spune, cuce, adevărat
 Care este pop'al tău,
 Merg, mă spovedesc și eu.
 —Pop'al meu e vânător,
 Poartă flinta numai flori,
 De-mi ia pasărea din sbor,
 Când te-a spovedi și mori.
 (Vlașca)

LVII

J I A N U

Foaie verde de lipan,
 N'ați auzit d'un Jian
 Și d'un hoț de căpitan
 Care umblă prin păduri
 Cu șaisprezece panduri
 Cu ghete și cu poturi,
 Numa găitan cusături?
 Cu pistoale înarmați
 Cu puști, finte încărcăți,
 Umblă ca niște turbați
 Seacă oameni la ficați,
 Că ia miei dela ciobani,
 Armăsari dela mocani,
 Fără plată, fără bani.
 Măiculiță, ce dușmani,
 Ce păzesc pe la strâmtori,
 Să despoaie negustori,
 Să ia tot la gălbiori,
 Că sunt la purtat ușori.
 Fără frică de păcat,
 Jianu-umblând din sat în sat
 Multe case a călcat.
 Pe cine'ntâlnieă smulgeă,

Mădua la toți sugeă,
 Lumea de el că fugeă,
 Da jalbă la Caragea.
 Domnia, cât mai curând,
 Potera la el mânând,
 Da Jianu'nțelegând
 Se oprî la Olt fugând,
 Călare p'un armăsar.
 Strigă : „Măi frate podar,
 Trage podișca de car
 Nu-i mai fie'ntru zadar.
 Trage podul mai d'a-drept,
 Nu mă face să te-aștept
 Că-ți trântesc un glonț în piept
 Și te culc ori te deștept.
 Podarul stă, priviă,
 Se făceă că se gândiă
 Vo'nd poterii să-l dea.
 Dar Jianu 'nțelegând,
 Dete drept în Olt zicând:
 —De cât să mă rog de prost
 Până să dea podu'n rost,
 Oiu fi voinic cum am fost

Și voiu trece'n adăpost,
 De cât să stau să mă smeresc,
 La toți să mă căciulesc.
 Haide, murgule, haideti,
 Te silește, murguleț,
 Nu-ți mai face părul creț.
 Hai la Slatina'n județ
 Stai, murguțule, stai,
 Nu suflă, nu te umflă,
 La gazdă te-oiu răsufală,
 Gazda-mi este'n Valea-rea.
 Da murgul când îmi sărea
 Poștia-un sfert îi părea.
 Când la gazdă-ajungând
 Așa a auzit țipând,
 Potera gazda legând,
 Și de Jianu întrebând.
 Atuncea că se deșteptă
 Și la murguleț strigă:
 — Stai, murgulețule, stai,
 Să fugim de chin și vai
 Țin'te, gazdă, nu mă da
 Că Țoiu da o malotea.
 Cu florile cât palma,
 Luată din Slatina.

. . . . .
 . . . . .

Seara cam pe la apus
 Când el la curte fu dus
 Cu tovarășii'n rând pus
 Așa cântă cu glasul sus:
 —Stau în drum și mă gândesc

Ce să m'apuc să muncesc,
 Că nădejdea mi-a răpus,
 Ședeam pe gânduri pus
 Aminte că mi-am adus,
 Mă uitam în jos de lunci,
 Văzui oameni, muieri, prunci,
 Cu plugușile la munci,
 Că toți înbrăzdă mereu.
 Că doi boi ce avusei,
 De vremi rele-i răpusei,
 M'am miluit și m'am rugat
 De chiabur și de bogat,
 In seamă nu m'a băgat.
 I-am cerut boii 'ntr'un ceas
 Să-mi ar și eu preț d'un pas,
 Nevoii să nu mă las,
 Dar milă n'a mai rămas.
 Atunci mă'ntorsei și eu
 Și zisei în gândul meu:
 D'o vrea bunul Dumnezeu
 Să umble și plugul meu
 Săbioara să-mi fac plug,
 Pistoalele să le 'njug,
 Să trag parte dintr'ales
 Unde-o fi crângul mai des,
 Să trag brazda dracului
 De mai susul dealului,
 Dealului Ardealului,
 Pân'la capul satului,
 In dreptul ș'al bogatului.
 A spus Jianu legat
 A stănut de mi-a cântat.

(Prahova)

LXVIII

Verde, verde bob năut,
 Ia vezi, Doamne, ce-am făcut!
 Am dat dragostea 'mprumut,

Am gândit să iau mai mult.
 Verde floare de năut,
 De amoretat ce sânt,

Nu văd iarba pe pământ,	Să mi-l pui la inimioară,
Nici luna pe cer mergând.	Să-mi treacă de foc d'aseară;
Nu știu luna pe cer merge,	Focul meu, când s'o aprinde,
Ori puica la apă trece,	Șapte județe nu-l stinge,
Să-mi aducă apă rece,	Nici gârla, nici Dâmbovița,
Apă rece 'n năstrăpioară	Numa puica cu gurița
Și năsip 'n batistioară,	Și Marița cu gurița.

(Prahova)

I XIX

De s'ar face dealul șes	Le pliviți și le udați
Și pădurea lunci frumoase,	Și bine mi le păstrați,
Să se vadă sat cu sat,	Să crească cât gardurile,
Să văd și eu ce-am lăsat.	Să le bată vânturile
Că lăsați maică,	Ca pe mine drumurile
Lăsați taică,	Și pe maica gândurile.
Lăsați frați,	Iacă, dragă, plec, mă duc
Lăsați surori,	Dă-mi gurița s'o sărut,
Lăsați grădină cu flori.	Să ți-o sărut de-a călare,
Dragile mele surori	Să-mi paie drumu plimbare
Pliviți și-ale mele flori,	Și mie și dumitale.

(Prahova)

LXX

Frunză verde salbă moale,	La toți grămezi le făcă.
S'a trecut Vinerea mare,	O grămadă rămâneà
S'a rărit codrul pe poale,	Și la cărciumă mergeà
Haiducii scobor de vale,	Și bea și se'nveseleà ;
De vale la lunca mare,	Ziua bună că-și luà,
Să'mpărțească la parale,	P'acasă că se duceà.
La parale gălbioare	Primăvara că-mi veneà,
Strălucesc ca sfântul soare.	Iar cu toți că se'ntâlneà,
— Căpitane Dragomire,	Din Giurgiu și din Galați.
Impărțește la bani bine,	Și-mi intră'n codri jurați.
Să nu trag cu finta'n tine.	— Căpitane, vara-ți trece,
Așa Căpitan auzeà,	Din două una-ți alege :

Sau la muncă,	Să câștigi la gălbiori,
Sau la luncă,	La purtare is ușori
Sau la câmp în halagiucă,	Și la schimbare cu sporiu.

(Prahova)

LXXI

După vale din jos,	Cu codița 'n baltă,
Vine-o herghelie de cai,	In baltă răsucită,
Caii nechezând,	Intr'aur poleită.
Mânjii jucând,	Și 'n urma lor vine,
Cu codița 'n baltă,	Vine-un cârd de capre:
In baltă răsucită	Caprele sbierând,
Intr'aur poleită.	Iezișorii sărind,
Pe urma lor cine-mi vine?	Cu codița 'n baltă.
Vine-un cârd de vaci,	In baltă răsucită,
Vacile sbierând,	Intr'aur poleită.
Vițelușii sărind,	Și 'n urma lor cin' mai vine?
Cu codița 'n baltă,	Vine-un cârd de porci,
In baltă răsucită,	Porcii grooind,
Intr'aur poleită.	Scroafele sbierând,
Pe urma lor mai vine,	Purceii sărind,
Vine-un cârd de oi;	Cu colțu 'n baltă,
Oile sbierând,	In baltă poleit
Mielușeii jucând,	Intr'aur învălit.

(Prahova)

LXXII

De când Gheorghe-al meu	Și mi-l duci la București.
[s'a dus	Vai surată, vai surată,
Trei garoafe'n poart'am pus,	S'a dus băieții 'n armată,
Și nici una nu s'a prins,	Ș'a rămas tigorile,
Câte trele mi s'au stins.	Să 'nvârtească horile.
Arză-te-ar focul de trin	Să ne rugăm de ciocoi
Când te-auz, mereu suspin;	Să dea drumul la flăcăi,
Pe Gheorghe mi-l ocolești	Să ne mărităm și noi.

(Ilfov)

LXXIII

FATA LETINULUI

In oraş la Bucureşti,
 La cele case domneşti
 Stau carete tăbărâte,
 Cu postav negru 'nvelite,
 Că se 'nsoară domn tânăr
 Negru-Vodă,
 Şi-l cunună Ion-Vodă.
 Dar fata de unde-o iă?
 Din târg, mă, din Dobrogea,
 Fata Letinului bogat,
 Sau a câinelui spurcat
 Şi de lege lepădat.
 Iar Letinul ce făceà?
 Porţile le zăvoră,
 Cu fiarele plugului,
 Puterea pământului.
 Iar Letinul ce-mi grăeà?
 — Care-mi este mirele,
 Mirele, ginerile,
 Să-mi descuie porţile.
 Iară nunul cel mai mare,
 Ca ş'al nostru d'astă seară,
 Nici nu bea nici nu mânâncă,
 Înălţând umerile,
 Ca şoimii aripile.
 Din guriţă ce-mi grăeà?
 — Taci, fine, nu te 'ntristă,
 Roagă-te la Dumnezeu
 Şi la Maica Precista
 Să trăească naşi-tău,

Că-ţi poartă naşi-tău grija
 Şi toată cheltuiala.
 După cal descălecă,
 Calu 'n chingi că mi-lstrângeà
 Şi pe cal încălecă,
 Zidurile le săreà
 Porţile le descueà.
 Iaca nunta că soseà.
 Iar Letinul ce-mi făceà?
 Trei fete mari aduceà
 Şi tot într'un port le 'mbracă.
 Iar Letinul ce-mi grăeà?
 — Care-mi este mirele,
 Mirele, ginerile,
 Să-şi cunoască mireasa.
 Iar mireasa lăcrămă,
 Şi mirele mâna pe ea puneà.
 Iar Letinul ce-mi făceà?
 Şapte buţi de vin aduceà,
 Şi cap în cap le puneà.
 Şi din guriţă ce-mi ziceà?
 — Care-mi este mirele,
 Mirele, ginerile,
 Să-mi sară el buţile?
 Iar nunul ce-mi făceà?
 Pe lângă buţi că se dà,
 Cercurile la buţi tăeà,
 Nuntaşii că-i adăpă.

(Ilfov)

LXXIV

I L I N C A

Foicica bobului,
 Sus pe malul Oltului,
 La casele Şandrului,
 Şi-are Şandru o fată mare,
 Dreaptă ca o lumânare,
 Frumuşică ca o floare,
 Garoafă mirositoare.
 De frumoasă ce eră
 Ilincuţa mi-o chemă,
 De dimineaţă se sculă,
 Cosicioara-şi pieptănă,
 Pe ochi negri se spală,
 La icoană se 'nchină,
 Şi afară că eşeă,
 Mătura în mână luă,
 Bătătura mătură,
 Şi din guriţă ce-mi grăeă?
 — Bătătura, bătătura,
 Dacă eu m'oiu mărită
 Pe tine cin' te-o mătură?
 Coţofana cu coada,
 Că ea-i surioara mea.
 Dar de udat cine te-o udă?
 Mierliţa cu guriţa,
 C'aia-i surioara mea.
 Vedrile în mână luă,
 Cobiliţa cu creiţa,
 Şi la Dunăre că plecă,
 Vedrele că le umpleă,
 Când ochii negri ş'aruncă,
 Când despre soare-răsare
 Tare veneă d'un caic,
 Cu postav negru 'nvelit.
 Dar în caic ce eră?

Este-un Turc mărunţel,
 Fratele lui Ciupăgel,
 Se teme Giurgiu de el.
 Iar Ilinca ce-mi făceă?
 Vedrile că le vărsă
 Şi acasă că-mi alergă:
 — Maică, măiculiţa mea,
 Ascunde-mă undeva,
 Că vin Turcii de mă iă,
 De mă duc în Dobrogea.
 Iară mă-sa ce făceă?
 D'un mormânt mare făceă,
 Băgă pietre şi butuci.
 Iacă Turcii că-mi soseă:
 — Dă-ne, babo, pe Ilinca.
 — Ilincuţa mi-a murit,
 Dacă nu-mi credeţi cuvântul,
 Ai să v'arăt şi mormântul.
 Iar Turcii ce-mi făceă?
 Luă sape şi lopeţi
 Şi'ncepeă a desgropă;
 Găsi pietre şi butuci.
 Mâna pe babă puneă,
 Tăţele le despică,
 Şi cu sare că le dă.
 Iar baba ce-mi grăeă?
 — Na la măicuţa cheiţa
 Şi-mi descuie lădiţa
 Şi mi-o iă pe Ilincuţa.
 Lădiţa că-mi descueă
 Şi pe Ilinca o luă,
 La Dunăre că treceă.
 Iar Ilinca ce-mi grăeă?
 — Turcilor, boierilor,

Mai slăbiți-mi mâinile,
 Ca să-mi dreg cosițele.
 Și din gură ce-mi grăeă?
 Decât roabă Turcilor
 Un prânz bun cosacilor.
 Și'n Dunăre se aruncă.
 Iară Turcii ce-mi făceă?

Tare-acasă alergă,
 După năvoade umblă,
 Dunărea că mi-o vână,
 Pe Ilinca mi-o scoteă
 Și așa moartă o sărută,
 De frumoasă ce eră.

(Ilfov)

LXXV

DESCÂNTEC DE JUNGHIU

Ieși junghiu,
 Că te 'njunghiu,
 Pe vătraiu încălecat,
 Pe vătraiu descălecat.
 Junghiule, pătrunchiule,
 Nu necheză ca caii,
 Nu sbieră ca vacile,
 Nu rămă ca porcii;
 Și te du unde popa nu toacă,
 Unde cocoșii nu cântă,
 Unde câinii nu latră.
 Că te-adastă cu mesele 'ntinse,
 Cu făcliile aprinse,

Cu paharele pline.
 Ieși din ficați, din bojoci,
 Din rinichi,
 Din inimă,
 Din vârtutea trupului,
 Din undreaua gâtului.
 Eu, spurcatule, te descânt
 Cu sabie de argint
 Și cu cuțit de găsit,
 Să te risipești,
 Ca spuma de mare,
 Ca roua de soare.

(Ilfov)

LXXVI

Teiule cu frunză lată,
 Ce bine mi-ai prins odată,
 Când de poteră fugeam
 Sub umbra ta ne-ascundeam,
 De poteră că scăpam.
 Foaie verde matostat,
 Stau pe gânduri rezemat
 C'oiu să plec la Calafat,
 La cel ciolpan ¹⁾ dărămat
 De scumpe arme 'ncărcat;

La umbra ciolpanului
 Dorm stăpânii armelor,
 Da pe nume cum îi chiamă?
 Unu-mi este Stăniloi,
 Stăniloi din Brăiloi,
 Ș'altu-mi este Macovei,
 Ș'altu-mi este Neculai,
 Arabagiu de cai,
 Face pin Craiova vai.

(Ialomița)

1) Trunch'iu.

LXXVII

GHIȚĂ CĂTĂNUȚĂ

Foaie verde lămâiță,
 Pe cea dalbă coliniță,
 Plimbă-mi-se, plimbă
 Săvai Ghiță Cătănuță
 Numai el cu-a lui mândruță,
 Cu doi îngeri călușei,
 Cu mândruța printre ei,
 Incărcați cu gălbiori.
 Vine dela tatăl lui,
 Și se trage spre socru-său.
 Dalei Ghiță ce grăeà?
 — Daleo, mândruța mea,
 De când pe tine te-am luat

Nici un cântec n'ai cântat.
 Cântă, mândro, un cântecel
 Fie cât de scurticel
 Numai să fie frumușel,
 Ca s'ascult cu drag la el.
 Dacă mândruța cântă
 Livezi verzi că se sculă,
 Codrii se despica,
 Munții se cutremură,
 Văile că răsună,
 Batrețu mi-o auzeà
 Și până la ea veneà.

(Ialomita)

LXXVIII

Pe cea vale de colnic
 Trece-o fată și-un voinic,
 Și voinicul șuerând.
 — Ce șueri voinice-a jale?
 Ori ți-e grea arma 'n spinare?
 — Nu mi-e grea arma'n spinare
 Dar mi-e dor d'acasă tare,
 C'am lăsat boii 'njugăți
 Și părinții supărați,
 Verde frunzuliță. [reastră
 Și taica se plimbă pe la fe-
 Și maica se plimbă prin casă,
 Verde frunzuliță,

Și-am lăsat boii 'ntr'o vale
 Și-i păzește-o fată mare
 Cu păr galben pe spinare.
 Verde frunzuliță,
 Și-am zis verde d'un măr dulce,
 Verde frunzuliță,
 Ia ieși maică 'n deal la cruce
 De vezi maică cum ne duce,
 Verde frunzuliță,
 Ne duce ca pe boi,
 Verde frunzuliță,
 Și ne taie ca pe miei,
 Verde frunzuliță.

(Ialomita)

LXXIX

DESCÂNTEC DE ȘARPE

Pasăre oloagă,
Drumul, tu, îl trecuși
In lungiș, curmeziș,
In copac te suiși,

Copacul îl rupseși.
Vântul suflă,
Focul se aprinse,
Ploaia focul stinse.

(Ialomița)

LXXX

DESCÂNTEC DE APLECATE

Aplecate românești,
Aplecate țigănești,
Aplecate mocănești,
Aplecate turcești,
Aplecate ungurești,
Aplecate cu nouăzeci și nouă
Voi să vă duceți [de feluri,
Unde câine nu latră,

Unde cocș nu cântă,
Unde vacă nu sbiară,
Unde popă nu toacă,
C'acolo v'așteaptă
Cu mesele 'ntinse,
Cu făcliile aprinse,
Cu lăutari, cu paturi așternute.

(Ialomița)

LXXXI

DESCÂNTEC DE JUNGHIU

— Bună dimineața, împără-
[teasă, Doamnă mare!
Eu îți dau ție pâine, sare și vin,
Tu să-mi dai măriile, împă-
[rățiile și leacurile tale.
Eu îți dau ție miere și unt,
Tu să-mi dai leacurile și bu-
[nurile de pe pământ.
Cum te-am luat eu din pă
[mântul tău,
Din tulpina ta,
Din rădăcina ta,

Așa să iei [cutăruia] boala,
[lipitura,
Sperietura, bântuiala, ame-
[țeala,
Că cutare nu te poate purtă,
Nu te poate țineă,
Că este în apă botezat,
Si cu mir amestecat,
Cutare de dimineață s'a sculat,
Pe cale pe cărare-a apucat,
Cu o mulțime de șerpi in
[cale s'a'ntâlnit

Cu gurile căscate,	Puterea i-a luat,
Cu limbile țâpionate;	El s'a văitat, s'a tânguîț;
Cu gura îl mușcă,	Maica Precista l-a auzit,
Cu limba îl înțepă,	La el s'a coborât,
Toți șerpîi pe trupul lui se-	De mîna dreaptă l-a luat,
El s'a speriat: [ncolăceă	In râu la Iordan l-a botezat,
S'a 'nfiorat,	L-a curățit,
De carne, de șale, de spi-	Si cu leac mare la dăruiț.
[nare s'a'nclăștat,	(Buzău)

LXXXII

DESCÂNTEC DE SPERIETURĂ

S'a sculat [cutare] Sfânta Luni	Ce-ai avut, de te-ai apro-
[de dimineață,	[piat de [cutare],
Pe cale, pe cărare a apucat,	Si l-ai apucat de rinichi,
Cu trei spurcați în cale s'a	De sub rinichi,
Cu lei, [ntâlmit:	De ficat,
Cu smei,	De sub ficat,
Cu leoaicele,	De grumazi, [temat;
Cu smeoaicile,	Ieși, că Domnul te-a bles-
Cu lipitura,	Ieși dela cutare din mațe,
Cu sperietura, [cornorat,	[de sub mațe,
Sburătorul eră buzat și 'n-	Din ficați, de sub ficați, din
[Cutare] l-a văzut, s'a 'n-	[bojogi, de sub bojogi,
[spăimântat,	Din inimă, de sub inimă,
De carne, de spiuare, de șale	[din rânză, din osânză.
S'a 'nclăștat, [s'a apucat,	Dintr'o sută și nouă de os-
El s'a văitat, s'a tânguîț,	[cioare,
Maica Precista la el s'a co-	Din nouăzeci și nouă de
In brațe l-a luat, [borât,	[vinișoare,
De carne, de spinare, de șale	Să rămâie [cutare] curat, lu-
[l-a descleștat,	Ca argintul strecurat, [minat,
Si cu leac l-a dăruiț,	Ca florile 'nflorite,
De șapte miluri de loc pe	Ca altoile altoite, cum este
[spurcat l-a gonit.	[dela Dumnezeu lăsat.
Blesteme-te Domnul, pe tine	Eu cu Dumnezeu și Maica
[spurcatule,	[Precesta cu leacul.

(Buzău)

LXXXIII

DESCÂNTEC DE BRÂNCĂ

Brâncă albă,	Numai caii și-a 'nțepat,
Brâncă neagră,	Nici nu i-a durut,
Brâncă vânătă,	Nici n'a obrintit,
Brâncă stacojie,	Nici sânge n'a curs,
Brâncă conabie,	Nici coptură n'a strâns.
Brâncă din paie,	Așa și pe [cutare],
Brâncă din gunoaie,	Nici să nu-l înjunghie,
Brâncă din răceală,	Nici să nu se umfle,
Brâncă din ferbințeală	Nici să nu obrintească,
Brâncă cu trimes,	Nici sânge să nu curgă,
Brâncă cu umfiătură,	Nici coptură să nu strângă.
leși dela [cutare]	Soare mare,
Din creerii capului,	Soare mlc,
Din sgârciul nasului,	Soare-apune,
Din fața obrazului,	Soare s'apune,
Din scăfârliile ochilor,	Soare cu nouăzeci și nouă
Din auzul urechilor,	Ia-ți zările, [de zări,
Din vinele gâtului,	Ia-ți umflăturile,
Din băierile inimei.	Ia-ți junghiurile,
A plecat patru sfinți la vâ-	Durerile [tare],
Sf. George, [nătoare :	Si brânca neagră dela (cu-
Sf. Dumitru,	Cum să răpune soarele de
Sf. Haralambie	[pe cer,
Și Sf. Mina.	Așa să se răpună toate boa-
La vânătoare a plecat	[lele dela [cutare].
Și nimica n'a vânat,	(Buzău)

XXXIV

Hai Buzău, Buzău!	Trecui podul pe la leasă,
Dărâma-s'ar malul tău,	Mă ajunsese-un dor de casă;
Să treacă și bun și rău,	De-o fi dor dela nevastă,
Să treacă ș'un frate-al meu.	Să las calul să-mai pască,

Si eu să mă odihnesc,
Că nevestă mai gădesc:
De-o fi dor dela copii,
Să pui șeaua și să mâi;
De-o fi dor dela cinci frați,
Să bag pe murgu 'ntre sfați,
De-o fi dor dela surori,

Să bag pe murgu'ntre flori;
De-o fi dor dela mătușe,
Să bag pe murgu'n cătușe.
Colea'n vale la fântână,
Spală două fete lână,
Una spală ș'alta 'ndrugă,
Să-i facă lui neica șubă.

(Brăila)

LXXXV

C O L I N D A

Intr'o Joi de dimineață
S'a sculat Sfântu-Vasile,
Ș'a plecat la arat,
Cu plug cu doisprezece boi,
La coadă cudalbei, în frunți
[străinei,
Să facă Dumnezeu parte de ei,
Mânați, mă!
Cât cu ochii coprindeă,
Brazdă neagră răsturnă,
Grâu roșu semănă,
Roșu ca focul,
Măzărat ca bobul,
Mânați, mă!
Cu mâna-l semănă,
Cu grapa-l netezeă.
După ce s'a sătnrat de arătură,
Trase plugu 'n bătătură,
Și boii la iarbă verde,
Pogonici 'n sat la fete,
Cei mai mici
La mămăligi,
Mânați, mă!
La luna, la săptămâna,
Când i-a dat Dumnezeu mâna,
Scoase pe negru din grajd,
[înșalat,

Cum e bun de'ncălecat,
Mânați, mă!
Pe el s'a aruncat,
Ș'a plecat la vânătoare,
Să dea însă pe la a lui tarlale,
Să vază grâul cât e de mare.
Grâul de departe înverzeă,
De aproape 'ngălbeneă,
Față de copt își făcea,
Mânați, mă!
In paiu cât trestia,
In spic cât vrabia,
In bob cât mazărea.
Peste tot aur și mărgăritar
In curțile dumneavoastră,
Mânați, mă!
Sfântu-Vasile-și adună ne-
[poate și nepoței,
Până în șasezeci și trei
li scoase 'n mijlocul câu-
In susul vântului, [pului,
Unde-i vine bine voinicului,
Mânați, mă!
Cu dreapta seceră,
Cu stânga polog făcea,
Din polog
Snop,

Din snop

Claie.

Din claie stog mare rotat,

De mulți boeri laudat,

Mânați, mă!

Se duse la târg la Ermelia,

Că acolo e herghelia,

Cumpără nouă iepe, sirepe,

De câte șapte ani sterpe,

Cu unghiile potcovite,

Potcoave de argint,

Cum bat bine la pământ,

Mânați, mă!

Cu picioarele treeră,

Cu botul grohoacă,

Cu nările vântură,

Cu coada primitea,

Gu urechile în car svârlea,

Mânați, mă!

Incarcă nouă care cu povară,

Și pleacă cu ele la moară,

La moară, la Căpitan,

Unde-a măcinat și an,

Mânați, mă!

Morărița

Cum auzi carele scârțâind

Și argații din biciu plesnind,

Puse coada pe spinare

Ș'apucă pe drum la vale,

Mânați, mă!

Dar și morarul meșter mare,

Puse trei grăunțe 'n poală.

Stai! stai! și nea! nea! nea!

Până puse mâna pe ea,

Mânați, mă!

Luă moara de scoc,

O dete hodoronc tronc,

Și dete moara la loc.

Turnară

Și măcinară,

Dar nu curgea făină,

Ci numai aur și mărgăritar,

În curțile dumneavoastră bo-

Mânați, mă! [ieri mari,

Apoi plecă acasă,

La a lui dalbă jupâneasă.

Jupâneasa sta în prag,

Ca un brad,

Mânați, mă! [nate,

Cu niște mâini albe îmbâr-

Parcă erau de albini mușcate;

Dar nu erau de albini mușcate.

Ci erau de Dumnezeu lăsate,

Mânați, mă!

Bătù în sită și 'n covată

Și cernù făina toată.

Făcù nouă colăcei viilor și

[morților

Făcù și un colac mare de

[grâu roșu,

Pentru noi plugarii,

Mânați, mă!

Dați-ne ce n'eți da,

Că n'o să ne dați

Oltul cu totul,

Or marea cu sarea,

Mânați, mă! [cului,

Ci o să ne dați șoldul por-

Din fundul podului

Și vre-o două trei parale

Să ne cumpărăm mântale,

Mânați, mă!

Că nu suntem de ici de colea,

Ci suntem tocmai dela Buda-

[Veche,

Unde dă mîța 'n streche,

Și cotoiul n'are loc

Pe lângă foc.

(Brăila)

DOBROGEA

LXXXVI

Verde foaia bobului,
Pe malul Siretului,
La casele Șandrului,
Zace-un voinic de boală grea
Dar nu-i boală dela Dumne-
[zeu,
El îmi zace de-un bălăurel.
De trei zile de când se luptă
Și nici n'are frați și nici n'are
[soră,
Ca să-i aducă apă cu ulciorul ;

Și se luptă și îi zice :
— Bălaure, bălaure,
Fiară sălbatică,
Lasă-mă nu mă mîncă,
Că-i păcat de trupul meu,
Petrecut printr'un inel.
Șandru cum îl auzeà,
El din casă îmi ieșeà,
Pe bălaur că-mi loveà
Și s'apucà și-l omorà.

(Tulcea)

LXXXVII

Foaie verde trei aglici,
Geme codrul de haiduci,
La tot fagul câte cincî.
— Foaie verde arțăraș,
Căpitane Mateiaș,
Mută crâșma, crâșmăraș,
Dela umbra nucilor,
Din calea haiducilor,
Că mâine eu mă 'ntorc din sus,
Să nu zici că nu ți-am spus.
Erà Radu comandant
Haiduc peste ceilalți.
In crâșmă el când intră,
Trei zile că nu-mi ieșeà,
De străjer pe cine-aveà ?
Pe sora lui Voichița.

Ședeà 'n armă rezemată
De pistoale 'nconjurată,
Bat-o Dumnezeu s'o bată
Parcă-i o cățeà turbată.
Iar la Radu când grăeà
Se puneà de mîncà și beà
De poteră nu gîndeà,
Dar Radu ce-mi mai grăeà,
Sorii lui ce-i mai ziceà ?
— Ia de bea și de mîncă,
De poteră nu du frică,
Că-s voinic cu comanac,
Cu șapte poteri mă bat,
Cu oștirea jnmătate
Și Craiova-a treia parte.

(Tulcea)

LXXXVIII

Foaie verde ș'o șopârlă,
 Colo pe un mal de gărlă,
 Imi șade-o babă bătrână,
 Cu caerul alb de lână,
 Și cu fusul într'o mână.
 Ea din fus că sfârâea
 Și din ochi că lăcrămă,
 Și din gură blestemă
 Și pe apă că 'ntrebă :
 — Apă, apă curgătoare,
 Tu prin multe locuri treci
 Poate multe locuri vezi,

Nu cum-va de-ai văzut,
 Pe unde-ai trecut,
 Un făt frumos,
 Frumos și mlădios?
 — Ba maică-am văzut,
 Pe unde-am trecut,
 Intr'o corabie neagră și smăl-
 Și de vânturi bătută [țuită
 Și de maluri oprită.
 El într'ânsa că-mi ședea
 Și hârtie albă-mi scriea
 Și-i da maica și citea.

(Tulcea)

LXXXIX

Foaie verde de-asomie,
 Vin doi frați din cătănie,
 Unul mic și altul mare
 Grăi unul către altul :
 — Pune mâna 'n șale
 Să-i tragem una de jale ;
 Pune, frate, mâna'n șold
 Să-i tragem una de Olt :
 Pune, frate, mâna'n brâu
 Să-i tragem una de drum.
 Verde foaie de scumpie,

Bine-ar fi și'n meliție,
 Numa două să nu fie :
 Pușca și oțelele,
 Pe spate curelele,
 C'alea-mi răpun zilele.
 Și-alta foaie, foaie lată,
 Bine-ar fi și în armată,
 Fără mamă, fără tată,
 Fără frați, fără surori,
 Fără rude doritori.

(Tulcea)

XC

Foicică solzi de pește,
 Primăvara când sosește
 Lumea toată 'nveselește,
 Colțul ierbii că mijește,

Zăpada că se topește,
 Mugurașu 'mbobocește.
 Scoală mamă, te gătește
 Cu cotul și foarfeca

Și-mi croește-o dulămică,
 Și-mi croește-o dulămiță,
 Verde ca frunza de viță
 Că la vară-i răsmeriță.
 Și-mi croește un comanac,

Verde ca frunza de fag.
 Astă iarnă am iernat
 Aproape de Calafat
 Și 'ntr'un bordeiu dărâmat.

(*Tulcea*)

XCI

M O G O Ș

Mogoș pune șeaua pe murg
 Ș'o ploșchiță mititică,
 D'o vadră și cinci ocă,
 Tot la Stăncuța-mi plecă,
 Tot bună ziua mi-ș dă,
 Nici unul nu-i mulțumea ;
 Dar îndrăcitul ăl mai mic :
 „Mulțumescu-ți dumitale
 Ca unui cumnat mai mare,
 Poftim, Mogoșe, la masă
 Ș'o să bem și să mâncăm,
 Bune chefuri să facem,
 Pe Stăncuța să ți-o arătăm
 De frumoasă, de urâtă,
 De bogată, de săracă.
 Pleacă Mogoșe 'nainte
 Că vine Stanca pe urmă
 Cu doisprezece telegari,
 Mulți sunt negri armăsari,
 Pe spinare zugrăviți,
 Pe picioare carlaoante“.
 Trecu anul, trecu doi,
 Iar bună ziua mi-ș dă
 Niciunul nu-i mulțumea.
 Dar îndrăcitul ăl mai mic,
 Tot ăla eră cu cuvânt,

Ca unui cumnat măi mare:
 — Dar cum ne-a fost prinsoa-
 rea ?

Să vii vara de șapte ori
 Că sunt multe sărbători
 Și-i bine de omul călător,
 Și iarna de trei ori
 Că e frig și gerisor,
 Și-i rău de omul călător.
 Stanca unde ne-ai lăsat-o ?
 — Stanca mi-i pe urmă
 Cu căruța moldovenească,
 Mare'n dric, mărunță'n roate,
 Cu doi boi moldovenești,
 Ciuți de coarne,
 Ciuți de coade,
 Stanca învelită 'n rogojină
 Ca să nu-i fie rușine“.
 Stanca soseă, de Mogoș între-
 „De ce nu mi l-ați iertat [bă :
 Că l-ați văzu! că e beat?“
 D'ar dă Stanca până 'n vie,
 Să răzbească la domnie
 Să-mi vază trei spânzurați,
 Pe patru în ocnă băgați.

(*Constanța*)

M O L D O V A

XCII

DESCÂNTEC DE LIPITURĂ ¹⁾

A plecat [cutare] pe cale, pe	Lipituri de nouăzeci și nouă
[cărare	Pricolici te-ai făcut [de feluri.
A ajuns sub o râpă depărău	Pe sub piele i-ai intrat,
Și l-a'ntâlnit mare rău;	Carnea i-ai mâncat,
Lipitură cu ceas rău,	Sângele l-ai băut,
Lipitură de mă-sa,	Ca un buștean a rămas.
Lipitură de ta-său,	Eu te-am descântat
Lipitură de boi,	Și curat ai rămas,
Lipitură de oi,	Cu mătura te-am măturat,
Lipitură de apă,	Cu biciul te-am plesnit,
Lipitură de foc,	Cu cuțitul te-am tăiat,
Lipitură de vecini,	Și băiatul s'a curățit.
Lipitură de străini,	(Putna)

XCIII

CÂNTECUL MIOARII

Pe picior de munte	Spuma laptelui,
Merg oile'n frunte,	Ochișorii lui
Și-s nouă ciobani	Mura câmpului,
Cu vâtafu-i zece.	Mură de pământ
Unu-i ungurean,	Neajunsă de vânt,
De zile mai mic,	Coaptă la răcoare
De trup mai voinic,	Neajunsă de soare.
Nant și subțirel,	— Mioară, mioară,
Fețișoara lui	Ce-mi ești năzdrăvănioară,

1) Boală provonită din dragoste, din frică.

De trei zile'ncoace
Gura nu-ți mai tace.
— Tovarășii tăi,
Ei mi s'au vorbit
Ca să te omoare
Și să mi te'ngroape
In dosul stâniei.
— Mioară, Mioară,

Fluerașul meu
Tu să mi-l pui
In vârf de păltinaș,
Când vântul o bate
Fluierul mi-o zice,
Oile s'or strânge,
Ș'or începe-a plânge
Cu lacrimi de sânge.

(Putna)

XCIV

Foaie verde ștejerel,
Pe cel deal, pe colnicel,
Cum se plimb' un voinicel
Cu calul de dălogel,
Și cu mândra după el,
Mândruța-mi zicea așa :
— Pune-mă voinic călare
Că nu mai pot de picioare
Că mi-i drumul glonțuros
Și nu pot merge pe jos.
Voinicul zicea așa :
— Aleoleo, mândruța mea,
Nu te pociu pune călare,

Că mi-i murgul mic de zile
Ș'abiă mă duce pe mine,
Pe mine și armele,
Dășagii cu galbenii.
Mândruța zicea așa :
— Dar-ar bunul Dumnezeu
Poticnească calul tău,
Calul să se poticnească,
Tocma'n gât să te trântescă.
Mâna dreaptă să-ți scrântească,
Mâna stângă să ți-o frângă,
Și să ții frâul cu dinții
Și să mâi calul ca muții.

(Putna)

XCV

C O R B E A

Foaie verde de măcriș,
La temnița lui Ghimiș
Acolo-i Corbea închis
Pentr'un lucru de nimic,
Pentru-o gloabă de cal,
Pentru Roșu năzdrăvan.
Dară Corbea tot strigă :
— Maică, măicuțița mea,

Na-ți cheia dela lăcată
Și-mi descuie grajd de piatră,
Că sunt trei cai
Dela trei crai,
Unul roșu ca focul,
Unu-i alb ca omătul,
Unu-i negru ca corbul.
Pune șeaua pe Roșu,

Și-l ad' de dăruială,
 Ca să iasă Corbea-afară.
 Da baba de'ncălecă
 Prin sat' unde treceă
 Toți-boierii o'ntrebă :
 — De ți-i Roșu de vânzare
 Ți-l drămuesc cu parale,
 — Nu mi-i Roșu de vânzare
 Și-i dat de dăruială,
 Să iasă Corbea afară.
 Da baba când a ajuns
 La Ștefan-Vodă s'a dus :
 — Bună ziua, Ștefan Vodă,
 Nu-i primi o babă'n vorbă?
 — Ce este băbătie?
 — Să dăm pe Roșu de dă-
 Să iasă Corbea afară. [ruială
 Ștefan Vodă ce vorbeă?
 — Babă, hei, tu ești bătrână
 Și ești cu mintea de copilă,
 Pe Corbea l-am logodit
 Cu jupâneasa Carpina
 Adusă din Slatina,

Numa din topor cioplită
 Si din bardă bårduită,
 Lui Corbea este gătită.
 — Dacă-i așa, să trăești,
 Doamne, Măria Ta,
 Dă pe Corbea să mă vază,
 Ștefan Vodă, Mării Sa,
 Pe Corbea-afară-l scoteă.
 El pe Roșu'ncălecă
 Și da'ncolea și'ncolea,
 Și la scară tot trăgeă.
 Da Ștefan Vodă-l întrebă :
 — Ce plimbi, Corbeo, calu-așa?
 Dară Corbea-i răspundeă :
 — Să se uite la mama
 Și să se'nvețe cu'mneata.
 Când i-a venit
 Pe mă-sa o a smuncit
 Și din curte a pornit.
 Ștefan Vodă ce ziceă?
 — Ia vezi hoțul ne'nfierat
 Il primii eu la sfat.

(Putna)

XCVI

DESCÂNTEC

M'am sculat marți dimineața
 Bună, sănătoasă,
 Grasă și frumoasă, [rind
 M'am uitat să văz soare răsă-
 Ș'am văzut Muma pădurii
 Ca o iapă nechezând, [viind
 Ca o scroafă gâfăind,
 Și cum a venit cu gura m'a
 In pământ m'a trântit, [luat,
 Frica'n trup băgatu-mi-a,
 Sângele suptu-mi-a,
 Oasele sdrobotu-mi-a,

Carnea mursecatu-mi-a,
 Mânile legatu-mi-a,
 Picioarele 'mpiedecatu-mi-a,
 Limba 'ncurcatu-mi-a,
 In stobor de cămăși 'nfășuratu-
 Peste drum m'a aruncat, [m'a,
 M'a făcut din om neom,
 A țipat și s'a văicărat.
 Nimeni nu l-a-auzit, [ria,
 Numa Maica Măria, sfânta Mă-
 Jos din cer s'a scoborât
 Pe-o scară de-argint

Ș'a'ntrebat: „ce ți-i? ce te vaiți?
 —Cum n'oi țipă și nu m'oi văita,
 Că m'am sculat bună, sănă-
 Grasă și frumoasă [toasă
 Să văz soare răsărint
 Ș'am văzut Mumă pădurii,
 Ca o iapă nechezând, [viind
 Ca o scroafă gâfâind,
 In gură m'a luat,
 Jos că m'a trântit,
 Frica'n trup băgatu-mi-a,
 Sângele băutu-mi-a,
 Mânile legatu-mi-a,
 Oasele sdrobitu-mi-a,
 Carnea mursecatu-mi-a,
 Picioarele înpiedecatu-mi-a
 Limbă încurcatu-mi-a.
 —Nu țipă, nu te văicără,
 Curând la [cutare]
 Și ia cu foc și cu tămâie,
 Și cu topor,

Oasele s'or desdrobi,
 Carnea s'o desmăcelări,
 Frica din trup ți-o ieși,
 Mâinile s'or deslegă
 Picioarele s'or despiedecă,
 Limba s'o descurcă,
 Cu toporu-i tăia,
 Cu tămâia-i tămâia,
 Cu mâinile-oiu luă,
 Peste mări negre-oiu aruncă,
 Toată boala lui,
 Toată frica lui,
 Toată lipitura lui,
 Din inimă, de sub inimă,
 Din creerul capului,
 Din sfârcul nasului,
 Din fața obrazului,
 Să rămăe curat luminat
 Ca Dumnezeu ce l-a lăsat;
 Descântecul dela mine
 Și leacul dela Dumnezeu.

(Covnrlui)

XCVII

IANCU VODĂ

Mustafa dela Baba,
 Irimia din Chilia,
 Și cu hoguea Diiului,
 Nădejdea 'mpăratului,
 La Iancu-Vodă că soseă,
 Și din gură-așă-i grăeă:
 — Turcește-te, Iancule,
 Și te dă pe legea noastră,
 Lege bună și bogată,
 Și de toate 'ndestulată:
 Și de miere și de unt,
 De aur și de argint,

Care este la Turc mult,
 Dulceața de pe pământ.
 Iancu-Vodă răspundeă:
 —Că eu, mare, m'oiu turci,
 Dacă voi mi-ți dăru
 Cu cincizeci de iepe roaibe,
 Iepe roaibe umblătoare,
 Pintenoage de picioare,
 Cu dungi negre pe spinare,
 Strănute câte de-o nare,
 In buestru'n fuga mare.
 Eu îl dau sfatul la voi,

Voi să-l dați la împăratul.
 La 'mpăratul se ducea,
 Împăratu-i întrebă:
 — Turcit-ați pe Iancu-Vodă?
 Iar deliții răspundeă:
 — Că noi, măre, nu l-am turcit
 Dar el, măre, s'o turci,
 Dacă noi l-am dăru
 Cu cincizeci de iepe roaibe,
 Iepe roaibe umblătoare,
 Pintenoage de picioare,
 Cu dungi negre pe spinare,
 Strănute câte de-o nare,
 În buestru'n fuga mare.
 Împăratul răspundeă:
 — Bașina și gheauru,
 Ce-i a pofti sufletul!
 Păsați, măre, de mi-i dați
 Și siliți de mi-l turciți,
 Că voi de nu-l îți turci,
 Noi n'om mai împărăți.
 La Iancu-Vodă se ducea;
 Mustăcioara că-i radeă,
 Mai frumos mi-o răsuceă;
 Iar deliții așa-i grăeă:
 — Turcește-te, Iancule,
 Și te dă pe legea noastră,
 Lege bună și bogată
 Și de toate 'ndestulată,
 Și de miere și de unt,
 De aur și de argint,
 Care este la Turc mult,
 Dulceața de pe pământ.
 Iancu-Vodă răspundeă:
 — Că eu, măre, m'oiu turci,
 Dacă voi mi-ți dăru
 Cu cincizeci de berbeci berci,
 Dela coade pân' la coarne;
 Tot de două-spre'-ce palme,

Coarnele cât brațele,
 Să mă culc pe dânsule.
 Eu îl dau sfatul la voi,
 Voi să-l dați la împăratul.
 La 'mpăratul se ducea,
 Împăratu-i întrebă:
 — Turcit-ați pe Iancu-Vodă?
 Iar deliții răspundeă:
 — Că noi, măre, nu l-am turcit:
 Dar el, măre, s'o turci,
 Dacă noi l-om dăru,
 Cu cincizeci de berbeci berci,
 Dela coade pân' la coarne,
 Tot de două-spre'-ce palme;
 Coarnele cât brațele,
 Să doarmă pe dânsule.
 Împăratul răspundeă:
 — Bașina și ghiauru,
 Ce-i a pofti sufletul!
 Păsați, măre, de mi-i dați,
 Și siliți de mi-l turciți,
 Că voi de nu-l îți turci,
 Noi n'om mai împărăți.
 La Iancu-Vodă se ducea;
 Mustăcioara-i radeă,
 Mai frumos mi-o răsuceă,
 Și deliții așa-i grăeă:
 — Turcește-te, Iancule,
 Și te dă pe legea noastră,
 Lege bună și bogată,
 Și de toate 'ndestulată:
 Și de miere și de unt,
 De aur și de argint,
 Care este la Turc mult,
 Dulceața de pe pământ.
 Iancu-Vodă răspundeă:
 — Că eu, măre, m'oiu turci,
 Dacă voi mi-ți dăru,
 Cu cincizeci de cătănași,

Insărcinați de gălbănași.
 Eu îl dau sfatul la voi,
 Voi să-l dați la împăratul.
 La 'mpăratul se duceă,
 Impăratu-i întrebă :
 — Turcit-ați pe Iancu-Vodă ?
 Iar deliiu răspundeă :
 — Că noi, măre, nu l-am turcit,
 Dar el, măre, s'o turci,
 Dacă noi l-om dăruî
 Cu cincizeci de cătănași,
 Insărcinați de gălbenași.
 — Bacșina și ghiauru,
 Ce-i a pofți sufletul !
 Păsați, măre, de mi-i dați,
 Si siliți de mi-l turciți,
 Că voi de nu-l îți turci,
 Noi n'om mai împărăți.
 La Iancu-Vodă se duceă,
 Mustăcioara-i râdeă,

Mai frumos mi-o răsuceă,
 Masă bună le faceă :
 Trei purcei fripți că le dă,
 Alți doi la dăsagi puneă.
 La 'mpăratul se duceă.
 Impăratu-i întrebă :
 — Turcit-ați pe Iancu-Vodă ?
 Dar deliii răspundeă :
 — Nu știu noi, măre, l-am tur-
 [cit,
 Ori el, măre, ne-a rumânit.
 Dacă, măre, nu ne crezi,
 Cătă la dăsagi și vezi.
 La dăsagi când el cătă,
 Doi purcei fripți că găseă,
 Și din gură-așa grăeă :
 — Lasă-l, măre, să domnească,
 Să domnească, 'mpărățească,
 De nimeni să nu gândească.
 (Covurlui)

XCVIII

Hai leliță 'n deal la vie
 Să-ți arăt curțile pusti,
 Numa una nu-i pustie,
 Este-un scriitor de scrie,
 Și nu scrie bunătăți.

Vinde, mamă, boii toț
 Și mă scapă dela sorț.
 —Dela sorț și de la moarte
 Mama nu te poate scoate.
 (Tecuci).

XCIX

DESCANTEC DE DEOCHI

Pasăre albă cudalbă
 Din cer s'a coborât,
 Din aripi a bătut,
 Trei picături de sânge au picat
 Să crape deochiul

Cui o deochiă pe [cutare].
 De-o fi deochiat de fată mare
 Pice-i cosița,
 Plângă de pe dânsa,
 De-o fi deochiat de femeie

Să-i crape țâțele,
Plângă-i pruncul,
Plângă de pe dânsa.
Deochiu de fină,
Deochiu de vecină, —
Deochiu de fată mare,
Fugiți deochi dintre ochi

Să rămâie [cutare]
Curat, luminat
Ca argintul strecurat,
Ca maică-sa ce l-a fapt,
Cum Dumnezeu pe pământ
[l-a lăsat.
(Tecuci).

C

Frunză verde păr prăsad,
Taica-meu a fost om bogat,
Pe chirie n'a luat.
Vine seara supărat:
— Pune masa să mănânc,
Strânge masa, nu mănânc,
Ca să plec la iarmaroc,
Cu nevasta de vândut.
Când pe la mijloc de cale
Se'ntâlni c'un Turc călare.
— Bună cale, omule.
— Mulțumescu-ți, Turcule.
Unde te duci tu, omule?
— Am plecat la iarmaroc,
Cu nevasta de vândut.
Turcul când a auzit,
El din gură a grăit:
— Cât cei, omule, pe ea?
— Trei sute cincizeci de lei.
Turcul când a auzit,
Banii că i-a numărat
Și nevastă și-a luat.
Dar nevasta așa a zis:
— Măi, bărbate, răule,
Cum îți vinzi tu sângele?

Acasă când îi ajunge,
Care din cotro or plânge
Și din gur'or întrebă:
— Vine mămuca, or ba?
Turcul când a auzit
El din gură-a și grăit:
— Hai, murgule'n pas mai
Să ajungi la sat cu soare [tare
Că ni-i satu'n depărtare;
Și ni-i murgu neadăpat,
Nebăut și nemâncat.
Turcu-acasă când a ajuns,
El nevastei că i-a zis:
— Pune masa, să mâncăm
Și așterne să ne culcăm.
Da să stăm, să ne'ntrebăm
Care, din ce neam suntem:
— Eu's Elena împăratului
De pe dealul statului.
— Și eu-s Constantin 'mpă-
De pe dealul statului. [ratul,
Turcul când a auzit,
El din gură a și grăit:
Banii, care ți-i-am dat,
Pe tine te-am prezentat.

(Tecuci)

CI

Aho, ho, ho !
 Bucurați-vă, boeri mari, bucu-
 De ăst clopoțel vărsat [rați-vă
 Din ziua lui Sfântu Vasile lăsat,
 Precum s'a bucurat [rat
 Și Alexandru Machedon împă-
 De cele două merișoare de aur;
 Din poala lui Sfântu Gheorghe,
 S'a aruncat
 Sfântu Gheorghe, pe ochi ne-
 [gri s'a spălat,
 La icoană s'a nchinat,
 La slugi c'a strigat,
 Slugile l-au ascultat,
 Fuga în grajd c'a plecat,
 Un căluț negru scoaseră
 Și l-a nșeuat și l-a nfrânat
 Foarte bun de ncălecat.
 Sfântu Gheorghe eșir'afară
 Voios, bucuos,
 Cu basmaua fluturând,
 Sulița 'n pământ puseră
 Și pe roib s'aruncară,
 Fuga la raiu că plecară.
 Când la raiu, raiu ncuiaț,
 Trei mătânii că bătură,
 Rugăminte că făcură ;
 Iar Dumnezeu ca om sfânt
 Trei îngeri îi trimeseră,
 Doi de mână mi-l ținea,
 Unu raiu-i descuea ;
 Și la raiu când mi-l dădură
 Ce văzui mă bucurai,
 Tot mese 'ntinse și pahare
 Și cuvinte bune. [pline
 Strămoșul nostru Adam

Beà și veseleà,
 De păcate nu gândeà
 Și din gură așa grăeà :
 „Beți, băeți, și ospătați
 Ce pomană să vă dați ;
 Că cine ș'o da pe astă lume
 O aveà pe ceia lume,
 Cin' nu ș'o da pe astă lume
 N'o aveà pe ceia lume“.
 Dela raiu că purcesei,
 Sulița 'n pământ pusei
 Și pe roibu m'aruncai,
 Fuga la iad că plecai.
 Când la iad iadul căscat,
 Ce-am văzut m'a nspăimântat:
 Tot femei inșolomonite
 Și cu luda 'mpotrivate ;
 Femeie fermecătoare
 Umblă cu draci în picioare,
 Femeia care iubește
 Dracii mi-o sghihuește,
 Femeia care ia mana vacilor
 E gonița dracilor.
 Umblă Vlădica călare,
 Și-o mână Scaraoschi cel mai
 [mare
 Cu biciu de foc de-a spinare,
 Pe dealul cu spinii
 Mi-o 'ntind pângânii
 Și mi-o jeluesc creștinii,
 Copii nebotezați
 Și în ramuri mbrăcați
 Și 'n țurțuri înțurțurați
 Și de limbă spânzurați.
 Și mai aveam v'o doisprezece
 Copii pierduți

Sedeà 'n văi cu negură
 Și 'n bălți cu păcură
 Și din gură-așă strigă:
 „Vai de noi, și de noi
 Și de cei ce ne-au făcut pe noi,
 Grele păcate au avut“.
 La podul lui Sătachi
 Suduea doi băeți de cruce
 Pentru trei linguri de lapte
 Iar o babă bătrână [dulce,
 Se vaită de-o mână
 Pentr'o lingură de spumă.
 Mă rog, boieri mari,
 Să nu bănuți
 C'aveți fermecătoare mare
 In vârful curților Dumnea-
 [voastră
 Și ea vreă ca să nefac onă rău
 Și nu-i ajută Dumnezeu.
 Ș'aveam și eu doi copilași,

Mi-i frică că i-oiu prăpădi,
 Că i-am mai prăpădit odată
 Și i-am cătat o lume toată;
 I-am găsit la capul pământului,
 La torțile cerului,
 Beă și veseleă
 Și de mine nu gândeă.
 Scriser'o cărțaluie
 Naramzie,
 Cum mi-eră dragă și mie,
 Pe la colțuri încolțurată,
 S'o privească lumea toată.
 Când om veni la anul
 Să vă găsim
 Cu curțile făcute
 Pe temelii de piatră,
 Cu flori și cu busuioc în-
 [conjugate;
 La mulți ani sănătate!
 (Tutova)

CII

A cui sunt aceste curți?
 Mult is nalte, minunate;
 Dinaintea acestor curți,
 Ler domnesc,
 Sunt doi brazi mari 'nrotați,
 De trupină depărtați,
 De vârfuri amestecați,
 Ler domnesc.
 La trupin' acestor brazi
 Este-un pat mândru 'ncheiat
 Cu stâlpi galbeni de fag,
 Ler domnesc,
 Cu scânduri albe de brad
 Dar pe dânsul ce-i așternut?

Covor verde mohorât,
 Ler domnesc.
 Dar pe dânsul ce-i culcat?
 Tot jupânul dumnealui
 Cu-a lui dalbă jupâneasă,
 Ler domnesc.
 Cu-ai lui dragi coconași.
 Alei! dragul soțul meu, [ști,
 Mult îmi dormi și-mi hodicne-
 Ler domnesc,
 De nimica nu gândești,
 Ieși afară și privește
 Cum ne ninge viforește,
 Ler domnesc.

Și greà oaste ne lovește,	La curtea 'mpăratului.
Vânt de vară ne-aburește,	La mulți ani cu bucurie
Din spre pomii raiului,	Și la noi cu veselie,
Ler domnesc,	Și-amin boierii să vă fie!

(Tutova)

CIII

Frunză verde odolean,	Și mi-i omor din picioare,
Ici în vale, colo'n deal,	Ca pe-o cucută de soare.
La rateșul de sub mal,	Las'să vie pe poimâine,
Beà Iorgovan	Cum vin așa s'or duce,
Și cu Drăgan	Că nu-s femei cu cârpă,
Și Iorguță Roșcovan ;	De poteră nu mi-i frică ;
Că ei beà și petreceà,	Și-s Român cu cușmă'n cap,
De poteră nici gândea ;	Eu cu potera mă trag.
Frați de-ai lui îi spuneà :	Cine trece luncile ?
—Beà Iorgovan, nu preà beà	Iorgovan cu slugile.
Că-i potera ici coleà.	Cine trece lunca mare ?
— Las' să, vie, că nu-mi pasă,	Iorgovan cel tare și mare
Că șed cu frații la masă,	Dimineața pe răcoare,
Și mi-i pușculița dreasă,	Când stă roua pe picioare,
Și mai am vre-o șapte-acasă	Cu cinci sute de cătane,
Cu cinci rânduri revolvere,	Dimineața'n prânzul mare.
Tot în piedica cea mare ;	Nu-s cătane boierești,
Și cinci rânduri de cuțite,	Ci-s cătane haiducești ;
Tot au patru ascuțite,	Dai cu plumbul, nu-i lovești
Ascuțite și iuțitoare,	N'ai mai văzut de când ești.
Eu fac printr'inșii cărare	

(Tutova)

CIV

Codrule, frunză subțire,	Numai cât încape'n glugă.
Lasă-mă să intru'n tine,	Și-am să iau un comanac,
Nu fac nici-o stricăciune ;	Verde ca frunza de fag ;
Nici-o creangă n'oiu ciunti,	Trei pistoale și trei flinte
Oiu luà numai un ciot de brad	Dela părinți juruite
Să pui coadă la baltag,	Ca să pociu trece prin munte.
Nici mai lungă, nici mai scurtă,	

(Neamțu)

CV

— Frunză verde lemn topit,
Un' te duci, bișo, gătit
Cu murgul nepotcovit ?
Inapoi mi te pornește
Și murgul ți-l potcovește
Și frumos mi te gătește
Și-i pune șaua popește
Și-l încinge voinicește
Și după iubit pornește.

— Eu murgul mi-am potcovit
Și frumos m'am gătit ;
La puică când am ajuns,
Din gură atât i-am spus :
Zaci, puicuță, ori te scoală,
Ori îmi dă și mie o boală.

— Ba eu boală nu ți-oiu da
Că tu mi-i aduce ceva :
Mure negre 'n postul mare
Și caș dulce 'n dricul iernii,
Ghiața rece 'n dricul verii.

— Când ași ști că ași găsi
Toată lumea ași învărti
Și cu ele-aci ași fi.

— Stinge-mi, maică, lumina,
Varsă-mi, frate, scalduşca,
Strică-mi, tată răclița ;
Că pe cine l-am dorit
Iată-l iată că mi-a venit.
Mure negre-s ochii tăi,
Si caș dulce fața ta ;
Ghiața rece-i gurița
Că mă mângâiu cu dânsa.
Osândi-te-ar oftul meu
Un' ți-o fi drumul mai greu ;
Ajungă-le-ar jalea mea,
Un' ți-o fi calea mai grea ;
Arde-te-ar focul pe tine
Cum a ars inima 'n mine.
Nu ți-e milă și păcat,
M'ai iubit și m'ai lăsat,
M'ai iubit ca pe-o copilă,
M'ai lăsat ca pe-o străină.
Tu te duci, drăguță 'n lume,
Eu rămân fată cu nume ;
Tu te duci în drumul tău,
Eu rămân cu nume rău.

(Neamțu)

CVI

Foaie verde de-avrămească,
Pe ulița armenească
Este-o curte boerească,
Iar la curte cine-mi șade ?
Puiul calu-și potcovește
De greă cale se gătește.
Puica șade de-l privește,
Din lacrimi abia-l zărește,
Din guriță așa-i grăește :

— De te duci, bădiță, duci,
Ia-mă, bădiță, și pe mine,
Fă-mă brâu pe lângă tine.
De ți-i greu, bișă, de brâu,
Fă-mă lumină de seu ;
De ți-i greu, bișă, de seu,
Fă-mă lumină de ceară
Și mă vâă subțioară ;
Unde seara-i înseră

Eu frumos te-oiu lumină,
 De ți s'o părea că-i ziuă.
 Foaie verde tiriplic,
 Trece biță pe colnic
 Din guriță șuerând
 Și pe murgul netezând,
 Iară puica suspinând
 Și din gură-așa grăind:
 — Dragă, biță, bițișor,
 Nu ți-i milă și păcat?
 Dela maica m'ai luat
 Și'n răi codri m'ai băgat.
 Ia-mă, bădiță, călare,
 Că nu mai pociu de picioare;
 Drumu i greu și grunțuros
 Nu mai pociu merge pe jos.
 — Puiculiță, chip frumos,
 Eu te-ași luă bucuros,
 Dar mi-i murgul sprintenel
 Și'n picioare subțirel,
 Abiă duce trupul meu,
 Trupul cu păcatele,
 Mijlocul cu armele.

— Să te ducⁱ, bădiță, duci
 Până'i cădeà rob la Turci,
 Și cu mâinile'n cătuși,
 Să ții frâul cu dinții,
 Să mâi calul ca muții,
 Să mi te vadă părinții.
 Și de te duci, bădiță, duci,
 Să te duci în nouă țări
 Și să faci nouă feciori,
 Iar la urm'o copiliță
 Să-i pui numele Ojăniță
 Și să-i cumperi o cofiță,
 Să-ți care apă la temniță,
 Apă amară și tulbure,
 Să tot bei mereu, mereu
 Gândind la blestemul meu,
 Că-i blestem dela o fată.
 — Taci, puică, nu blestemă
 Că'napoi m'oiu înturnă
 Si casă ți'oiu cumpără,
 Cu nouă uși și nouă paturi
 Să zaci anul și patru,
 Luna și scândura.

(*Neamțu*)

CVII

Pe muntele lung
 Turmele s'ajung,
 Și cine le mână?
 O maică bătrână,
 Cu brâul de lână.
 Din mâini îndrugând,
 Și din gură zicând:
 — Crișule, Criș,

De-ai fi vorbitoare,
 Eu te-aș întrebă
 De-un fiuț al meu
 Nu cumva a trecut vadul tău?
 — A trecut într'o poiană,
 Stâna să așeze
 Și oile să le văreze.

(*Neamțu*)

CVIII

Frunză verde ca iarba
 Rău m'a blestemat maica ;
 Și m'a blestemat la stele
 Să ung pușca la oșele,
 Și m'a blestemat la gard
 Să fiu slugă la'mpărat,
 La'mpărat, la'mpărăție,
 Să slujesc fără simbrie.
 Frunză verde fragile,
 Spală, maică, hainele
 Ca să-mi gătesc armele ;
 Și le spală 'n lăcrămioare,

Și le usucă la soare,
 Mi le trimete pe cuc,
 Că el știe unde mă duc,
 Pe șuerul vântului,
 Pe calea voinicului ;
 — Hai, maică, de mă petrece
 C'un pahar cu apă rece.
 — Petreacă-te străinii,
 C'ai dat mâna cu dânșii.
 — Hai, măicuță d-ta,
 De străini m'oiu sătură.
 (Neamțu)

CIX

Frunză verde poamă neagră,
 Dintr'atâta lume largă
 Mi-am ales o puică dragă,
 Și-am dat drumul să-și aleagă
 Din doi trei :
 Ori ochi negri,
 Ori căprii,
 Ori albaștri ca și-ai mei.
 Frunză verde de-avramască,
 Pe ulița armenească
 Este-o șatră covăcească.
 Dar într'înșa cine este ?
 Ghiță calu-și potcovește
 De greă cale se gătește,
 Puica din ușă-l privește,
 De lacrimi abea zărește,
 De suspin abea vorbește.
 Frunză verde toporași,
 Unde te duci și cui mă lași

Cu coatele pe zaplaji,
 Cu lacrimi pe doi obraji,
 Pe mâna la doi vrăjmași ?
 — Frunză verde și-un dudău,
 Tu rămâi în satul tău,
 Dar mai rău dragă de mine
 Căci mă duc prin țări străine,
 Unde nu cunosc pe nimeni.
 Numai murgul de sub mine,
 Și mierlușca din pădure.
 — Frunză verde măr mustos
 Mergi, puiule, sănătos,
 Și apucă pe vale 'n jos,
 Până ce-i dă de sânge gros
 Sânge de-al păgânului
 Până'n coama calului.
 Sânge de-al Muscalului
 Până 'n coama calului.
 (Neamțu)

CX

Sub poală de codru verde Nici vorba nu s'a'mpiinit.
 Greà turmă de oi se vede. Leu cu zmeu a sosit :
 Da la ele cine șade ? — Bună ziua, măi cumnez
 Un frate c'o soră șade ; — Da de ce îmi ești curioz
 Pe-un munte pasc oile, Că n'am frații de'nsuraț,
 Pe unul adapă-le, Nici surori de măritat.
 Pe unul tunde-le, — Noi nimica n'om luà,
 Și pe unul mulge-le. Numa drept pe soru-ta.
 — Frate, frate, frățioare, — Pe soru-mea nu v'oii
 Sui-te colea'n bâțuță Pân ce capu'n sus mi-o s
 Și-mi taie, frate, o vârguță. Singurel, fără de datorii
 Mulge una, mulge două, Am cu ce de-a v'o plăti.
 Dă-le drumul câte nouă : — Să nu dai tu lumea tu
 Mulge una, mulge trei, Noi nimica n'om luà,
 Dă-le drumul mii de mii, Numa drept pe soru-ta.
 Că-mi vine-un nor de ploaie. — Frate, frate, frățioare,
 — Soră, soră, surioară, Taie siță din costiță
 Bine vezi, da rău cunoști, Să-ți fac ață la trâmbiță.
 C'acela nu-i nor de ploaie, Mneata când îi trâmbiță,
 C'acela-i leu cu zmeu, Oile s'or înturnà,
 Vin la tine să te ià, Văile s'or tulburà.
 Da până capu'n sus mi-o Taie-o siță din ceafă
 Eu pe tine uu te-oii da ; [stà, Și-ți fă baeri la găleată,
 Le-oii da lei cu cumpăna, Ațișoară la săgeată,
 Galbeni cu găleata, Cu ea când îi săgetà,
 Că n'am timp de-a-i numără. Munții s'or cutremurà,
 Da de nu s'or împacă Să vadă și mămuța,
 Le-oii da miorele Că eu nu-s cu Dumneată.
 Câte di-un ochiu ochișele, De-a stà părul gălbior,
 Le-oii da miei de mânăruți Să știi că nu-i biișor ;
 Gulerăți pe la gușe, De-i vedeà că s'a 'nnegrit
 Le-oii da sute de berbeci Să știi maică c'am murit.
 Cu coarnele prepeleci.

(Suceava)

CXI

ză verde de păsat,
 partă la Taligrad
 voinic înțântălat
 eadea cu maică-sa,
 llee pe soru-sa.
 Kăi voinice'nțântălate,
 "n lume se mai poate
 e: iă soră cu frate,
 că'n lume păcate?
 in gur'așa a zis:
 oră, soră, surioară,
 năframa'n chilie,
 cu mine'n cununie,
 u năframa oiu țipă,
 mi-i aduce-așă:
 Sfânta lună
 Nună bună;
 Sfântul soare
 Socru mare;
 Luceferii vătășei
 Stelele drușcuțele.
 ară c'a ieșit
 n gur'a fâșcâit,
 e-acelea c'au venit.
 i'n casă c'a intrat
 n gur'a cuvântat:
 oră, soră surioară,
 năframa'n chilie,
 cu mine'n cununie.
 u năframa oiu țipă
 mi-i face așă:
 Pod de-argint
 Pe sub pământ,
 Pod de-aramă
 Peste vamă.
 ară c'a ieșit

Și din biciu când a pocnit,
 Toate-acelea s'au făcut.
 Ș'apoi'n casă c'a intrat
 Și din gur'a cuvântat:
 -- Soră, soră, surioară,
 Țipă năframa'n chilie,
 Hai cu mine'n cununie.
 Ea năframa a țipat,
 Lăcrămi ca bob a vărsat,
 La cununie-a plecat.
 Când în biseric'a'ntrat,
 Sfinții toți au lăcrămat,
 Icoanele au picat,
 Lumânările s'au stins,
 Maica Domnului a plâns.
 Da icoana Precistii
 Din fundul bisericii:
 — Noi pe câți am cununat
 Icoanele n'au picati
 Lumânări că nu s'au stins,
 Maica Precista n'a plâns."
 Ei amândoi c'au auzit,
 Afară că mi-au ieșit,
 Ș'amândoi c'au 'nnebunit.
 Frații lor când au văzut,
 După dânșii au ieșit,
 Da fratele cel mai mare
 A scos pușca dintre arme;
 Fratele cel mijlociu
 A scos pistolul de sub brâu;
 Da fratele cel mai mic:
 — Ia, stați frați,
 Mai stați,
 Nu dați,
 Că ei amândoi au fost dați.

(Suceava)

CXII

Foaie verde de năgară,	Că de când te-ai răslețit
S'au strâns cucii de prin țară	Pe la noi n'ai mai venit..
Și s'au pus pe la hotară	Ș'apoi cum te plâng suror
Și cântă de se omoară.	Pe toate cărările ;
Și cântă și-o păuniță	Cum te plânge cea mai ma
Și-așă spune din guriță	Cu păr galben pe spinare
Că la vară-i răsmeriță.	Cum te plânge cea mai mic
Alte foi de pădureț,	Cu lacrimi de rândunică.
Oleoleo, frate răsleț	

(Roman)

CXIII

Foaie verde și-o sulcină,	Fire-ar maică afurisit
Cresc doi brazi într'o grădină,	Ce-am semănat n'a ieșit
Ca doi ochi într'o lumină,	Am semănat busuioc
Ca doi frați de-o mamă	Ș'a ieșit pară de foc ;
Altă foaie de aclaz, [bună.	Ș'am semănat floricele
Negru-s negru-s pe obraz	Și-a ieșit un dor și-o jela
Negru-s și pătat,	Creșteți voi flori și 'nflor
De părinți m'am depărtat ;	Căci mie nu-mi trebuși ;
Nu știu vorba le-am călcat,	Creșteți voi flori cât gard
Ori maica m'a blestemat.	Să vă rupă și altul.
Dealul dela răsărit	

(Roman)

CXIV

Foaie verde ș'o alună,	Pune 'n loc de bățatură ;
Fata mamei cea fudulă	Țese-un cot și fuga 'n po
Puse pânza după șură,	Țese-o natră și fuga 'n vatră
Nu-i ajunge bățatură ;	„Valeo! mamă, pânza-i gat
Luă pae de pe șură,	

(Roman)

CXV

Coaie verde lemn de teiu
Unde-i jocul de flăcăi
Parcă-i staniște de miei;
Unde-i jocul de moșnegi
Parcă-i turmă de berbeci;

Unde-i jocul cel de fete
Parcă-i staniște de iede;
Dar unde-i jocul de babe
Parcă-i turma cea de capre.

(Roman)

CXVI

Coaie verde fir mătase,
Cine iubește și lasă,
Dă-i, Doamne, pedeapsă,
În casă, la copii,
Și la nevasta lui.

Să aibă casa vântului,
Odihna șarpelui,
Și tihna racului,
Și hrana gândacului,
Pe vârful copacului!

(Roman)

CXVII

Coaie verde baraboi,
Cine are patru boi,
Nu are grijă nici nevoi!
Dar eu n'am nici o pereche,
Căci căciula pe-o ureche,
Căciula-i brumărie,

Spartă 'n fund de datorie;
În jurul căciulii mele,
Șapte juguri de nuele;
Dar pe vârful căciulii
Șade cloșca cu puii.

(Roman)

CXVIII

Au pornit trei crai mähniți
Înt'r'o stea că s'a ascuns,
Cătu mergea'n spre apusoare
Cătu'n spre amează aveà cãrare,
Când stã azi se hodineà,
Căteua lor le'ngădueà:
Căte umblați, ce căutați
Căte mic prunc ca să-l aflați?
Căte s'o află să-l găsiți

Mie de veste să-mi dați,
Să merg să mă'nchin și eu.
Și au mers de s'au'nchinat,
Scumpe daruri ș'au luat:
Aur, smirnă și tămâie,
Precum la carte scrie,
De dar și cu veseie.
Amin, boieri, să vă ție
De astăzi până 'n vecie.

(Fălciu)

Moara sta și se uită,
 Ca la un stăpân ce-i eră,
 Ș'o luară de codiță,
 Ș'o trântiră'n părpăriță,
 Ș'o luară de dârlog,
 Ș'o dădură hop la loc,
 Și-i dădură'un pumn în șale,
 De crișcară din măsele,
 Și-i dădură unu'n gură,
 Ș'o dădură pe făină,
 Și'ncălecară pe-un cocoș,
 Și prindea a turnă'n coș,
 Nu curgea făină, ci curgea aur
 [și mărgăritar
 Prin curțile dumneavoastră,
 [boieri mari.
 Iar jupânul gazda cu poala
 [mantalii-l luă
 Și'n chilna harabalii că-l turnă,
 Iar cu poala sumanului că luă
 Și'n chilna carului că turnă.
 Acuș'a'ncărcat douăsprece care
 [mocănești
 Și douăsprece moldovenești,
 Plecară acasă la jupâneasa
 [gazdă.
 Jupâneasa gazdă când a auzit
 Carele scărțiind, căraușii poc-
 [nind,
 Indată-a sărit numa'n fustă
 [și'n tulpan
 Ca ș'o madamă de divan,
 Ș'a purces din cămară'n căma-
 Până la a noua cămară, [ră,
 Ș'a făcut un colac mândruși
 Ca și fața lui Hristos [frumos,
 Și l-a pus în cuiul din jos
 Ca să fie'n seara lui Sf. Vasile
 Nouă plugărașilor de folos.

L-a tăiat în trei,
 A dat și lui Andrei ;
 L-a tăiat în patru,
 A dat și celor de-afară,
 Că stau cu gurile căscate.
 Iar trei mătânii c'am bătut,
 Doi ingeri că m'au luat,
 La porțile iadului ei m'au dus
 Ce-am văzut eu singur m'am
 [speriat
 Tot mese strânse și făclii nea
 Femei fermecătoare [prins
 Se plimbă pe dânsa Scaraoscl
 [prin iad călare
 Femei care iă mana dela va
 Mi-o călăresc doisprece drac
 Iar trei mătânii c'am bătut,
 Doi ingeri că m'au luat
 Și la porțile raiului că m'au dus
 Iar în raiu ce-am văzut
 Eu singur m'am bucurat :
 Tot mese'ntinse, făclii aprins
 Și pahare pline,
 Cum își dau creștinii
 De pe draga lume ;
 Copiii cei nebotezați
 Sboară din pom în pom
 Și strigă: „ferice de ei și de
 Da mai ferice de cei ce i-au făc
 [pe ei
 Și tot v'am mai ură, boie
 [ma
 Dar suntem tocma dela Cali
 Unde-i mămăliga numai cât n
 Cînd oiu scăpă fărmatura [d
 Doisprece mă pălesc cu desp
 [cătu
 Și tot v'am măi ură, v'am ur
 Da-s numa'n ilic

Si mă ià naiba de frig.	Batâr ne-ți da și nouă v'o
C'am uncojoc cu mișele de căi-	[două, trei parale,
	[ne, Batâr cât om lua la băeți sare.
Și de abià se mai ține pe mine,	Trandafir bătut pe masă,
Că-i tccma de când erà tată-	Rămâii gazdă sănătoasă!
	[meu mire;
Și tot v'am mai urà, boieri	(Fălciu)
	[mari,

CXXII

Foaie verde de mohor.	Vinde-ți, maică, rochița
M'a făcut maica fecior	Și-mi descue pivnița,
Să-i scot boii din ocol	Vinde-ți, maică, papucii
Și plugul de sub șopron.	Și-mi descue butucii;
Ș'apoi foaie măr rotat,	Vinde-ți, maică, boii toți
Nici o brazdă n'am arat,	Și mă scoate dela sorț.
Potera m'a 'nconjurat,	—Foaie, foaie, trei granate,
'Cot la cot că m'a legat	Dela sorț și dela moarte
Și la sorț câ m'a luat.	Nu te poate maica scoate.
—Numai foaie ca iarba,	(Iași)

CXXIII

Foileana de mohor,	Să-l arăți la sărbători
Părul meu cel gălbior	Celor care m'au iubit,
Cum cade pe jos posmol	Celor ce m'au cunoscut.
Sub picioare la maior!	Iară dacă oiu muri
— Numai foaie peleniță,	Măiculiță, s'ai a ști :
Vino, maică, măculiță	Și mi-l face-o perinuță
Și mi-l strânge'n băsmăluță,	Cusută cu mătăsuță
Băsmăluță de mătăsă,	Și 'nvălită 'n busuioc,
Prin prejur cu aur trasă.	Și cu flori de siminoc.
Și mi-l strânge tu cu dor,	(Iași)

CXXIV

Lia foaie lozioară,
I-auzi cucul, Mărioară,
Cum îi trage de vrăjmaș
Prin cel des și lung hățaș!
Ș'așa-i trece, bată-l vina,
Par'c'ar ști cu noi pricina.
Ieși, mândruțo, de ascultă
Cum pădurea, codrul svântă
Mierla cea ispititoare
Și de multe știutoare,

Ieși de-ascultă cu ce pară
Cântă cea privighetoare.
Ieși, mândruță, și le-ascultă,
Grija, toate mi le uită.
Foileană iarbă seacă,
Eu sărac și tu săracă
Ieși afară și te roagă,
Te roagă lui Dumnezeu
Să trăesc să te iau eu,
(Iași).

CXXV

Astă vară la Crăciun
M'am suit într'un alun
Să mănânc vre-o două mere,
Da m'o văzut cel cu perele
Ș'o zis că să-i las cireșele,
Că-s a lui perjele;
Da eu n'am ascultat,

Atunci el a luat
Un putrigaiu de piatră
Ș'o svârlit și m'o pălit
In călcăiu drept după urechi,
Ș'am zăcut un an așa de
[tare de măsele
Că mi-au picat unghiile.
(Botoșani)

CXXVI

Foaie verde fir mătasă,
Cântă cucul sus pe casă,
Toți flăcăii stau la masă,
Nici nu beà nici nu mănâncă,
Numai cu ochii se uită;
Stau la masă 'n supărare,
Le-a picat un ordin mare
Să meargă la recrutare.
Eu de când m'am recrutat
Multe lacrimi am vărsat;

Cum mă scol de dimineață
Lacrămile-mi curg pe față.
Nu-i o seară să 'nserez
Să nu plâng, să nu oftez.
Cântă cucul Miercuri, Joi,
Recruții merg dela noi;
Cântă cucul Luni și Marți
Trec soldați prin Galați:
Cântă cucul Vinerea
Trec soldații Dunărea.

Merg în jos ca nourii,
Negri ca călugării,
Nu-s negri de nespălați,
Da-s negri de supărați,

Că s'au despărțit de frați,
Și de frați și de surori
Și de grădina cu flori.

(*Botoșani*)

CXXVII

Franză verde grâu curat,
Costăchel, bărbat curat,
Dimineață s'a sculat,
Pe ochi negri s'a spălat,
La icoane s'a 'nchinat,
Pe murguț a 'ncălecat,
La drăguță și-a plecat.
Când pe-aproape ajungea,
Una poarta-i deschidea,
Una calu-i priponea,
Două 'n casă îl poftea,
Două mese-i așternea,
Două bucate gătea
Și pe masă le punea.
Și pe masă ce eră?
Găini fripte, rumenite,
Pe dinăuntru otrăvite,
Pentru Costăchel gătite.
— Costăchel, drăguța mea,
Poftim din masă și ia.
Costăchel s'a potrivit
Și din masă a luat,
Dela inimă-a oftat,
Biciu 'n mână și-a luat
Și pe ușă a plecat,
Pe murgul și-a 'ncălecat,
La măicuța s'a 'nturnat.
Maică-sa, când l-a văzut,

Prea bine l-a cunoscut.
— Costăchel copilul meu,
Cum n'ascuți cuvântul meu,
De petreci pe lume greu?
Cuvântul n'ai ascultat,
Femeele mi te-au mâncat!
— Of, măicuță dumneata,
Dar de nu mai știi ceva,
Ca să-mi potolești otrava?
Când era la de cu seară,
Costăchel a fost afară;
Când eră la cântători,
Costăchel vărsă sudori;
Când era la miez de uoapte,
Costăchel trăgea de moarte;
Când soarele răsărea
Pe Costache mi-l gătea
Și pe laviță mi-l punea,
Șapte clopote-i trăgea,
Șapte femei mi-l bocea,
Maică-sa așa-i zicea:
„Costăchel, drăguța mea,
Șapte femei îți trebuie
De cât una mai aleasă,
Mai frumoasă,
Ca să ții cu dânsa casă.

(*Botoșani*)

CXXVIII

Frunză verde solzi de pește,	A strigat ispravnicul,
l'auzi Prutul cum huește,	Mi-a răspuns ibovnicul
Dare-ar Dumnezeu să sece,	Că zace la vornicul.
Să rămâe pietrele,	Las'să zacă, boala-l coacă,
Să le ardă soarele.	Să-i treacă și os prin os,
Cât e Prutul de cotit	Și să-i cadă carnea jos,
De trei ori l-am ocolit	Crească-i iarba cât prispa
Și-am călcat din sate 'n sate.	Și nalba cât streșina.
Și-am trecut în ceea parte.	

(Botoșani)

CXXIX

Foaie verde de măr dulce,	Și-l scoate la zile mari;
Sui măicuță'n deal la cruce	Și arată-l la fete mari,
Și vezi pe noi cum ne duce,	Fetele când l-or vedea,
Că ne duce ca pe boi	Mult or plânge și-or oftă.
Și ne tunde ca pe oi,	Tot or plânge și-or oftă,
Și ne dă păru'n gunoiu.	Și pe urmă or cântă:
Părul meu cel roșior	— Soro, soro, și iar soro,
Sub picioare la maior,	Cu cine să 'mpărțim dorul,
Strânge maică părul meu,	— Ia cu tine și cu mine,
Și mi-l pune'n buzunari,	Să nu ne mai știe nimeni.

(Botoșani)

CXXX

Legea ta de codru des,	— Las'să vie bat'o legea
Eu din tine n'oiu să ies.	Că eu știu cum oiu petrece.
M'am vârat tânăr copil,	Am un frate Busuioc,
Și-amû sunt mai mult bătrân,	Sapte poteri ține'n loc,
M'am vârat făr'de mustață,	Și le bate c'un răslog;
Și-amû rad și barbă groasă.	Am un frate Mihăilă,
Dormi, Ioane, și nici prea,	Șapte poteri ține'n gârlă,
Că potera îi ici colea.	Și le bate c'o prăjină.

(Botoșani)

CXXXI

Frunză verde rozmalin,
 Vai de omul cel străin,
 Cum slujește la stăpân,
 Și slujește cu dreptate
 Și-i dă hacu 'n jumătate,
 Și bătaia a treia parte.
 Jelui-m'ași codrului,
 Codrul are frunze verzi
 Și pe mine nu mă crede
 Jelui-m'ași câmpului

Câmpul are peliniță,
 Dela dânșii n'am credință;
 Ași muri, moartea nu vine,
 Ași trăi și n'am cu cine.
 Foaie verde de-avramească,
 Cui-i dor să 'mbătrânească,
 Meargă'n străini să trăească,
 Să bee paharul meu.
 Să vadă binele meu.

(Botoșani)

CXXXII

Ceas rău cu săgetătură,
 Ceas rău de speriat,
 Jeși din creierii capului,
 Din pumnii obrazului,
 Din cap, de sub cap,
 Din ochi, de sub ochi,
 Din dinți, de sub dinți,
 Din măsele, de sub măsele,
 Din gât, de sub gât,
 Din piept, de sub piept,
 Din inimă, de sub inimă,
 Din rărunchi, de sub rărunchi,

Din mațe, de sub mațe,
 Din cap, din piele,
 Din toate 'ncheieturile,
 Eu tot răul cu mătura l-oiu
 [mătură,
 Cu grebla l-oiu greblă, [că.
 Și'n Marea Neagră l-oiu arun-
 Acolo să piară, să ră piară
 Ca roua de soare și spuma
 [de mare.
 Ca soarele 'n senin, amin.

(Botoșani)

CXXXIII

Cine mi-a făcut cu-o mână,	Cine mi-a făcut cu patru, eu
[eu desfac cu două,	[desfac cu cinci,
Cine mi-a făcut cu două, eu	Cine mi-a făcut cu cinci, eu
[desfac cu trei,	[desfac cu șase,
Cine mi-a făcut cu trei, eu	Cine mi-a făcut cu șase, eu
[desfac cu patru,	[desfac cu șapte,

Cine mi-a făcut cu șapte, eu	In grea boală n'o băgați,
[desfac cu opt,	De-o pocit-o fată, crape-i ochii
Cine mi-a făcut cu opt, eu	Sară-i ochii, crape-i țâțele,
[desfac cu nouă,	[moară-i pruncul];
Cine mi-a făcut cu nouă, eu	De-o pocit-o codru, cadă-i
[desfac cu nouăzeci și nouă	[frunza;
Și cu a mele amândouă.	De-o pocit-o iarba, usucă-se
Ho! Ursită roasă, proroasă,	[iarna,
Albastră, proalbastră,	Iar [cutare] să rămâie curat,
Galbenă, progalbenă,	[luminat,
Cu picioarele nu frământați,	Sănătos, ca de Domnul lăsat.
Trupul nu-i mâncați,	(Botoșani)

CXXXIV

Aho, haho, seara lui Sfântu	Plugul de și-l tocmea.
[Vasile,	Brazdă neagră răsturnă,
La mulți ani, cinstiți boeri,	Grâu roșu răvărsă,
Să vă fie de bine.	Grâu mărunț și arnăut
A pornit jupânul gazdă	A dat Domnul s'a făcut.
Intr'o sfântă de Joi	Ziceți, măi copii!
Cu doisprezece juncălăi	Când a fost la arat,
Și cu feciorii lui amândoi,	Mândră zi s'a luminat:
Mai îndemnați, măi!	Când a fost la grăpat
La mărul rotat,	Mare omăt a picat;
La câmpul curat,	Boierii s'au supărat
C'acolo mai multe pluguri s'au	Ș'acasă a plecat,
[adunat.	I-a ieșit înainte un fecior
Intr'o sfântă zi de vară	Cu două făclii aprinse'n mână.
De-abiă a arat și el un corn	Boierii s'au culcat,
[de țară:	Dimineața s'a sculat,
Joile văile,	Pe ochi negri s'a spălat,
Marțile fânațele,	La sfânta icoană s'a 'nchinat,
A aninat plugul într'un os	Și pe slugi a poruncit,
[de rămă	Calul de i l-a împodobit.
Și l-a făcut tot fărâmă, [mare	Și i-a scos un cal graur
Și l-a dus la covaliul cel mai	Cu șaua de aur,

Cu frăul de mărgăritari,
Ca la boierii cei mari.

Indemnați, feciori!

A strigat cainii și ogarii
Să meargă dumnealui la

[plimbare,

Să vadă grăușorul dumisale.

Da și grăul eră așa de mân-

[dru și frumos

Ca fața lui Hristos:

In spic ca vrabia

Și'n fir ca mazărea.

Boierii tare bine s'au bucurat.

De pe cal s'a descălicat

Și prin grâu s'a plimbat,

Spice a apucat.

Când le-a pus acasă pe masă

Copiii s'au bucurat

Că'n casă s'a lumînat. [copt.

—Măi nevastă grăul nostru-i

—Taci măi bărbateblestemate

C'ai semănat și'n an v'o zece

[fălci și jumătate.

Mai bine du-te la Hârlău

Și ia secere de un leu

Cu mănunchiu de ciucălău,

Că știi că secer și eu.

El rău s'a supărat

Și la Târgu Siretului a apucat.

Ș'a luat secerele mărunțele

Cu mănunchiu de floricele,

Ca pentru copi'e tinerele:

Secerica cea întoarsă

De copila cea frumoasă;

Secerica cea mai mică

De nevastă ocheshică.

Mânați, băeți!

Cu stînga seceră,

Cu dreapta legă

Stau snopii ca drobii

Și clăile ca norii.

Dintr'un spic, un miertic,

Dintr'o claie o odobaie,

Dintr'un snop un oboroc.

Stau doi feciori și se sfătueau:

Aria 'n ce loc s'o facem

In capul pământului,

In jeliștea vântului.

Să facă aria de aramă,

Care nimeni să n'o bage 'n

[seamnă.

Și m'a trimes pe mine la

[munte,

S'aduc nouă iepe

Suruepe

Câte de-o sută de ani sterpe,

Nici mînzul nu i l-am văzut,

Nici laptele nu i l-am supt.

Cu copita de argint

Bate spicul la pământ;

Mânați măi!

Cu nările suflă,

Grăul se vîntură,

Cu cozile felezeuă

Cu urechia 'n sac puneă

Cu dinții 'nțăpoșat

La moară mi-l găteă,

La moară la Ibăn și;

Da blestemata det moară

Când a văzut atâ ea care

Cu povare

A pus coada pe spinare

Și s'a dus la lunca mare,

Frunză n'are;

Luna-i mică,

Frunză pică,

Tot în patru se despică.

Dar și murărașul meșter bun,

S'a 'ncins c'o ață de lână
 Și a luat o cofiță de linte,
 Parcă nevasta lui s'o scoată
 [din minte,

Ptu, ptu, ptu și na, na, na,
 Moara sta și se uită,
 Că cam flămândă eră,
 Pân' o pus mâna pe ea
 Și i-a tras un ciocan în șale
 Și a așezat-o pe măsele.

Și a măcinat un tălbultoc
 Și l-a dus la jupânul gazda
 [de noroc.

Da și jupânul gazda are o
 [copiliță

Care-aprinde la flăcăi luminiță
 Și șade cu mânicuțele suflicate
 Și cu sprâncenele ridicate

Bate 'n sită și 'n covată
 Și face lui Ghiță un colac in-
 Cu zahăr zăhăruit [dată,
 Și cu miere îndulcit.

Mânați, flăcăi! [mari,
 Da dumneavoastră, boieri
 Știu că pe mine v'iți supără,
 Că v'oiu mai spune ceva:
 Luați cheițele și mergeți în
 [cămăruță,

Că este un sipet cu părăluță,
 Pentru ai mei flăcăiași
 Aveți un portofel cu gălbenași,
 Nu ni-ți da un gălbenaș,

Da ni-ți da o patroancă de
 [cinci franci,

Că la băeții mei tare li-s dragi.
 Să trăiți, să 'mbătrâniți!

(Dorohoi)

BASARABIA și BUCOVINA

CXXXV

Frunză verde siminoc,
Toate târguri cu noroc,
Numa Plevna arde'n foc.
Hoțman-Pașa la mijloc,
Călăreț pe-un cal bălan,
Și strigă: „Aman! aman!
Săriți Turci, săriți Bulgari,
Și mă scoateți din Muscali.
Săriți și voi, Ungurenî,
De mă scăpați de Moldoveni“.
Cad Muscalii ca bostanii,
Dar și Turcii
Ca butucii.
Sângele Muscalului
Pân'la pieptul calului;

Sângele Turcului
Pân'la coama calului.
Și strigă și mic și mare,
Să dea focul mai la vale,
Să nu ardă Varșa mare,
Că tot le-a fi de plimbare.
Oh! Plevnenii cei vestiți
Tare-s negri și pârlitiți!
Iar Scobelia a strigat:
„Ura! frați, ura! băieți,
Peste ziduri, peste porți,
Să-i înconjurăm pe toți.
Oi! săracă țara noastră
Cine-are s'o stăpânească?
Rușii din țara rusească.“

(*Basarabia*)

CXXXVI

Frunză verde ș'un chirău
Nu gândi că-i face rău,
Și te-a iertă Dumnezeu.
Nici, eu nu m'oiu prăpădi,

Măinile pe piept mi-oiu pune
Și din gură-oiu tot spune:
Că nu-i iertat să fie pe lume
Cel ce-a mai face ca tine.

(*Basarabia*)

CXXXVII

Nistru, Nistru, apă rece,
 Tot ai răs că nu te-oiu trece,
 Te-am trecut pe jumătate,
 Maica mă plânge de moarte ;
 Te-am trecut și peste tot,
 Maica mă plânge că-s mort,
 Nici cu luntrea nici cu pod,
 Numai cu murgul înnot.
 Când am ieșit la uscat,
 Puicuța c'a sughitât,
 Cu glas mare c'a srigat :
 — Ia-mă bădiță călare,
 Că nu mai pot de picioare ;
 Ia-mă bădiță călare,
 Nu mă lăsa străinioară,
 Că e drumul grunțuros,
 Nu mai pot merge pe jos,
 Că ți-oiu fi de trebuință,

Căci când tu îi poposi,
 Vișele mi-oiu despletii,
 Pe murgul l-oiu priponi !
 — Ba, ba, ba nu te-oiu lua,
 Că mi-i murgul mic de zile,
 D'abiă mă duce pe mine !
 — Să te duci, bădiță duci,
 Pân'ce-i da de văi adânci,
 Mâna stângă să ți-o frângi,
 Murgul să se poticnească,
 Pe dreapta să ți-o scrântească
 Și apoi să te'mbolnăvești
 Și s'ajungi un rob la Turci,
 Tot să cari cu care iarbă,
 Pân'ți-o crește barbă albă,
 Și să cari cu carul fân,
 Pân'ce-i muri de bătrân.

(Basarabia)

CXXXVIII

runzioară de scumpiu
 ine trece pe la Jiu ?
 Gheorghieș cu pălărie,
 pălărie de mătase,
 tras la Veruș'a'n gazdă.
 ar Veruța bucuroasă
 e-odată i-a pus pe masă:
 două pâini de grâu frumoase
 o gaină friptă grasă,
 deasupra rumenită,
 ar la mijloc otrăvită :
 Poftim, Gheorghieș, în casă,
 afară plouă de varsă.
 Gheorghieș când a intrat
 i masă odat'a luat,

Din ochi negri-a lăcrămat,
 De trei ori a sughitât,
 Dela masă s'a sculat,
 La icoane s'a 'nchinat,
 Pe murgul s'a aruncat.
 La mă-sa a alergat,
 De la poartă a strigat :
 Așterne-mi măicuță'n pat,
 Dela poartă până'n prag
 A tot strigat cu glas de mort
 Așterne-mi maică'n crivat
 Că din zile mi-a luat,
 Și din viață mi-a scurtat.
 Pe la miez de noapte [moarte,
 Gheorghieș se trudea de

Când erà la cântători	Și la gropă mi-l porneà.
Gheorghieș vărsà sudori. [ră	Cum mi-l plâng surorile
Când se zăreà zorile de ziușoa-	Pe toate cărările,
Gheorghieș sub pânzișoară,	Cum mi-l plânge cea mai mare
Când soarele a răsărit,	Cu lacrimi până'n pafdale ;
Gheorghieș că mi-a murit.	Cum mi-l plânge cea mai mică
Când soarele sfințeà,	Frunza'n codru se despică.
Clopotele îi trăgeà	<i>(Basarabia)</i>

CXXXIX

CANTECUL CÂPCAZULUI ¹⁾

Frunză verde fir de-aclaz	De mari păgânătăți
Lungu-i drumul la Căpcaz ;	De care am avut parte.
Lungu-i, lungu-i și bătut ;	Sărmana frunză de fag
Nu-i bătut de car cu boi,	Cum mi-a spus ce am să trag,
Da-i bătut de recruți noi	Sărmana frunză de tei
Moldoveni de pe la noi.	Cum mi-a spus că am să
Sărmana frunză de-alun	Frunzuliță vișinele [pieiu
Mult mi-a spus ea de cest	Sui măicuță'n deal la schel
[drum.	Și-i privi oasele mele
Sărmana frunză de nuc,	Cum se 'nșiră pe năsele ²⁾
Mult mi-a spus c'am să mă	. . . . .
Oi, sărmanul leuștean [duc.	. . . . .
Cum mi-a spus c'oiu fi oștean	Cine n'are norocel
Oi, sărmanul fir de aclaz	Să moară de mititel
Mult mi-a spus el de Căpcaz,	Că dacă s'a face mare
Mult mi-a spus de dealuri	Nici atât'a noroc n'are.
De noroduri minunate, [nante	<i>(Basarabia)</i>

CXL

— Ce stai, lele, supărată,	M'am uitat într'o fântână
Or te-a 'mpuns boii'n poiată?	M'am văzut fată bătrână,
— Ba, nici boii nu m'a 'mpuns,	M'am uitat într'o găleată
Is supărată de când is.	M'am văzut fată buzată.

(Bucovina)

1) Basarabeni zic Căpcaz în loc de Caucasia.

2) Năsălii.

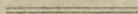
CXLI

Copiliță de pe coastă,	Ci-ai vorbi c'un ciobănaș,
Părul lung și mintea proastă,	Seara ți-ar aduce caș,
Că de ți-ar fi mintea ca părul,	Dimineața urdă dulce,
N'ai vorbi cu tot mișelul,	I-ai da gura și s'ar duce.

(Bucovina)

CXLII

Foaie verde de cicoară,	Foaie verde trei lalele,
A ieșit potera'n țară,	Poteraș trage lele,
Ca să prindă un Jian,	De ești om și ai vre-un dor
Pe un hoț de căpitan,	Nu intră în codrul lor;
Ce se plimbă prin păduri	Că Jianu nu-i prostuț,
Cu haiduci cu verzi poturi	Te face de fugi desculț
Și cu arme ghintuite,	Și apoi n'o fi vina mea
Tot voinici haiduci, cuminte.	De-i cădeà 'n altă beleà.

(Bucovina)

MARAMUREȘ, TRANSILVANIA, BANAT, etc.

CXLIII

FATA SOARELUI

Pe cununa dealului
Merge fata soarelui
Și frate-său după ea.
— Hei, tu suroreaua mea,
Hei, tu soră, tu mierăe ¹⁾
Fă colac din nouă grâe,
Blem, ²⁾ soră, la cununie.
— Hei, tu frate vițișcraiu,
Ce haznă ³⁾ ți-i de crăie
Dacă mintea ți-i brudie? ⁴⁾
Eu atunci frate m'oiu duce,
Dacă tu numa ți-i face
O morișcă de aramă
Să macine fără vamă.
El atâta și-a dâmbat, ⁵⁾
Până moara și-a gătat.
Fără vamă-a măcinat,
Și'nepoi s'a dânturnat.
Hei, tu soră, tu mierăe,
Fă colac din nouă grâe,
Blem, soră, la cununie.
— Hei, tu frate vițișcraiu,
Ce haznă ți-i de crăie

Dacă mintea ți-i brudie?
Eu atunci frate m'oiu duce,
Dacă tu numa ți-i face
Pod de-aramă
Peste vamă,
Pod de-argint
Peste pământ.
El atâta și-a dâmbat
Lumea toată a'nconjurat,
Pân'acestea le-a gătat
Inepoi s'a dânturnat.
— Hei, tu suroreaua mea,
Hei, tu soră, tu mierăe,
Fă colac din nouă grâe,
Blem, soră, la cununie.
— Hei, tu frate vițișcraiu,
Ce ți-i haznă de crăie,
Dacă mintea ți-i brudie?
Eu atunci, frate, m'oiu duce,
Dacă tu-i înconjură
Tot numa toată lumea,
Și nicăeri nu-i află
Tot o soață ca și eu,

1) Cu ochi albaștri.

2) Să mergem.

3) Folos.

4) De copil, necoaptă.

5) Umblat.

Să-ți placă, frățiucă, zău.
 El lumea a'ncojurat
 Numa tot în lung și lat,
 Soață ca ea n'a aflat.
 Inapoi s'a dănturnat
 Și din graiu a cuvântat:
 — Hei, tu soră, tu mierăe,
 Fă colac din nouă grăe,
 Blem soră, la cununie;
 Lumea o-am înconjurat,
 Ca și tine n'am aflat.
 — Hei, tu frate vițișcraiu,
 Ce ți-i haznă de crăie,
 Dacă mintea ți-i brudie?
 Eu atunci, frate, m'oiu duce,
 Dacă tu frate-i chemă
 Tot stelele
 Druștele,
 C'acele mi-s verele,
 Luceafării de stegari,
 C'aceia mi-s veri primari,
 Și soarele socru mare
 C'acela mi-a fost tătare. ¹⁾
 El atâta și-a dâmbat
 Până pe ei i-a chemat:
 napoi și-a dănturnat.
 — Hei, tu soră, tu mierăe,
 Fă colac din nouă grăe,
 Blem soră, la cununie.
 Câte-ai zis tu cu gura,
 e-am făcut eu cu mâna;
 Cât te-ai gândit tu cu gândul
 e-am plinit cu sufletul.
 — Hei, tu frate, vițișcraiu,
 e ți-i haznă de crăie.
 Dacă mintea ți-i brădie?
 Tu colacul l-oiu găta,

Da unde'n lume și-a fi,
 Unde'n lume ne-om găsi,
 Unde-om găsi popa-anume
 Ca pe noi să ne cunune?
 — Soră, suroreaua mea,
 Eu atâta mi-oiu umblă
 Până popa ne-om află,
 Noi, soră ne-om cunună.
 Ea de nuntă s'a gătit,
 Și grâuț a măcinat,
 Și colacul l-a gătat;
 La biserică a 'ndemnat,
 Mers'a și s'a cununat.
 Popa-a prins a-i cunună,
 Icoanele-a blestemă
 Și pe jos toate-a pică,
 Și icoana Precestii
 Din fundul bisericii
 Ea a prins a lacrămă
 Și din gură-a cuvântă
 Că nu-î popă cu dreptate,
 Cunună soră cu frate.
 Sunt feciori pe alte sate,
 Sunt și feciori cu struțuri ²⁾
 Sunt și fete cu cununi,
 Pe care el să-i unească
 După legea omenească,
 Dară nu frate cu soră,
 De minunea tuturora.
 S'a gătat de cununat,
 Ei pe drum s'au îndemnat.
 Când a fost pe pod de-aramă:
 — Lasă-mă, frate, de mână,
 Să-mi ridic'o podea'n loc,
 Să văd, avea-vom noroc?
 El de mână a lăsat-o
 Ea podeaua-a ridicat-o,

1) Tată.

2) Pene la pălărie.

La apă că s'a uitat
 Și din gură-a crvântat:
 — Hei, tu frătiuluțul meu,
 Spusu-ți-am frătiucă ție:
 N'ai noroc să ai soție. —
 Acestea de le-a grăit,
 Iară la drum a pornit.
 Când a fost pe pod de aur.
 — Lasă-mă, frate, de mână
 Să-mi ridic eu o podea,
 Să mă uit la Dunărea,
 C'amu cură lacrimi prin ea,
 Frătiucă, de jalea mea:
 De jale și de bănat,
 Drept ce noi ne-am cununat
 — El de mână o-a lăsat;
 O podea a ridicat
 Și-acolo s'a aruncat,
 Tot din gură-a cuvântat:
 — De cât păcate cu frate
 Mai bine cioante'n necate,

Tot hrănuța peștilor
 Si cuibuțul racilor,
 Rădăcini răchiților.
 El atâta și-a dâmblat,
 Până pe ea a daflat
 Și pe ea a dîngropat
 La biserică sub prag.
 Și de jale și bănat
 Inima'n el a crăpat,
 Și pe el l-a îngropat
 La biserică sub prag.
 Când a fost pe la anuț
 Din el răsărea un ruguț,
 E peste vre-o trei zile
 Ca s'a făcut floricea;
 — Când eră slujba mai mare
 Ruguțul se întindea,
 Rujita o coprindea,
 Toată lumea se ciudea. ¹⁾
 (Maramureș)

CXLIV

DESCÂNTEC DE SGAIBĂ

Spată albă pe albă,
 Neagră pe neagră,
 Bubă de nouă neamuri,
 Bubă pe mirătură,
 Bubă pe strigătură,
 Și prin dedeochi
 Și pe mâncare de strigă,
 Acolo nu te alipi,
 Că [cutare] nu te poate sălășlui
 Că mănâncă pită cenușoasă
 Și beă apă tulburoasă,
 Ieși din creerii capului

Și din fețele obrazului
 Si din brațe
 Și din mațe
 Si din toate'nchieturile
 Si din toate coatele
 Si te du în codri pustii
 Unde cocoș negru nu cântă
 Mâță neagră nu miaună,
 Acolo-s ciute grase, seuoase
 In codri negri pustii,
 Acolo te-oiu sălășlui
 Pe tine bubă rea

(Țara Oașului)

1) Se miră.

CXLV

DESCÂNTEC DE DEOCHIU

Se luà [cutare] pe cale, pe că-	Crape-le fâțele,
Să-și umble umbletele, [rare	Meargă-le sângele,
Să-și grijească grijetele.	Că eu nu le-am descântat,
Să se timpine	Dumnezeu leac le-a dat,
Cu deochi de cină,	Din gura mea,
Cu deochi de vecină,	Din limba mea.
Cu deochi de miază-noapte,	Voi, moși,
Cu deochi de ceas de moarte,	Băloși,
Se cântă, se văită,	Nu vă mirați,
Numa'n lume n'auzi.	Nu vă ciudiți, ³⁾
De-o fi deochiat bărbat	Că [cutare] nu vi-i datoare
Curat, necurat,	Nici cu masă,
Boreasă ¹⁾ curată,	Nici cu casă,
Necurată,	Nici cu pat,
Fecior curat,	Nici cu bărbat,
Necurat,	Ci mergeți în mare,
Fată curată,	C'acolo este
Necurată,	O mreană de mare,
Prunc curat,	Solzi pe sine n'are,
Necurat,	Carnea i-o mâncați,
Pruncă curată,	Sângele îl beți.
Necurată,	[Cutare] să rămâe curat,
De-o fi deochiat ochi oacheș	luminat
De-o fi deochiat ochi mierii ²⁾ ,	Ca maică-sa ce l-a zidit,
Ochi căpriei,	[Cutare] să rămâe curat
Ochi târcați,	Ca maică-sa ce l-a făcut,
Ochi de moroi,	Să rămâe curat
Ochi de strigoi,	Ca argintul măsurat,
Deochi de nouăzeci și nouă	Ca laptele strecurat ;
[de feluri,	Atâta să ție deochietura
Deochi prin mirături,	Câtu-i amuia ⁴⁾ sară.
Deochi prin rânzături,	

(Țara Oașului)

1) Femeie.

2) Albaștri.

3) Nu vă minunați.

4) Acum.

CXLVI

Cine n'are dor pe vale	Cine n'are dor pe luncă
Nu ști luna când răsare	Nu ști luna când se culcă
Și noaptea câtu-i de mare;	Și noaptea câtu-i de lungă.

(Transilvania)

CXLVII

De-aici până la Brașeu	A pus fața la pământ;
Nu-i voinic străin ca eu;	A pus fața înflorită,
Ba mai e încă unul	Sub o glie veștejită.
Ș'ala-i cucul săracul;	Dacă nu crezi în cuvânt,
Dar și cucul când bolește	Vin' cu mine la mormânt:
Vine mierla și-l grijește.	Ia pânza de pe obraz
Numai eu nu am pe nime,	Și vezi moartea cu necaz,
Ci-s străin ca vai de mine,	Ia pânza de pe picioare
Că pe cine am avut	Si vezi moatea 'nșelătoare.

(Transilvania)

CXLVIII

Cine-i streinel cu mine?	Că mierla când e beteagă
Numa mierla din pădure;	Se duce cucul și 'ntreabă:
Dar nici mierla nu-i ca mine,	„Ce ți-i mierlă, ce ți-i dragă?“

(Transilvania)

CXLIX

Săracă străinătate,	Si mâncatu-s de nevoi,
Mult avui de tine parte!	Ca iarba de cele oi!
Vai mâncatu-s de străini	Conjurai țările toate
Ca iarba de boi bătrâni,	Și de bine n'avui parte;
Si mâncatu-s de dușmani	Ori pe unde am umblat
Ca iarba de boi bălani;	Odihnă n'am căpătat;
Mâncatu-s de răutate	Ori pe unde-am ocolit,
Ca iarba de vaci cu lapte;	Odihna n'am dobândit.

(Transilvania)

CL

Jelui-m'aş brazilor
De doruţul fraţilor ;
Jelui-m'aş munţilor
De dorul părinţilor ;
Jelui-m'aş florilor
De dorul surorilor ;
Jelui-m'aş şi n'am cui,
Jelui-m'aş codrului,

Codrului frunzosului,
Codrului umbrosului ;
Codru-i jalnic ca şi mine,
Vara trece, toamna vine,
Pică-i frunza toată bine,
Cu crengi veştede rămâne.
Maică, măiculeana mea,
Auzi-mi tu jalea mea ?

(*Transilvania*)

CLI

Cântă puiul cucului
În vârful nucului ;
Mai în jos pe rămurele
Cântă două păsărele,
Şi-aşa cântă de cu jale,
De pică frunza pe cale.
Şi-nu-s două păsărele,
Că-s două surori de-a mele.
Mai în jos la rădăcină
Cântă-o turturea bătrână ;

Şi-aşa cântă de cu dor
Frunzele în vânt că sbor.
Da nu-i turturea bătrână,
Că-i a mea maică străină.
Dulce maică, dragi surori,
Vârsat-aţi lacrimi pe flori
Pentru fiul călător.
Ştergeţi voi lacrimile,
Nu v'amărăţi zilele.

(*Transilvania*)

CLII

Câte păsărele 'n codru
Toate-mi cântă mai la modru,
Numai biata ciocârlie
Aia-mi cântă 'n pribegie.
Pribegia mult e rea,

Cui nu e harnic de ea !
Pribegia cui e bună ?
La feciorul fără mumă.
Pribegia cui e dată ?
La feciorul fără tată.

(*Transilvania*)

CLIII

Aşa-mi vine câte-odată,
Să mă sui la munţi cu piatră,
Să-mi fac ochişorii roată,

Să mă uit în lumea toată.
Aşa-mi vine uneori,
Să mă sui la munţi cu flori,

Să mă uit pe la surori,	Să mă sui la munți cu flori,
Doară-mi văd batăr una,	Să mă jeluesc la nori,
Să-mi mai stâmpăr inima.	Să-mi mai treacă de plânsori.
Așa-mi vine uneori,	(<i>Transilvania</i>)

CLIV

Strugurel bătut de piatră,	De-ai călcă din piatră'n piatră,
Rău e, Doamne, fără tată;	Din străin nu-i face tată;
Strugurel bătut de brumă,	De-ai călcă din urmă'n urmă,
Rău e, Doamne, fără mumă.	Din străin nu-i face mumă!
	(<i>Transilvania</i>)

CLV

Cine-a zis doina pe râț, ¹⁾	Cine-a scornit doina,
Fost-a, Doamne, necăjit;	Arsă i-a fost inima
Care-a zis doina pe luncă,	Ca și mie acuma.
Fost-a, Doamne, necăjită.	(<i>Transilvania</i>)

CLVI

Cântă puiul cucului	Și mă bag în codrii verzi,
Pe coarnele plugului	De astăzi nu mă mai vezi;
Și mierla de pe teleagă	Te las naibei, sărăcie,
Tot strigă la boi să meargă,	Și mă duc la vitejie,
Rămâi, brazdă după plug,	Te las naibei, sapă lată,
Că eu de astăzi mă duc	Și iau pușcă ferecată.
	(<i>Transilvania</i>)

CLVII

Foaie verde buruiană,	Foaie verde baraboii,
Vai, maică, m'a scris cătană,	Du-te maică înapoi,
Vin', maică, de mă petreci	Că de-o fi vre-o pace'n țară
Batăr, maică, pân' la Beciu,	Eu mă voiu întoarce iară;
Dela Beciu pân' la Turda,	Dar de-o fi vre-o răutate
Din Turda 'n Galiția.	M'oiu opri în vre-o cetate

1) Livadă.

Și ț'oiu scrie, maică, carte. Că nu am nici un noroc.
 În tuspătru cornurele Cine cartea va citi,
 Scriu cu lacrimile mele; Lacrimile l-or ț'orni.
     In mijloc
     Pară de foc, (Transilvania)

CLVIII

Cântă cucu 'n par de nuc, Și s'o iau către bătaie.
 Vint-a vremea să mă duc; Merge-oiu, că n'am încătrău,
 Cântă cucu 'n par de vie, De n'oiu merge oiul păți rău,
 Să mă duc la cătăuie: Că de n'om sări cu toții,
 Să-mi las boi și grâu 'n paie Vor veni Turcii ca hoții.
(Transilvania)

CLIX

Eu mă duc, maică, 'n cătane Pe frate-meu lângă ei.
 Tu rămâi cu multă jale; Maică, măculița mea,
 Eu mă duc, maică, departe. Maică fericirea mea,
 Tu rămâi cu grija 'n spate. Pe mâneca de-a dreapta
 Maică, până ce-oiu veni, Pune-te pe dumneata;
 Tu cămașă mi-i croi, Pe mâneca de-a stânga
 Dar să n'o coși omenește, Pune pe iubita mea;
 Ci s'o coși cătănășește: Pe barburul dinainte
 Pe barburul dinainte Pune-mă de om cuminte,
 Pune plug cu șase vite, Om cuminte și 'nțelept
 Pe barburul dinapoi Dar cu jale mare 'n pept.
 Pune plug cu șase boi, (Transilvania)

CLX

Verde foaie salbă moale Verde foaie bob năut
 Ș'apucaî p'un drum la vale, Știi, Leano, ce eu ți-am spus
 Mă'ntâlnii cu Leana'n cale La sapă de cucuruz?
 Ea pe jos și eu călare. Să-ți faci ie de sulfie
 Mă plecai să iau o floare, Să-mi fii dragă numai mie,
 Nu fu floare, ci fu izmă Tu ți-ai făcut de fuior
 Toți boerli-mi prinse pismă, Să fii dragă tuturor,

Tuturor voinicilor,
Verde foaie avrămeasă,
Numai Leana-i mânioasă.
— Ce șezi, Leană, mânioasă ?
Ori n'ai dat pahar la masă ?

— Verde foaie ș'o lală,
Leano, din pricina ta
Murgul meu apă nu-mi beă,
Și-l dusei la o cișmea,
Făcū apa că e reă ;

Și l-am dus la o fântână,
Făcū apa că nu-i bună.
Ș'ar beă apă strecurată
Dela Leana din găleată ;
Strecurată prin basmă
C'ășa murgul vreă să beă.
— Verde foaie undelemn,
Ai pe Leana s'o cătăm
La Mănăstirea de-un lemn.
S'o cătăm, s'o blestemăm,
Cu blestem dela ficați
Că-i jurat de șapte frați.

(Transilvania)

CLXI

Verde foaie tiriolic,
Pe cel deal pe cel colnic,
Pe cel drum cam părăsit,
Vine-o pruncă ș'un voinic.
Voinic vine șuerând
Și pe murgul buestrând ;
Prunca-mi vine suspinând
Și din gură-așa grăind :
— Verde foaie ș'o cicoare
Pune-mă neică călare
La spatele dumitale,
Că nu mai pot de picioare
Că mi-e drumul gloduros,
Nu mai pot merge pe jos.
— Verde foaie mărăcine,
Bucuros, puică, te-aș pune,
Da-i murgul tânăr de zile,
Abiă mă duce pe mine
Și mi-e murgul mititel,
Nu pot merge doi pe el.
Frunzuliță ș'o lală,

Iar puicuța așa-mi grăeă ;
— Verde foaie mărăcine,
Nu-i murgul tânăr de zile,
Poate duce doi ca mine,
Și nu-i murgul mititel,
Poți să mergi și doi pe el
Frunzuliță ș'o lală,
După murgul se plecă
Frumușel mi-o sărută
Și pe murgul mi-o puneă
Drum prin codru apucă.

Verde foaie iarbă grasă,
Ceață, ceață, negureată,
Ia-te mai de dimineată
După lungul drumului,
După coama murgului,
Că m'apucă ziua 'n sat
Și mi-e murgul de furat
Și mi-e frică de legat.

(Transilvania)

CLXII

Ridică-te, negurice,	Badea merge supărat,
De pe-o țâr' de pădurice	La școală la învățat.
De pe pari de pe nuiete,	— Ieși, badeo, de la școală,
De pe dorul mândrei mele,	Că feciorii toți se 'nsoară
De pe șesul drumului,	Și fetele se mărită
De pe coada murgului.	Și tu rămâi inimă friptă.
Murgu-i negru și 'nțântat,	<i>(Transilvania)</i>

CLXIII

Ciobănaș la oi m'aș duce,	Da cunosc două miori,
Oile nu le știu mulge;	Care umblă 'n șezători,
Ciobănaș la oi am fost,	La fete și la feciori.
Oile nu le cunosc;	<i>(Transilvania)</i>

CLXIV

Câte mândre mi-am avut	Câte am avut ș'am lăsat
Să le-adun aș face-un târg,	Să le-adun aș face-un sat.
	<i>(Transilvania)</i>

CLXV

Pe sub deal, pe sub pădure,	—Nevastă, nevasta noastră,
Fuge-o nevastă 'n lume.	Ingroapă-ți pruncu 'n pământ
Fugită dela bărbat,	Și hai cu noi la hoțit.
Cu pruncu' nebotezat,	Ea din graiu așa zicea:
Și pruncu'ul tot plângea,	—Ba eu nu l-oiu îngropă,
Ea din graiu așa zicea:	Că pruncu-i sufletul meu
—Taci, taci, taci, pruncu'ule,	Și-i păcat de Dumnezeu,
Că pădurea asta-i mare	Dară fă-i un legănel
Și ne-or ieși hoții 'n cale.	Dintr'un vârf de stejărel,
Nici vorba n'o isprăvea	Că vântul când o suflă
Hoții 'n cale le ieșea	Pruncu' mi l-o legăna.
Și din graiu așa-i zicea:	<i>(Transilvania)</i>

CLXVI

— Hai, mândruțo, 'n deal la Scoate-mă din sân afară,
 [cruce Fă-mă lumină de ceară;
 De vezi Neamțul cum mă duce. Că, bade, unde-i insără,
 — Du-mă, badeo, și pe mine Eu cu drag ț-oiu lumină
 Badeo, 'n cătane cu tine. Și, badeo, cin' te-o 'ntrebă,
 — Eu te-aș duce bucuroș, Că ce lumină-i asta,
 Da mi-e drumul glonțuros. Tu să-i spui, badeo, așa:
 — Nu te teme, badiul meu, C'astai lumină de ceară,
 Că dac'o fi drumul greu, Mândruța din a mea țară,
 Fă-mă lumină de seu, Asta-i lumină de seu,
 Și mă bagă 'n sânul tău. Mândruța din satul meu.
 De-i vedeă că se topește

(Transilvania)

CLXVII

De când, bade, ne-ai lăsat; Iar de-o beă iubitul meu,
 Multe lacrimi mi-am vărsat, Să mi-l ție Dumnezeu,
 De-am făcut fântână 'n sat, Și de-o beă dușmanii mei,
 Fântână cu trei izvoară, Să se cufunde cu ei.
 Cine beă din ea să moară;

(Transilvania)

CLXVIII

— Cărărușă de pe deal, Când pornesc să viu la tine,
 Ce vii bădiț' așa rar? Strigă maica după mine,
 — Cărărușă de pe șes, Când pornesc să viu la voi,
 Aș veni, mândră, mai des. Mă strigă maica 'napoi.

(Transilvania)

CLXIX

M A R C U

Cărpiniș pădure deasă, Și la el de-a-drept a vint
 Mărculeț s'a dus de-acasă Și rău l-a batjocorit;
 Și Turcul a doblicit Cetatea prădatu-i-a,

Măicuța călcatu-i-a
 Cu copita calului
 Tocma 'n capul pieptului.
 Foaie verde lemn sucit,
 Și păgânul încâinit
 Cu-atât nu s'a'ndestulit,
 Mai rău l-a batjocorit:
 Nevasta robitu-i-a,
 Departe pornitu-o-a.
 Marcu biet a auzit
 De potopul cel cumplit
 Ce casa i-a pustit,
 El acas' s'a repezit
 Ș'acasă cum a sosit,
 Țipat-a haină mărcească
 Ș'a luat călugărească,
 Nime să nu mi-l cunoască,
 Și pe murg a 'ncălecat
 Și în grabă c'a plecat
 Chiar colo la Țarigrad.
 Și s'a pus Mărcuț în silă
 Să ceară mereu la milă,
 Precum cer călugării
 Pe seama mănăstirii.
 Astăzi ici, mâine colea,
 Vreme bună vreme reă,
 La Țarigrad ajungea
 Și la Turc că se ducea,
 Sub fereastră se puneă
 Și din gură cuvântă:
 „Hai de dă, Turcule, dă,
 Hai de dă și milă-ți fă
 De sufletul Marcului,
 Marcului bogatului;
 Hai de dă, Turcule, dă,
 Hai de dă și milă-ți fă,
 Nu din avere turcească,
 Ci din avere mărcească.
 Dă, Turcule, sărindare,

Să i facem slujba cea mare,
 Că murgul mi s'a venit,
 Pentru că l-am prohodit.“
 Turcu 'n ușă că eșă
 Și din graiu așa grăea:
 „Alelei, măi părințele,
 D'auzi cuvintele mele;
 Murgulețul tare-mi place,
 Spune-mi mie câți bani face?“
 Marcu bine-mi auzeă,
 Dar surduț mi se făcea
 Și iar Turcului zicea:
 „Hai de dă, Turcule, dă,
 Hai de dă și milă-ți fă
 De sufletul Marcului,
 Marcului bogatului;
 Hai de dă, Turcule, dă,
 Hai de dă și milă-ți fă,
 Nu din avere turcească,
 Ci din avere mărcească.“
 Turcul mi se apropiă
 Și Marcului că-i grăea:
 „Părințele, părințele,
 D'auzi cuvintele mele,
 Că nu grăesc vorbe rele;
 Morți cu morți și vii cu vii,
 Noi murguțul vom tocni,
 Și până ne-om invoii
 Amândoi că vom cinsti,
 Vinișor vom gustări,
 Vinișor
 D'al roșior;
 Vinișor de nouă ani
 Cum e mai bun pentru traiu,
 Nouă ani și nouă luni
 Cum e bun pentru bătrâni.“
 Turcul afață că eșea
 Și 'n pivniță se ducea,
 Iar Mărculeț rămânea

Și prin casă se primblă
 Și jur împrejur câtă
 Și câtă și prea câtă,
 Căci de-odată ce vedeà ?
 Vedeà mândră șoțioară
 Cu jelită fețișoară;
 Sânișoru-i suspină,
 Ochișorii-i lăcrimă.
 Marcu biet se 'nduioșă,
 Inima i se sfârșeà,
 Dar îndat' se stăpâneà
 Și durerii nu se dă,
 Ci din graiu așa grăeà :
 „Alelei, tu, nevestică,
 Nevestică mândrulică,
 Cum creștinii ai urât
 Și păgân ai îndrăgit ?
 „Eu creștinii n'am urât
 Și păgân n'am îndrăgit,
 Că-s nevasta Marcului,
 Marcului viteazului ;
 Eu creștinii n'am urât
 Și păgân n'am îndrăgit,
 Dară Turcii m'au robit”.
 Marcu iar se 'nduioșă,
 Dar din nou se stăpâneà..
 Turcu 'n casă că tună.
 Și vin roșu aduceà,
     O ploschiță
     De-o vedriță ;
 Plosca pe masă puneà,
 Pe divan se așeză
 Și murgulețul tocmeà.
 Turcul beà și se 'mbătà,
 Marcul beà și nu preà beà,
 Căci amar grija-l rodeà ;
 Turcul beà și se 'mbătà :
 „D'auzi cuvintele mele,

Că nu grăesc vorbe rele :
 Iar aruncă-te la joc,
 Dar la joc colea cu foc,
 S'o aduci tot la soroc,
 Că de când pe lume sănt,
 N'am văzt călugăr jucând !“
 Mărculeț se ridică
 Și din graiu așa grăeà :
 „Alelei, măi Turcule,
 Turcule hainule,
 Eu joc ție ț'oiu jucă,
 Dar mi-e că te-i supără,
 Că jocul nostru-i ciudat
 Și cu dracul mestecat.“
 Și 'ncepù Marcu-a jucă
 Și câte-o haină a țipă,
 Pân' se zări sabia.
 Turcul rău încremeneà
 Și'n fire dacă-și veneà,
 El de Marcu se rugă :
 „Alelei, măi Marcule,
 Marcule vicleanule,
 Iar aruncă ochii tăi
 Tot de-a-lungul celei vâi
 Și privește-a mea cetate,
 Că-i plină de bogătate.
 Ție toată ț'o voiu dă,
 Zilele de-mi vei lăsa !“
 Mărculeț nu mai glumeà,
 Ci Turcului că-i grăeà :
 „Cetatea-i pe mâna mea,
 Ție ț'oiu face ce-oiu vrea,
 Ce făcut-ai maică-mea“.
 Și vorba nu mai lungeà,
 Ci la Turc se repezeà
 Și capul îi retezà.
 Apoi nevasta-și luà
 Și 'napoi cu ea plecà.

(Transilvania).

526.833

CLXX

RĂDUCANU

— Foaie verde salbă moale,	E vai de zilele tale...
Căpitane Răducane,	Potera-i colea pe vale!
Coboară din deal devale,	— Las' să vie, las' să vie,
Că-țimoare murgul de foame.	Moartea de știre să-i știe,
— Las'să moară la pustii,	Că mi-e flinta ghintuită
Că mai am eu bîdivii,	Și mi-e mâna oțelită.
Și mai am pe vânățul,	Las' să vie, las' să vie
Care-mi poartă sufletul,	Corbii de știre să-i știe,
Și mai am pe negru mare,	Că de venit or veni,
Care mă duce călare.	Da nu știu cum or porni!
— Foaie verde salbă moale,	— Foaie verde salbă moale,
Căpitane Răducane,	Căpitane Răducane,
Coboară din deal devale,	E vai de zilele tale...
Că ț'am gătit de mâncare!	Te topești în închisoare.
— Strânge masa, nu mănânc,	— Bată-vă crucea ciocoi,
Pune șeaua să mă duc,	De-ași mai scăpă dela voi,
Să mă duc la Câmpu-Lung,	Să mă trag la codru iară
Să-mi aleg un cal porumb,	Și să fac dreptate 'n țară
Scurt în gât și lung în trup,	Când oi u vedeà om sărac,
Coama să-i deà de pământ;	In chimir mâna s'o bag
Șoimuleț să-mi placă mie,	Și de chiu și vai să-l scap;
Cum e bun de haiducie!	Iar de-oiu întâlnești ciocoiu,
— Foaie verde salbă moale,	De piele să mi-l despoi
Căpitane Răducane,	Și să fac din ea cimpoi!

(Transilvania)

CLXXI

B O C E T

Nici o moarte nu-i amară	Moarte, moarte, reà mai ești,
Ca moartea de primăvară	Tu acolo năzuești
Pe 'nfrunzitul codrului,	Unde tu nu trebuiești!
Pe cântatul cucului,	Moarte-acol' ai năzuit,
Pe ieșitul plugului...	Unde tu n'ai trebuit

Că ți-ai pus mâna pe masă   Și ne-ai făcut larg prin tindă,
 Și ne-ai făcut larg prin casă,   Și ți-ai pus mâna pe scară
 Și ți-ai pus mâna pe grindă   Și ne-ai făcut larg pe-afară!

(*Transilvania*)

CLXXII

B O C E T

Cântă cucu 'n vârful de nuc	Bărbații merg șuerând
Și moartea 'ntr'un vârful de	Și nevestele cântând
[ciung.	Și voie bună făcând.
Moartea zice către cuc:	Tu pe unde mergi și cânti
„Dă-mi, cuce, glasul tău mie,	Nu mai vezi ochi înfloriți,
Că vom fi bune soție!“	Făr' numai păinginiți,
Dar cucul din graiu grăeà:	Mamele rău despletite,
„Du-te, moarte, de-acolea,	Nevestele bănuite.
Du-te moarte la focul,	Tu pe unde mergi și cânti
Că nu ți-ai aflat omul.	Copii mici îi sărăcești,
Glasul eu nu mi l'oiu da,	Oameni tineri despărțești
C'a veni primăvara	Căși de oameni pustiești!“
Și iar oiul prinde-a cântă.	Cucul dacă a cântat
Eu pe unde merg și cânt	Iute 'n casă a sburat
Ies plugari cu plugurile,	Și la cap s'a așezat.
Păcurari cu oile,	Însă moartea strașnica
Neveste cu prânzurile.	Iute după el mergea
Fu pe unde merg și cânt	La picioare s'așeză
Ies bărbați cu plugu 'n câmp	Și cu cucul se muștră.
Nevestele duc de prânz,	

(*Transilvania*)

CLXXIII

B O C E T

Fiica mea, mireasa mea,	În fundul pământului.
Scumpa mea, iubita mea!	Fiica mea, mireasa mea,
Da unde ți-i mirele,	Scumpa mea, iubita mea!
Unde mi-i ginerele?	Că tu mi te-ai măritat
Ori tu, dragă, l-ai ales	Dup'un fecior de 'mpărat,
Și 'nainte l-ai trimes	Și eu nimic nu ți-am dat!
Pe șuerul vântului	

(*Transilvania*)

CLXXIV

B O C E T

Ia seama, fiicută, bine
 Când vei merge 'n ceea lume,
 Că sunt două cărărele,
 Nu merge pe cea de jele,
 Mergi pe cea de floricele;
 Nu merge pe cea de foc
 Mergi pe cea de busuioc;
 Nu merge pe cea de jar,
 Mergi pe cea de măghiran.
 Ia seama, fiicută, bine,
 Dac'ajungi în ceea lume
 Inainte-ți vor ieși
 Și 'n cale că te-or opri
 Doi negri călugărei:
 Nu te speria de ei,
 C'aceia-s copiii mei.
 Și 'nainte ți-a ieși
 Și 'n cale mi te-a opri

O neagră călugărea :
 Nu te speria de ea,
 Că și tu te-i face-așa.
 Nu te tare spăimântă
 C'aceea îi soră-ta
 Și pe tine te-a 'ntrebă :
 Tu acasă ce-ai lăsat,
 Mare jele și bănat,
 Tot cu părul despletit,
 Cu jele și cu urât,
 Tot cu părul desnodat
 De jele și de bănat.
 Și pe mine m'ai lăsat
 În mijlocul satului
 La calea bănatului,
 În mijlocul râtului ¹⁾
 În calea urâtului.

(Transilvania)

CLXXV

De-aș ști că mă duc în raiu,
 Aș luă căruț și cai
 Și i-aș da popei Mihaiu;

Da știu că'n raiu nu m'oiu duce,
 Că mi-a plăcut gura dulce!

(Transilvania)

CLXXVI

Nu-i frumos cine se ține,
 Ci-i frumos cui îi stă bine;

Nu-i frumos cin'se gătește,
 Ci e cui se potrivește!

(Transilvania)

1) În mijlocul livezii

CLXXVII

Cucule	Ca mândra sprâncenele;
Voinicile,	Netezește-ți codița
Cucuțule porumbac,	Ca și mândra costița!
Dacă vrei să-mi fii pe plac,	Strigă, măi!
Netezește-ți peneie	<i>(Transilvania)</i>

CLXXVIII

Eu la joc, mândra la joc,	Cu mândruță jucăușă
Mălaiul de Joi la foc.	Mănânci mălaiul tot cenușă!
	<i>(Transilvania)</i>

CLXXIX

De s'ar țese pânza 'n baltă	Ar țe e ș'a mea mândruță;
Fără iță, fără spată,	Suveica și ițele
Fără leac de suveicuță,	li mănâncă zilele!
	<i>(Transilvania)</i>

CLXXX

Lunea, Marția n'am lucrat,	Și nu mă preă ostenesc;
A țineă m'am apucat;	Sâmbăta, când aș lucră,
Miercurea e sărbătoare,	Gata-i popa cu toaca,
Ca să scap de multe boale,	Să 'nceapă vecernia...
Apoi Joile-s, legate,	Stăi, părinte, nu tocă,
N'oiu lucră să-mi fac păcate;	Că eu încep a lucră!
Vinerile le cinstesc	<i>(Transilvania)</i>

CLXXXI

Lelița cu nasul lung	Și de nas s'a 'mpiedecat,
Duceă tăieței la plug	Tăieței i-a vărsat!
	<i>(Transilvania)</i>

CLXXXII

Vai, mândruță, albă ești,   Dar ești albă de albele,
Albă ești, frumoasă ești ;   Roși de rumenele !

(*Transilvania*)

CLXXXIII

T I V A

La crâșma Mărinții	Crapă brâu'n trei fârtăi
Beau Domnișorii țării.	Și ne'ngroapă p'amândoi.
Tot își beau și diluiesc,	Și-i pune o cruce dalbă
Pe Tiva o logodesc	C'a murit că mi-a fost dragă
Joi seara a logodit,	Și-i pune cruce roșie
Sâmbătă a și murit.	C'a murit de nielcoșie, ¹⁾
Duminică vin cuscii,	Și ne'ngroapă p'amândoi
Și ieșea tata Tivii	In ușa bisericii
Până'n pragul ușii,	De unde-și cântă dieci“.
C'un pahar galben în mână	Că pe mormântul Tivii
Tot închină și suspină	Crescù para coliei ;
Cu lacrimi dela inimă.	Câți drumari pe drum treceau
El din graiu așa grăea :	Tot din colie rupeau
„Soacră, soacră, draga mea,	Și pe Tiv'o pomeneau.

(*Crișana*)

CLXXXIV

V Ă L I A N

Frunză verde mugurian,	Cu una vorbe prindea,
Ce fecior era Vălian!	Și din graiu așa grăea :
Sâmbăta, Duminica,	„Asta-i floarea florilor,
Mândru, doamne, se schimbă	Asta-i mândra mândrelor“.
Și la uliță ieșea,	Strigă mama pe fereastă :
Cu trei mândre se'ntâlnea.	— Pasă, Văliane, în casă,
Pe una ochiul trăgea,	Că-i prânzuțul cald pe masă

1) Fudulie, cochetărie.

— Rămas bîn mândruța mea, Cântă cucu'n vârî de fag,
 Mai mult nu mai pod ședeă, Lui Vălian hărănge-i¹⁾ trag,
 Și mă doare capul rău, Cântă cucu'n vârî de salcă,
 Maic'așterne patul meu. Lui Vălian i sapă groapă.
 — Spusu-ți-am Văliene eu Cântă cucu'n vârî de nuc
 C'or mânca și capul tău. Pe Vălian la groapă-l duc,
 Când eră de către seară, Nucu-i mare, frunza-i rară,
 Din Vălian otravă sboară, Pe Vălian îl îngropară.
 Când eră de către noapte, Da de cruce ce-i-om pune?
 Biet Vălian trage pe moarte; Și pune-om o cruce roșie,
 Cântă cucu'n vârî de spine, C'a murit de nielcoșie;
 Lui Vălian lumină-i ține; Și pune-om cruciță dalbă,
 Când eră în zori de ziuă, Că i-a fost lumea prea drag
 Vălian eră pe scândură. (Crișana)

CLXXXV

Auzi, mândro, cucu-ți cântă, Trage nădejde de mine;
 Ieși afară de-l ascultă; De ți-o cântă cucul rău,
 De ți-o cântă cucul bine, Nădejdea-i la Dumnezeu.
 (Bănat)

CLXXXVI

Aș muri, moartea nu-mi vine, A pus fața la pământ,
 Aș trăi și n'am cu cine; La pământ sub iarbă verde,
 Că cu cine-aș fi avut Că să nu mai trag nădejde.
 (Bănat)

CLXXXVII

Păsăruică din ogor Păsăruică din oluc,
 Nu-mi cântă mie să mor, Nu-mi cântă mie să zac,
 Că n'am pe nime cu dor, Că n'am pe nime cu drag
 Să mă 'ntrebe de ce mor. Să-mi pună mâna sub cap
 (Bănat)

r) Clopote.

CLXXXVIII

Tinerețe, haine scumpe,	Bătrânețe, haine rele,
Cumpăru-v'ăș — n'am băn-	Vinde-v'ăș și n'am putere.
[cuțe;	(Bănat)

CLXXXIX

DESCÂNTEC DE DEOCHIU

Maica Sfântă Marie mare	Și le-am cunoscut
Plecă pe cale, pe cărare,	Și le-am întreat
Se 'ntâlni cu salca 'n cale :	Că unde se duc ?
— Bună ziua, salcă !	La piatră crăpată
— Mulțumesc Dumitale,	La apă blestemată.
Maică Sfântă Marie mare.	Maică Sfântă Marie mare
— Știi, salcă, ce-aș întrebă ?	Când auzeă
N'ai văzut nouă moroi	D'n gură așa grăeă :
Și nouă strigoi ?	— Bună să fii, loza viei,
— I-am văzut	Struguri din tine să se facă,
Și nu i-am cunoscut.	Vinul să se stoarcă,
Maică Sfântă Marie mare	Pașteie să se cânte,
Din graiu grăeă :	Boierii să-l beie.
— Fire-ai blestemată, salcă,	Mâini dalbe sufulcă.
Să te prinz în țarmure de a	Poale albe ridică,
Rod din tine să nu se facă. [pă	Biciu de foc în mână luă,
Maică Sfântă Marie mare.	La piatră crăpată se duceă,
Iar a plecat	Dela cutare om găseă
Pe cale, pe cărare,	Pe unde dă
S'a întâlnit cu loza viei în cale	Pieleă le plesneă,
— Bună ziua, loza vieii.	Praf și pulbere făceă.
— Mulțumesc Dumitale,	Prin praf și pulbere căută
Maică Marie mare.	Inima omului o găseă
— Știi, loza vieii, ce te-aș	Ca o grăunță de mac
[întrebă ?	In patru crăpat.
N'ai văzut nouă moroi	Mai frumos o duceă
Și nouă moroaie ?	Ș'o creșteă
— Le-am văzut	Ș'o plămădeă,

Cum crește ou 'n găină,
Verde 'n grădină,
Mierea 'n stupină,

Aluatu 'n postavă ¹⁾.
Pita în cuptor . . . .

(Bănat)

CXC

DESCÂNTEC DE DEOCHIU

Fugi izdate, blestemate,
Cine mi te-a blestemat
Șapte zile 'n săptămână,
Mai cu seamă ziua de astăzi,
Cu descântecul te descântă,
In mările negre te așezași
Acolo ai aflat
Casă de șezut,
Masă de mâncat,
Pat de culcat,

Apă de-adăpat,
Acolo te-ai potolit,
[Cutare] a auzit
Curat luminat,
Ca din taică semănat,
Ca din mumă născut,
Ca din moașă moșit
Ca din nănaș nănășit,
Ca dela popă botezat,
Curat a rămâneat.

(Bănat)

CXCI

Plecă [cutare] pe cale, pe că-
[rare,
Pe potecă de drum mare
S'a tâlnit cu nouăzeci și nouă
De mirături,
Cu nouăzeci și nouă
De pocituri;
In cale jos l-a trântit,
Sângele-a vărsat,
Carnea i-a demicat
Snaga ²⁾ și puterea i-a luat.
El s'a dat, s'a văerat.
Sfânta Maica Mărie-l auzeă,

La el se coboră,
Pe el îl auzeă,
Cântând și văerând:
„Iana, Iana Cosânzeana,
Cu soru-ta Similiana,
Ce șezi jos, mai de jos,
Pe cel câmp verde frumos,
Făr' cunună, făr' munună,
Ca o neagră mogândeăță? ³⁾
Ia-ți cununa,
Ia-ți mununa,
Că ți-oiu da biciu de foc
Și vei trece peste râu de rouă

1) Troacă.

2) Puterea, vlaga.

3) Mămâie, mătăhală.

La o casă nouă,
 Și vei bate toate halele ¹⁾
 Peste mâini, peste picioare
 Peste față, peste brață,
 Ochii din cap să le zălească
 Inima să le plesnească

Ca s'aducă creerii capului,
 Vederile, puterile,
 Incheietură la încheietură,
 Os la os,
 Mai vârtos de cum a fost.
 (Bănat)

CXCII

SOARELE ȘI SORĂ-SA

Plecat, mi-a plecat
 Soare să se 'nsoare
 Cu opt-spre-zece cai.
 Atât mi-a umblat
 Și mi-a trăpădat,
 Din opt-spre-zece cai
 Zece mi-au murit,
 Opt au obosit.
 Acasă ajunseră
 Din gură-mi grăiră :
 „Țese-mi, Iano, țese-mi
 Fir și ibrișim,
 Sculuri de mătasă,
 C'o să-mi faci cămașă.
 Că eu mi-am umblat
 Cu opt-spre-zece cai,
 Zece mi-au murit,
 Opt au obosit,
 Și eu n'am găsit
 Potrivnică mie,
 Fără ce pe tine,
 Tu semeni cu mine“.
 Iana că-mi grăiră :
 „Soare frățioare,
 Unde s'a mai văzut
 Și s'a pomenit,
 Să ia sor pe frate

Și frate pe soră?“
 Iar el că-mi grăeă :
 Țese-mi Iano, țese-mi,
 Fir și ibrișim,
 Sculuri de mătasă,
 C'o să-mi faci cămașă“.
 Iar Iana-mi grăiră :
 „Soare frățioare,
 Așa te-oiu luă,
 Dacă tu vei face
 Un pod peste mare
 Și popă de ceară
 Biserica de ceară“.
 Soare-mi auzeă,
 Un pod că-mi făceă,
 Un pod peste mare,
 Biserică de ceară
 Și popă de ceară.
 De mână mi-o luară,
 La măr de-ajunseră,
 Iana că-m grăiră :
 „Soare frățioare,
 Tu să mă aștepți,
 Că eu să mă spăl.“
 Iar Soare-mi grăiră :
 „Iano, nu te las,
 Că tu, măi, te 'nneci.“

1) Duhurile rele.

Iana că-mi grăiră ;
„Soare frăţioare,
Dacă frică-ţi este,
Ține-mă de brâu.“
De brâu mi-o luă,
Se desfăşură,
La mare d'ajungeà,
Ea că mi-și săreà
Și se înneacă.

Soare cum vedeà
Baligă luà,
In faţ'o loveà,
Ea că mi-ș grăeà :
„Mai bine c'oiu fi
Smoala pietrilor,
Hrana peștilor,
Decât soţioară
L'al meu frăţior.“

(Bănat)

S E R B I A

CXCIII

Vinde, muică, ce-i vinde,	Rău, muică, m'ai blestemat,
Lele, frunză lată ;	Lele, frunză lată,
Vinde sucna de mătasă,	Să mănânc tot din furat,
Lele, frunză lată ;	Lele, frunză lată.
Și mă scoate din pedeapsă,	Greu blestemul dela mumă,
Lele, frunză lată ;	Lele, frunză lată,
Că mie mi s'a urât,	Și ca pocitul de ciumă,
Lele, frunză lată,	Lele, frunză lată ;
Tot să stau închis în piatră,	Dar blestemul dela surorj,
Lele, frunză lată,	Lele, frunză lată,
În cârcăitul broaștelor,	Ca o cunună de flori,
Lele, frunză lată,	Lele, frunză lată.
În șuieratul șerpilor,	
Lele, frunză lată.	

CXCIV

Agușița lui Topală	Și tiliga ³⁾ ș-o oprea,
Imi pornise tot prin țară,	Lui Topală carte-i da ;
Cu doi hați ¹⁾ la o coșară,	Impăratul îl numea
Și din graiu așa grăea :	De beg mare'n Sladova,
„Drăghici, Drăghici, sluga	Aga mare'n Cladova :
Dă cu hații într'o parte, [mea,	Și Topală a plecat
Căci imi vine-acu o carte	Dirept pân'la Țarigrad,
Dela 'nălțatul împărat,	Cu cincizeci de Arnăuți,
Din mijloc de Țarigrad.“	Că aceștia sunt mai iuți.
Un Turc tare mai curea ²⁾ ;	La'mpăratul se ducea,

1) Cai

2) Fugea

3) Trăsura

Mulțăm mare de a-i da.
 Indărătu când veneă
 Pe la pod la Cladova.
 Bate-mi, doamne, tambura,
 Cât imi seacă inima ;
 Toate boieresele
 Iși păraseau casele,
 Inchideau dughenile,
 Iși ascundeau averile.
 Agușița lui Topală
 Se miră ce afla'n țară
 Și-și dedeă cuvintele :
 „Ce părăsiți casele ?
 Ce'nchideți dughenile
 Și v'ascundeți averile ?
 N'am venit pe rebelie,
 Ci trimes de 'mpărăție,
 Ca și beg în Sladova,
 Ca și aga'n Cladova.“
 Și pe toți i renturna,
 Și el în Cladova intra.
 In cetate când eră,
 Sevai ! foarte se mânia,

Că în scaun el îmi află
 Pe Stoian bulibașa,
 Care-i noaptea harembașa.
 Săbioara o scoteă,
 Mâna stângă i-o tăia,
 Cu ciubucu-alătura.
 Dar Stoian așa-i strigă :
 „Vurai, vurai ! Ce-i asta,
 Că-mi tăiași tu mie mâna ?“
 Și Stoian atunci fugeă
 La oberchinez din Craina.
 N'avù aga ce lucră ;
 Carte mare el scriă
 La oberchinez din Craina
 Pentru Stoian bulibașa,
 Care-i noaptea harembașa,
 S'oberchinezul ce făceă ?
 Lui Stoian haiduci i da,
 Și Stoian îmi și veneă
 Și pe toți i sărăciă ;
 Deschideă dughenile,
 Și răpeă averile !

POEZII AROMÂNE

CXCV

E-o floare roșie,	La Clisura s'o duc
Inaltă ca un trunchiu de pom,	Și în pământ s'o pun,
In grădina altuia.	Ca toți cu pizmă la ea să se
Cum să fac să mi-o rup ?	Și flăcăii s'o miroase [uite
Să trec peste zidul curții	Și fetele de ea să 'ngrijească.
Și floarea să mi-o rup,	

CXCVI

Vin rândunelele și iar se duc	Acolo i-am făcut să moară
Eu mă duc și nu mă mai întorc,	Că nu mi-au dat zestrea mea ;
[mamă.	Mi-au dat un sac cu fân
— De ce ți-i, fată, casa'n cale ?	Și caii mi-au mâncat fânul.
— Așă mi-au făcut-o părinții	De le-ar ieși în cale vulpea !
[mei răi ;	

CXCVII

— Insoară-mă, mamă, însoară-	Albă și roșie ca o făclie,
— Nu te grăbi, fiule dragă, [mă	Cu ochi și sprâncene frumoase
Așteaptă până vine vinul nou,	Și cu multă zestre,
Vinul și rachiul nou ;	Să ne fie la toți de folos.
Atunci ai să-ți iai nevastă,	

CXCVIII

Privește sus, privește jos,	Să nu zici că D-zeu a trimes-o;
Privește la câmpia verde,	Ci-i din supărarea mea
Ce rouă subțire-a căzut;	Pentru iubitul meu.

CXCIX

Glasul tău de privighetoare	Să 'ntind lațul să te prind
L-am auzit odată	Și 'n colivie să te pun,
Și-așa cântă, așa cântă,	Cu mâna să te hrănesc
Ca pasăre de primăvară;	Și cu ochii să te sorb.
O, doamne, de ce nu erai o	
[pasăre	

CC

– Aprinde, dragă, felinarul,	Să nu-mi înec trupul de chi-
Și coboară-te la mare:	[paros,
– Marea se luptă cu furtuna	Sprânceana încondeiată
Și mi-e frică să nu mă 'nnec,	Și gura ca de privighetoare

CCI

Pornii să mă duc în satul meu,	Pasăre albă din munte;
Pasăre albă din munte;	Vânt și furtună băteă,
Pornii să mă duc la mama mea,	Pasăre albă din munte;
Pasăre albă din munte,	Pornii și la nevasta mea,
Ploae și grindină cădeă,	Pasăre albă din munte,
Pasăre albă din munte;	Soare și frumos eră,
Pornii și la soru-mea,	Pasăre albă din munte.

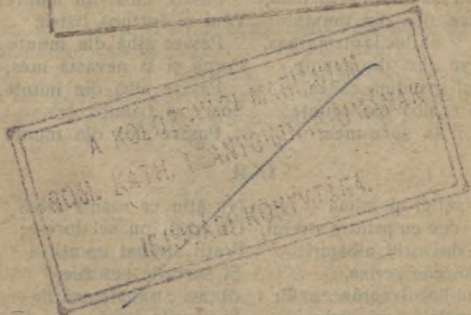
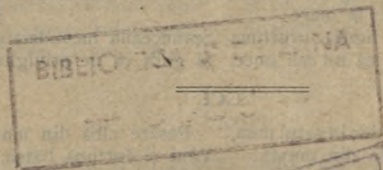
CCII

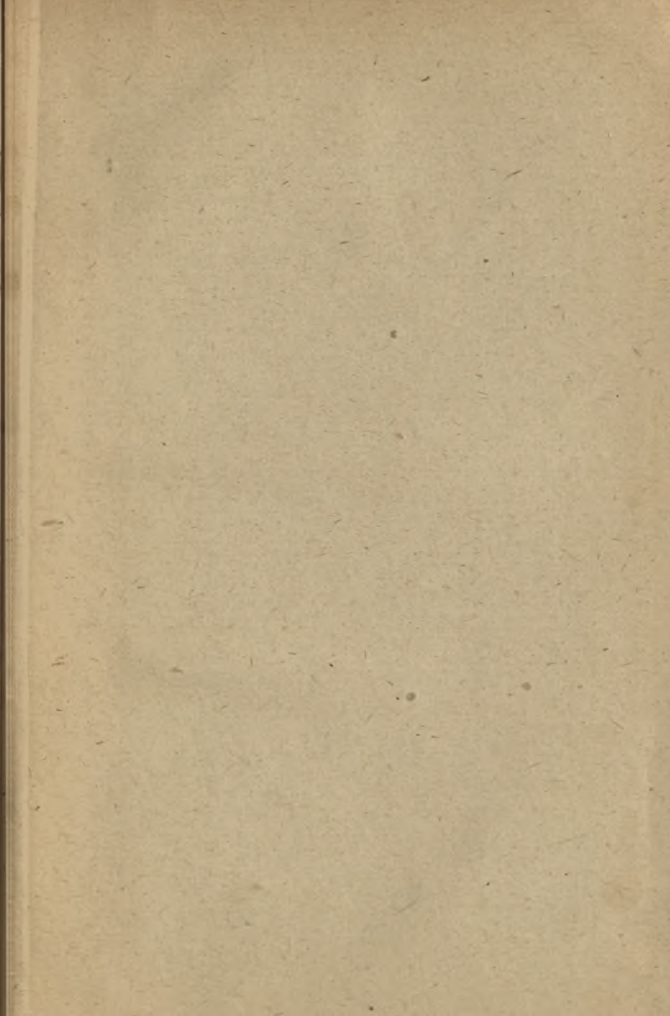
Cu ce suflet și inimă	Nu știu ce mamă ziceă
Să mă duc eu printre streini,	Că frații nu se doresc;
Să las doi ochi albaștri	Frații străbat munții
Și sprâncene scrise,	Și surorile șesurile,
Și 'n mijlocul sprâncenelor	Mama străbate mările
Eu numele să mi scriu,	Și râurile largi,
Să-mi scriu durerea mea	Străbate și marea neagră
Și bietul meu dor.	Cu fii să se 'ntâlnească.

CCHI

Munte, negru munte,
 Ce ai rele multe,
 Multe și urâte?
 Frunzele mereu îți cad,
 Pasărilor nu-ți cântă
 Și voinicii toți îți fug
 Și 'n streinătate se duc;
 Se duc bieții sărmanii
 Foarte întristați
 Și 'napoi privesc
 La nevestele ce se vaită
 Că le fug bărbații:
 „Drum bun, voinicilor,
 Gândul vostru la noi,

Gândul vostru la noi
 Și Dumnezeu cu voi“.
 Vine primăvara,
 Pământul înverzește,
 Fagul înfrunzește,
 Voinicii se întorc
 Unul câte unul
 Și mai mulți împreună,
 Vin toți voioși
 Incărcați de bani,
 Numai unei neveste
 Nu-i vine iubitul;
 Plânge și se vaită
 Și'n prăpastie se-aruncă.

Gr. 350

~~350~~
/